

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛАБОРАТОРІЯ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ»
ЦЕНТРАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ
(ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)
НЕУРЯДОВА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ФУНДАЦІЯ «ВІДКРИТА ЛИТВА»
(ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)

Успішний стартан:

*перші кроки
до власної справи*

Інформаційний посібник

Запоріжжя
2024

Co-funded by the
European Union

Central project
management
agency

Громадська організація «Лабораторія
військово-політичних досліджень та
реконструкції»

Проект «Реабілітаційний простір
ветеранів/ок Українського війська
«Блокпост»

Інформаційний посібник «Успішний стартап: перші
кроки до власної справи» / Упорядники В. Мороко та
А. Довбня. – Запоріжжя: ФОП Текуч В., 2024. – 136 с.

У даному посібнику зібрані рекомендації та методики, які були
апробовані фахівцями Центру підприємницької ініціативи
'BUSINESS SCHOOL' РП БЛОКПОСТ і мали позитивний відгук як у
відвідувачів, так і у фахівців відповідних державних служб і війсь-
кових частин.

Упорядники
Дизайн
Коректор

Владислав Мороко, Анастасія Довбня
Віктор Текуч
Юлія Коробець

Видано в межах проекту «Реабілітаційний простір ветеранів/ок
Українського війська «Блокпост». Не для продажу.

Проект реалізується ГО «Лабораторія військово-політичних дослід-
жень та реконструкції» в партнерстві з фундацією «Відкрита Лит-
ва» за спільної підтримки Європейського Союзу та Міністерства
закордонних справ Литви. Зміст цього посібника не обов'язково
відображає позицію Європейського Союзу.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ЧОМУ ВАЖЛИВО ПІДТРИМУВАТИ БІЗНЕС, ЗАСНОВАНИЙ ВЕТЕРАНАМИ?	8
РОЗДІЛ 2. ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ. ПРИКЛАД ЄВРОПИ	11
РОЗДІЛ 3. ВДАЛІ ПРИКЛАДИ БІЗНЕСУ ВЕТЕРАНІВ В ЄВРОПІ ТА США	19
РОЗДІЛ 4. ПРОБЛЕМИ, З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ВЕТЕРАНСЬКІ БІЗНЕСИ В УКРАЇНІ	22
РОЗДІЛ 5. РОЛЬ ГО «ЛАБОРАТОРІЯ ВІЙСЬКОВО- ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ» І РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА БЛОКПОСТ У ПІДТРИМЦІ ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ	24
РОЗДІЛ 6. ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ РЕАБІЛІТАЦІЙНИМ ПРОСТОРОМ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА БЛОКПОСТ	27
ДОДАТКИ	47
Постанова КМУ від 21 червня 2022 р. № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу»	47
Порядок надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу	73
Порядок надання грантів для створення або розвит- ку садівництва, ягідництва та виноградарства; Порядок надання грантів для створення або розвит- ку тепличного господарства	93
Порядок надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей	III

ВСТУП

Десятиріччями, по закінченню Другої Світової війни, демократичні спільноти розбудовували сектор безпеки планети, в основу якого покладалися принципи поваги, співучасті та солідарної відповідальності як держави, так і громадянського суспільства. В такій системі координат першочерговою метою національної безпеки стає забезпечення безпеки індивідуума.

В Україні є власний досвід роботи з ветеранською спільнотою. Але в його основу, в першу чергу, покладался принцип перерозподілу матеріальних благ і пільг – пайки, черги на дефіцитні товари та квартири, спеціалізоване медичне обслуговування. В останні ж десятиріччя до цього списку додалися – земля, субсидії на покриття витрат, пов'язаних із комунальними послугами.

Усе це мало і продовжує мати величезний тиск на солідарний державний бюджет, оскільки вимагає значних коштів і не вирішує головної проблеми – ресоціалізації ветеранів і ветеранок.

На користь даної тези свідчить і статистика ветеранської проблематики в Запорізькій області. Так, до 24.02.2022 р. на обліку в регіональній базі даних Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги, перебували 15 094 учасники АТО/ООС.

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну збільшило цю цифру до понад 55 тисяч. Усі вони поступово, повертаючись до цивільного життя, стають частиною ветеранської спільноти. І це вражаючі цифри.

Вражаючі, бо вся ця велика, новостворена соціальна група, після демобілізації зіштовхнеться з викликами повернення до принципів мирного життя. Згідно з опитуванням, проведеним «Лабораторією військово-політичних досліджень та реконструкції», ветерани мають найбільше негативних очікувань у питаннях повоєнного працевлаштування та збереження родини.

Перша проблема пов'язана з невідповідністю оплати праці в війську та в цивільному житті – де, згідно даних Держкомстату, середня заробітна плата ледве дотягує до 19 тис. грн, у той час як у війську ветеран мав від 50 до 150 тис. щомісяця. Очевидно, що такий розрив спонукає або до пошуку «легких» грошей – як комбатант і в криміналітеті, або до важкої і ризикованої праці – створення власної справи.

Автори матеріалу не несуть відповідальності за будь-які рішення, прийняті на основі інформації, представленої в цьому документі. Користувач зобов'язується самостійно оцінювати ризики та консулюватися з відповідними фахівцями перед застосуванням інформації на практиці.

Друга проблема – затяжний характер війни, зміна соціальних ролей у родині, нерозуміння один одного парою. Вона має наслідком руйнацію родини. Останнє підтверджує і статистика: так, у 2023 році, в порівнянні з 2022 роком, кількість розлучень в Україні збільшилася на 35 %. І не останню роль в цьому конфлікті відіграє питання працевлаштування ветерана чи ветеранки.

Саме тому сприяння ветерану в створенні власного бізнесу спрямоване, в першу чергу, на допомогу ветерану, його соціалізацію та підтримку найближчого оточення – членів його родини – через можливість в царині бізнесу та піклування про родину.

Коли ветерани після демобілізації повертаються до цивільного життя та починають переходити до нової кар’єри, багато хто виявляє, що вони ідеально підходять для того, щоб стати ветеранами-підприємцями. Нижче декілька порад і прикладів для підприємців-ветеранів.

По-перше, давайте підтвердимо те, що ви, можливо, вже знаєте, як правду: з ветеранів виходять чудові підприємці!

Чому бути ветераном-підприємцем працює?

Ви можете подумати, що перехід від високоструктурованого світу військових до, так би мовити, дикого Заходу, хаотичного світу відкриття власного бізнесу буде... ну, дуже складним. Але насправді для багатьох ветеранів все навпаки. Ось кілька причин чому.

Військові навички готують ветеранів до підприємницької діяльності.

По-перше, є щонайменше два рівні підготовки, які ви берете з собою, коли залишаєте службу та починаєте цивільне життя. Ви вже починаєте з набагато більшим досвідом, ніж багато людей, які ніколи не були в армії.

З одного боку, під час служби ви отримали дуже конкретні навички, пов’язані з вашою функцією. На іншому рівні, і, можливо, більш важливому, ви отримали надзвичайно цінний тренінг «м’яких навичок». Це те, що дійсно веде підприємців-ветеранів далеко. Це стосується того, як ви вмієте спілкуватися з іншими людьми, працювати як частина команди, стати лідером, залишатися мотивованим тощо.

Як приклад: «Балу», успішний колишній військовий, який володіє двома підприємствами, вважає, що його військовий досвід допоміг йому стати успішним ветераном-підприємцем. По-перше, його навчання електроніці та комунікаційним технологіям було неймовірно цінним для того, щоб підготувати його до відкриття фірм програмного забезпечення та консалтингу.

6	Успішний стартап

По-друге, так звані «м’які навички», які він набув під час служби, також виявилися неоціненними для досягнення успіху в діловому світі. Однією з навичок, поширених серед військових і важливих у бізнесі, є вміння шукати знання в людей, які мають більше досвіду, ніж ви, навіть якщо ви «випереджаєте» їх. Це ключовий інгредієнт чудової командної роботи, яка все більше й більше стає загальною ниткою багатьох найуспішніших сучасних стартапів, а також відомих малих і середніх підприємств.

Ветерани відрізняються надзвичайною дисциплінованістю.

Запитайте будь-якого підприємця, що було б найскладнішим у створенні та веденні бізнесу, і ви, ймовірно, почуєте, як багато людей скажуть щось на кшталт «дотримуватися своїх цілей і не здаватися».

Якщо це так, то ветерани повинні бути готові. Зрештою, важко пройти військову службу, не набувши міцного почуття дисципліни. Це означає, що якщо ветеран ставить перед собою мету, він (або вона), швидше за все, зробить усе можливе, щоб досягти цієї мети!

Ветерани чудово вирішують проблеми.

Якщо є щось, що ви можете сказати про більшість ветеранів, так це те, що вони навчилися вирішувати проблеми дуже креативними способами. Часто підходячи до рішень з унікальних точок зору, ветерани, які можуть перенести цей навик у бізнес, мають великий потенціал.

Отже, озброївшись навичками, дисципліною, здатністю вирішувати проблеми та широкою перспективою, чого ви чекаєте? Ось кілька програм, які пропонують навчання та інші ресурси для тих, хто може мати звання «ветеран підприємницького духу».

7	Інформаційний посібник

РОЗДІЛ 1. ЧОМУ ВАЖЛИВО ПІДТРИМУВАТИ БІЗНЕС, ЗАСНОВАНИЙ ВЕТЕРАНАМИ?

Підтримка бізнесу, заснованого ветеранами, є не просто актом доброчинності, а інвестицією в майбутнє нашої країни. Ось декілька причин, чому це так важливо:

1. Соціальна інтеграція. Повернення ветеранів до цивільного життя може бути складним процесом. Створення власного бізнесу допомагає їм почуватися потрібними, реалізувати свій потенціал і знову інтегруватися в суспільство.

2. Економічний розвиток. Ветерани часто володіють унікальними навичками лідерства, дисципліни та стресостійкості, які є цінними для будь-якого бізнесу. Підтримуючи їхні підприємства, ми сприяємо розвитку економіки країни.

3. Вдячність за службу. Підтримка ветеранського бізнесу є виявом вдячності за їхню службу та жертви. Це демонструє, що ми цінуємо їхній внесок у нашу країну.

4. Створення робочих місць. Ветерани, як правило, прагнуть створювати робочі місця не тільки для себе, а й для інших ветеранів і членів своїх громад.

5. Інновації. Багато ветеранських бізнесів пропонують інноваційні продукти та послуги, які можуть стати проривними на ринку.

6. Соціальна відповідальність. Ветерани часто мають високий рівень соціальної відповідальності. Їхні бізнеси часто орієнтовані на вирішення соціальних проблем і підтримку місцевих громад.

Як ми можемо підтримати ветеранський бізнес?

- < Купуючи їхні продукти та послуги.
- < Розповсюджуючи інформацію про ветеранські бізнеси.
- < Інвестуючи в них.
- < Надаючи консультації та менторство.
- < Беручи участь у громадських ініціативах, що підтримують ветеранське підприємництво.

Підтримуючи ветеранський бізнес, ми не тільки допомагаємо окремим людям, а й сприяємо розвитку всього суспільства.

Чи хотіли б Ви дізнатися більше про конкретні програми підтримки ветеранського бізнесу в Україні чи інших країнах?

Вдалі бізнеси ветеранів в Україні: приклади та натхнення

Українські ветерани, демонструючи неймовірну силу духу та підприємницького мислення, створюють успішні бізнеси. Їхні історії є справжнім джерелом натхнення та доказом того, що здатність до адаптації та прагнення до розвитку не мають меж.

Чому ветеранський бізнес набирає обертів?

Досвід і навички. Військова служба розвиває лідерські якості, вміння працювати в команді, ухвалювати рішення в складних ситуаціях і керувати ресурсами.

Підтримка держави. Держава надає фінансову допомогу, консультації та інші види підтримки для розвитку ветеранського бізнесу.

Соціальна відповідальність. Споживачі все частіше обирають товари та послуги, вироблені ветеранами, підтримуючи їхню справу.

Приклади успішних ветеранських бізнесів:

Виробництво продуктів харчування

М'ясні делікатеси. Багато ветеранів відкривають власні міні-м'ясокомбінати, виробляючи якісні ковбаси, сало та інші м'ясні продукти за традиційними рецептами.

Пивоварні. Військові, які захоплюються пивоварінням, створюють крафтові пивоварні, пропонуючи унікальні сорти пива.

Медова продукція. Бджолярство стає популярним серед ветеранів, які виробляють різноманітні медові продукти та пропонують бджолотерапію.

Автосервіси. Досвід роботи з технікою допомагає ветеранам відкривати власні автосервіси, надаючи якісні послуги з ремонту автомобілів.

Будівельні компанії. Ветерани створюють будівельні компанії, які спеціалізуються на ремонті та будівництві житла.

Будівельна бригада ветеранів. Окремий бізнес, який займається дрібним або великим ремонтом.

Туристичні агентства. Багато ветеранів, які подорожували під час служби, відкривають туристичні агентства, організовуючи поїздки в різні куточки світу, розробляючи туристичні маршрути.

ІТ-сфера:

- < розробка програмного забезпечення. Ветерани з досвідом у ІТ створюють власні ІТ-компанії, розробляючи програмне забезпечення для різних галузей;
- < послуги в галузі інформаційних технологій;

< створення веб-сайтів. Ветерани допомагають іншим підприємцям створювати та просувати їхні веб-сайти.
Консультації з кібербезпеки. Досвід роботи з інформаційною безпекою дозволяє ветеранам надавати консультації з кібербезпеки.

РОЗДІЛ 2. ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ. ПРИКЛАД ЄВРОПИ

Європейські країни активно працюють над створенням сприятливого середовища для розвитку ветеранського бізнесу. Нижче наведені декілька прикладів ініціатив і програм, які реалізуються в різних країнах Європи.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Велика Британія має одну з найрозвиненіших систем підтримки ветеранського бізнесу в світі. Держава, приватні компанії та благодійні організації об'єднують свої зусилля, щоб забезпечити ветеранам усі необхідні ресурси для успішного запуску та розвитку власної справи.

Державна підтримка

Career Transition Partnership (СТР): Ця програма, що фінансується Міністерством оборони, допомагає військовим переходити на цивільний ринок праці, включаючи підтримку підприємництва. СТР пропонує ветеранам тренінги, консультації та допомогу в пошуку роботи.

The Armed Forces Covenant Fund Trust: Цей фонд надає фінансову підтримку різним ініціативам, спрямованим на покращення життя ветеранів, включаючи розвиток ветеранського бізнесу.

Start-Up Loans Company: Ветерани можуть отримати безпроцентні позики на розвиток свого бізнесу через цю державну програму.

Приватний сектор

Корпоративні програми: Багато великих компаній у Великій Британії мають спеціальні програми для найму ветеранів і підтримки їхнього підприємництва. Наприклад, програми менторства, стажування та партнерства з ветеранськими організаціями.

Інвестування: Ангельські інвестори та венчурні фонди все частіше інвестують у ветеранські стартапи, вбачаючи в них великий потенціал.

Благодійні організації

The Royal British Legion: Одна з найбільших ветеранських організацій у Великій Британії, яка надає широкий спектр послуг, включаючи фінансову допомогу, консультації та підтримку в створенні бізнесу.

SSAFA: Ця благодійна організація також надає фінансову допомогу та інші види підтримки ветеранам, включаючи допомогу в запуску бізнесу.

- Чому ветеранський бізнес процвітає у Великій Британії?
1. Сильна підтримка держави. Уряд Великої Британії розуміє важливість підтримки ветеранів і створює для них сприятливі умови для розвитку бізнесу.
 2. Розвинена екосистема підприємництва. Велика Британія має сильну культуру підприємництва, що сприяє розвитку нових бізнесів, у тому числі ветеранських.
 3. Мережі та спільноти. Існує багато ветеранських організацій і мереж, які об'єднують ветеранів-підприємців і надають їм взаємодопомогу.
 4. Навички та досвід ветеранів. Військова служба розвиває в людях лідерські якості, дисципліну, здатність працювати в команді, що є цінними для будь-якого бізнесу.

Приклади успішних ветеранських бізнесів у Великій Британії

Nomad Barber: Мобільний барбершоп, заснований ветераном, який пропонує послуги з гоління та стрижки прямо на дому чи в офісі клієнта.

Veterans' Aid: Благодійна організація, заснована ветеранами, яка надає житло та підтримку бездомним ветеранам.

Battleface: Компанія, що спеціалізується на страхуванні для мандрівників, заснована ветеранами, які мають досвід роботи в галузі безпеки.

The Prince's Trust: Ця благодійна організація, заснована принцом Чарльзом, також підтримує молодих людей, у тому числі ветеранів, які бажають розпочати власну справу.

ФРАНЦІЯ

Франція активно підтримує ветеранів, які вирішують розпочати власну справу. Держава, приватні компанії та благодійні організації пропонують широкий спектр програм і ініціатив, спрямованих на допомогу ветеранам у реалізації їхніх підприємницьких амбіцій.

Державна підтримка

Mission Entreprendre: Одна з найвідоміших програм, яка надає фінансову підтримку та менторство для підприємців, у тому числі вете-

ранів. Вона допомагає розробити бізнес-план, знайти фінансування та забезпечує доступ до мережі експертів.

Agence France Entrepreneur: Ця агенція надає різноманітні послуги для підприємців, включаючи ветеранів, такі як консультації, навчання та фінансову підтримку.

Pfle Emploi: Це національне агентство зайнятості, яке пропонує ветеранам допомогу у пошуку роботи та підтримку при створенні власного бізнесу.

Благодійні організації

Les Entrepreneurs d'Avenir: Ця мережа об'єднує ветеранів-підприємців, які надають взаємодопомогу та підтримку один одному.

НІМЕЧЧИНА

Німеччина – як одна з провідних європейських економік – приділяє значну увагу підтримці ветеранів, зокрема, сприяючи розвитку їхнього бізнесу. Хоча в Німеччині немає однієї універсальної програми для всіх ветеранів, існує цілий комплекс заходів, які допомагають колишнім військовим успішно інтегруватися в цивільне життя та реалізувати себе як підприємці.

Державна підтримка

Bundesagentur für Arbeit (BA): Федеральне агентство праці пропонує широкий спектр послуг для ветеранів, включаючи консультації з питань кар'єри, допомогу в пошуку роботи та фінансову підтримку для навчання та створення власного бізнесу.

Bundeswehrversorgungskammer: Ця організація надає соціальні послуги ветеранам, включаючи фінансову допомогу, медичне обслуговування та психологічну підтримку.

Федеральне міністерство економіки та енергетики: Міністерство розробляє спеціальні програми для підтримки ветеранського бізнесу, включаючи фінансову допомогу та консультації.

Благодійні організації

Soldatenwohl: Ця благодійна організація надає фінансову та соціальну допомогу ветеранам та їхнім сім'ям, а також підтримує проекти, спрямовані на реабілітацію та соціальну інтеграцію ветеранів.

Innere Mission: Ця протестантська благодійна організація також пропонує різноманітні послуги для ветеранів, включаючи консультації, соціальну роботу та професійну підготовку.

Чому ветеранський бізнес процвітає в Німеччині?

1. Сильна економіка. Стабільна економіка Німеччини створює сприятливе середовище для розвитку бізнесу, в тому числі ветеранського.

2. Культура підприємництва. Німеччина має сильну традицію підприємництва, що сприяє розвитку нових бізнесів.

3. Навички та досвід ветеранів. Військова служба розвиває в людях лідерські якості, дисципліну, здатність працювати в команді, що є цінними для будь-якого бізнесу.

4. Соціальна підтримка. Німецьке суспільство виявляє високу повагу до ветеранів, що сприяє їхній соціальній інтеграції та успіху в бізнесі.

ІСПАНІЯ

Іспанія, як і багато інших європейських країн, активно підтримує ветеранське підприємництво. Держава, приватні компанії та благодійні організації об'єднують свої зусилля, щоб забезпечити ветеранам усі необхідні ресурси для успішного запуску та розвитку власної справи.

Державна підтримка

Ministerio de Defensa: Міністерство оборони Іспанії відповідає за реалізацію програм, спрямованих на соціальну адаптацію ветеранів, включаючи підтримку підприємництва. Пропонуються консультації, фінансування та допомогу в пошуку роботи.

SEPE (Servicio Público de Empleo Estatal): Державна служба зайнятості надає ветеранам різноманітні послуги, включаючи допомогу в пошуку роботи, професійне навчання та фінансову підтримку для створення власного бізнесу.

Centros para el Desarrollo Empresarial (CDE): Ці центри сприяють розвитку підприємництва і надають консультації та фінансову підтримку малим і середнім підприємствам, у тому числі ветеранським.

Благодійні організації

Fundaciyn ONCE: Ця фундація, створена для допомоги людям з інвалідністю, також підтримує ветеранів, пропонуючи їм різноманітні послуги, включаючи професійну.

Fundaciyn Emprendedores: Цей фонд підтримує підприємництво в Іспанії, включаючи ветеранські проєкти. Вони надають гранти, менторство та акселераційні програми, підготовку та допомогу в створенні бізнесу.

Чому ветеранський бізнес процвітає в Іспанії?

< Сприятливе бізнес-середовище. Іспанія має сприятливе бізнес-середовище, що сприяє розвитку малого та середнього бізнесу.

< Культура підприємництва. В Іспанії спостерігається зростання культури підприємництва, що заохочує ветеранів до створення власного бізнесу.

< Навички та досвід ветеранів. Військова служба розвиває в людях лідерські якості, дисципліну, здатність працювати в команді, що є цінними для будь-якого бізнесу.

< Соціальна підтримка. Іспанське суспільство виявляє повагу до ветеранів, що сприяє їхній соціальній інтеграції та успіху в бізнесі.

ІТАЛІЯ

Державна підтримка

Ministerio del Lavoro e delle Politiche Sociali: Міністерство праці та соціальної політики Італії відповідає за реалізацію програм, спрямованих на соціальну адаптацію ветеранів, включаючи підтримку підприємництва. Вони пропонують консультації, фінансування та допомогу в пошуку роботи.

INAIL (Istituto Nazionale per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul Lavoro): Інститут, який займається страхуванням від нещасних випадків на виробництві, також надає ветеранам різноманітні послуги, включаючи професійну підготовку та допомогу в створенні бізнесу.

Camere di Commercio: Торгові палати в Італії надають консультації та фінансову підтримку малим і середнім підприємствам, у тому числі ветеранським.

Благодійні організації

Associazione Nazionale Combattenti e Reduci: Ця асоціація ветеранів надає різноманітні послуги своїм членам, включаючи юридичну допомогу, соціальну підтримку та сприяння розвитку підприємництва.

ХОРВАТІЯ

Хорватія – як країна з багатим досвідом відновлення після конфлікту – активно підтримує ветеранське підприємництво. Багато колишніх військових знайшли себе в ролі успішних підприємців, створюючи різноманітні бізнеси. Ось кілька конкретних прикладів:

Сільське господарство

Виноробство: Багато ветеранів, особливо з сільських районів, використовують свої знання та навички для створення невеликих виноробних господарств. Вони виробляють високоякісні вина, що користуються попитом як на внутрішньому, так і на міжнародному ринку.

Оливкова олія: Хорватія відома своєю оливковою олією, і ветерани активно беруть участь в її виробництві. Вони створюють невеликі оливкові гаї та виробляють органічну оливкову олію.

Мед: Деякі ветерани займаються бджільництвом. Вони виробляють високоякісний мед, який продають на місцевих ринках і в спеціалізованих магазинах.

Туризм

Агротуризм: Ветеранські господарства часто пропонують послуги агротуризму. Гості можуть відвідати ферму, спробувати місцеві продукти, взяти участь у сільськогосподарських роботах і відпочити на природі.

Пригодницький туризм: Деякі ветерани організовують пригодницькі тури, такі як рафтинг, каякінг, походи в гори. Вони використовують свої знання про місцевість і досвід роботи в команді для створення незабутніх вражень для туристів.

Продукція ручної роботи

Ремесла: Багато ветеранів займаються різноманітними ремеслами, створюючи унікальні вироби з дерева, металу, шкіри та інших матеріалів. Вони продають свої вироби на місцевих ярмарках і в інтернет-магазинах.

Сувеніри: Ветеранські майстерні виробляють сувеніри з національною символікою, що користуються попитом у туристів.

Послуги

Консалтинг: Деякі ветерани, завдяки своїм лідерським якостям і досвіду управління, надають консультаційні послуги в різних галузях.

Охорона: Багато ветеранів мають досвід роботи в сфері безпеки, тому вони можуть надавати послуги з охорони об'єктів.

Соціальні підприємства

Реабілітаційні центри: Деякі ветерани створюють реабілітаційні центри для ветеранів і цивільних осіб з фізичними та психологічними травмами.

СКАНДИНАВСЬКІ КРАЇНИ

Швеція, Норвегія, Данія, Фінляндія – ці країни мають розвинені системи соціальної підтримки ветеранів, включаючи програми для розвитку підприємництва. Вони надають ветеранам доступ до освіти, фінансування та мережі контактів.

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЄВРОПІ

Комплексний підхід. Більшість європейських країн використовують комплексний підхід до підтримки ветеранського бізнесу, поєднуючи фінансову допомогу, менторство, освітні програми та мережу контактів.

Фокус на соціальній інтеграції. Підтримка ветеранського бізнесу розглядається як один із способів соціальної інтеграції ветеранів та їхньої успішної адаптації до цивільного життя.

Співпраця з приватним сектором. Багато європейських країн заохочують співпрацю між державними органами, бізнес-асоціаціями та некомерційними організаціями для підтримки ветеранського підприємництва.

Перспективи підтримки ветеранського бізнесу в країнах ЄС: огляд та рекомендації

Країни Європейського Союзу демонструють все більшу зацікавленість у підтримці ветеранського бізнесу. Це пов'язано з бажанням інтегрувати ветеранів у цивільне суспільство, використати їхній потенціал і подякувати за службу.

Чому важлива підтримка ветеранського бізнесу?

Соціальна інтеграція: сприяє швидкій та успішній адаптації ветеранів до цивільного життя.

Економічний розвиток: стимулює створення нових робочих місць і сприяє економічному зростанню.

Використання навичок: дозволяє використати унікальні навички та досвід ветеранів на благо суспільства.

Посилення соціальної відповідальності: демонструє соціальну відповідальність держави та бізнесу.

Які існують форми підтримки?

Фінансова підтримка: гранти, кредити, податкові пільги для ветеранських підприємств.

Навчання та менторство: програми професійної підготовки, бізнес-інкубатори, менторські програми.

Мережування: створення платформ для обміну досвідом і пошуку партнерів.

Юридична допомога: консультації з питань ведення бізнесу, захист прав підприємців.

Перспективи розвитку

Розширення спектру підтримки. Більш гнучкі та індивідуальні програми підтримки, враховуючи різноманітність потреб ветеранів.

Співпраця з приватним сектором. Залучення бізнесу до підтримки ветеранського підприємництва.

Міжнародний обмін досвідом. Створення міжнародних мереж для обміну кращими практиками.

Цифрова трансформація. Використання цифрових інструментів для підтримки ветеранського бізнесу.

Підтримка ветеранського бізнесу є важливим напрямком державної політики. Вона сприяє не тільки економічному розвитку, а й соціальній інтеграції ветеранів. Україна має великий потенціал для розвитку ветеранського підприємництва, і досвід країн ЄС може стати в нагоді для створення ефективної системи підтримки.

РОЗДІЛ 3.

ВДАЛІ ПРИКЛАДИ БІЗНЕСУ ВЕТЕРАНІВ В ЄВРОПІ ТА США

Ветерани часто демонструють видатні підприємницькі якості, перетворюючи свій досвід і навички на успішні бізнеси. Їхня дисципліна, лідерські якості та вміння працювати в команді стають потужним фундаментом для розвитку власної справи. Розглянемо декілька вдалих прикладів ветеранського бізнесу в Європі та США

ЄС

Ветеранство та підприємництво – це потужне поєднання, яке дає змогу створювати успішні бізнеси. Навички, набуті під час військової служби – лідерство, дисципліна, стійкість до стресу, – стають цінним активом у світі бізнесу. Розглянемо кілька прикладів успішних ветеранських компаній в Європі.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Nomad Barber. Цей мобільний барбершоп був заснований ветераном, який захотів створити бізнес, що дозволяє йому працювати гнучко та надавати послуги тим, хто їх найбільше потребує. Компанія пропонує послуги з гоління та стрижки прямо на дому чи в офісі клієнта.

The Veterans' Charity. Хоча це не зовсім традиційний бізнес, The Veterans' Charity – це благодійна організація, заснована ветеранами, що надає підтримку ветеранам, котрі зіткнулися з труднощами після служби. Організація також має соціальні підприємства, такі як ветеранські кав'ярні та майстерні, які створюють робочі місця для ветеранів.

Innocent Drinks. Засновники Innocent Drinks, троє друзів, служили в британській армії. Вони вирішили створити компанію, що вироблятиме здорові та смачні соки. Їхній військовий досвід допоміг їм організувати ефективну роботу компанії та досягти великого успіху.

ФРАНЦІЯ

Vétérans d'Entreprise. Це мережа підприємців-ветеранів, яка надає підтримку та менторство для ветеранів, які бажають розпочати власну справу. Організація також проводить різноманітні заходи для обміну досвідом і створення бізнес-співтовариства.

НІМЕЧЧИНА

Soldat.de. Цей онлайн-маркетплейс з'єднує ветеранів з роботодавцями, які шукають співробітників з військовим досвідом. Компанія допомагає ветеранам перекваліфікуватися та знайти роботу, яка відповідає їхнім навичкам та інтересам.

Kitspad. Ця німецька компанія, заснована ветераном Бундесвера, розробила інноваційну платформу для цифрового управління проектами. Військовий досвід засновника допоміг йому створити продукт, який відповідає високим вимогам до організації та ефективності.

США

Starbucks. Засновник Starbucks Говард Шульц служив у ВМС США. Його досвід у військовій службі навчив його цінувати командну роботу та високі стандарти обслуговування клієнтів. Ці якості стали основою філософії Starbucks.

Palantir Technologies. Створена ветеранами спецназу, компанія розробила платформу для аналізу великих даних, яка використовується урядовими агентствами та приватними компаніями по всьому світу для боротьби з тероризмом, фінансовими злочинами та іншими загрозами. Компанія – розробник програмного забезпечення аналізу даних для організацій. Основні замовники – спецслужби, інвестиційні банки, гедж-фонди.

Заснована 2003 року групою інвесторів – вихідців з PayPal на чолі з Пітером Тілем. До середини 2010-х років вважалася четвертим за капіталізацією стартапом у світі (після Uber, Xiaomi і Airbnb) з оцінкою вартості бізнесу в \$ 20 млрд, при цьому відзначалися ознаки «інвестиційної бульбашки» в зв'язку з сумнівними фінансовими результатами. В 2020 році акції компанії були розміщені на Нью-Йоркській фондовій біржі з капіталізацією в \$ 16 млрд.

Штаб-квартира фірми розташована в Пало-Альто, представництва відкриті в 9 країнах.

General Dynamics. Один з найбільших оборонних підрядників у світі, General Dynamics має глибокі корені в військовій промисловості та продовжує інновації в галузі авіації, суднобудування та інформаційних технологій.

Herschel's Handcrafted Ice Cream. Ця популярна мережа морозива була заснована ветераном, котрий вирішив створити продукт, який нагадував йому про щасливі моменти дитинства. Компанія відома своїми унікальними смаками та високою якістю.

Boot Barn. Спеціалізуючись на продажу взуття та одягу для верхової їзди та родео, Boot Barn стала лідером у своїй ніші. Компанія була заснована ветераном, який розумів потреби своїх колег-ветеранів та інших любителів ковбойського стилю.

Vetter Software. Ця компанія розробляє програмне забезпечення для управління фінансами малого бізнесу. Заснована ветераном, Vetter Software надає інструменти, що допомагають підприємцям ефективніше вести свою діяльність.

Типові сфери діяльності ветеранського бізнесу

Технології. Розробка програмного забезпечення, кібербезпека, виробництво дронів тощо. Військовий досвід допомагає ветеранам швидко адаптуватися до нових технологій і вирішувати складні завдання.

Виробництво. Виробництво одягу, харчових продуктів, будівельних матеріалів. Військова дисципліна та досвід організації виробництва допомагають ветеранам створювати ефективні виробництва.

Послуги. Консалтинг, тренінги, охорона, логістика. Військовий досвід допомагає ветеранам надавати послуги високої якості та ефективно вирішувати складні завдання.

Чому ветеранський бізнес успішний?

Дисципліна та відповідальність. Військова служба розвиває в людях високу дисципліну, відповідальність і здатність досягати поставлених цілей.

Лідерські якості. Військові-лідери вміють мотивувати команди, приймати рішення в складних ситуаціях і вести за собою людей.

Навички вирішення проблем. Військові стикаються з різноманітними проблемами, що вимагають швидкого та ефективного вирішення. Ці навички стають в нагоді в бізнесі.

Мережа контактів. Військові мають широку мережу контактів, що може бути корисним для розвитку бізнесу.

Підтримка ветеранського бізнесу

Багато країн надають різноманітну підтримку ветеранському бізнесу, включаючи фінансову допомогу, менторство, доступ до мережі контактів та спеціальні програми навчання. Ця підтримка допомагає ветеранам успішно стартувати та розвивати свої бізнеси.

Ветеранський бізнес – це не просто стартап, це рух, який змінює світ. Військовий досвід дає ветеранам унікальні навички та знання, що допомагають їм створювати успішні компанії. Підтримка ветеранського бізнесу – це інвестиція в майбутнє, яка приносить користь як самим ветеранам, так і суспільству в цілому.

РОЗДІЛ 4. ПРОБЛЕМИ, З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ВETERАНСЬКІ БІЗНЕСИ В УКРАЇНІ

Ветеранські бізнеси, створені українськими захисниками, стикаються з низкою унікальних викликів, які перешкоджають їх повноцінному розвитку. Ці проблеми виникають на тлі багатьох факторів, включаючи специфіку військового досвіду, відсутність бізнес-освіти та державну підтримку, а також загальну економічну ситуацію в країні.

Основні проблеми

Недостатність бізнес-знань і досвіду. Багато ветеранів мають обмежені знання в сфері управління бізнесом, маркетингу, фінансів. Це ускладнює процес створення та розвитку власної справи.

Відсутність стартового капіталу. Запуск будь-якого бізнесу вимагає інвестицій. Для ветеранів, які повертаються з фронту часто з обмеженими фінансовими ресурсами, це може бути серйозною перешкодою.

Складність адаптації до цивільного життя. Перехід від військової служби до ведення бізнесу – це складний процес, який вимагає значної психологічної адаптації.

Конкуренція з великими компаніями. Ветеранські бізнеси часто стикаються з жорсткою конкуренцією з боку великих компаній, які мають значні ресурси та досвід.

Відсутність державної підтримки. Незважаючи на заяви про підтримку ветеранів, на практиці багато з них не отримують необхідної допомоги від держави.

Стереотипи та дискримінація. Існує певна дискримінація щодо ветеранів у бізнес-середовищі. Деякі потенційні партнери та клієнти можуть мати упереджене ставлення до ветеранських бізнесів.

Психологічні наслідки війни. Багато ветеранів відчувають наслідки посттравматичного стресового розладу (ПТСР), що може негативно впливати на їх здатність вести бізнес.

Відсутність мережі контактів. Ветеранам часто бракує корисних контактів у бізнес-колах, що ускладнює пошук партнерів і клієнтів.

Можливі рішення:

- < надання можливостей для бізнес-освіти: організація спеціальних програм навчання для ветеранів, які допоможуть їм отримати необхідні знання та навички для ведення бізнесу;

- < фінансова підтримка: створення спеціальних кредитних програм для ветеранів, надання грантів та інвестицій;
- < менторство: залучення досвідчених підприємців для надання менторської підтримки ветеранам;
- < створення кооперативів: об'єднання ветеранських бізнесів у кооперативи для спільного вирішення проблем і збільшення конкурентоспроможності;
- < маркетингова підтримка: розробка та реалізація спеціальних маркетингових кампаній для просування ветеранських бізнесів;
- < зміна законодавства: спрощення процедури реєстрації бізнесу для ветеранів, надання податкових пільг та інших преференцій;
- < створення спеціальних платформ: розробка онлайн-платформ для ветеранів, де вони зможуть знайти партнерів, клієнтів та отримати необхідну інформацію.

Висновок

Проблеми, з якими стикаються ветеранські бізнеси, є складними та багатогранними. Їх вирішення вимагає комплексного підходу, який включає зусилля держави, бізнес-спільноти та самих ветеранів. Підтримка ветеранського бізнесу – це не лише моральний обов'язок, а й інвестиція в майбутнє країни.

РОЗДІЛ 5.

РОЛЬ ГО «ЛАБОРАТОРІЯ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ» І РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА БЛОКПОСТ У ПІДТРИМЦІ ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ

Ми відіграємо життєво важливу роль у підтримці ветеранського бізнесу в Запорізькій області. Ми стали тим мостом, який з'єднує ветеранів з необхідними ресурсами, знаннями та можливостями для успішного запуску і розвитку власної справи.

Ось основні напрямки нашої діяльності в цьому секторі:

1. Надання консультацій та менторства. Досвідчені підприємці та бізнес-коучі з громадських організацій надають ветеранам індивідуальні консультації з питань розробки бізнес-планів, маркетингу, фінансів і інших аспектів підприємництва.
2. Організація тренінгів і навчальних програм. Громадські організації проводять різноманітні тренінги та навчальні програми, спрямовані на підвищення підприємницьких навичок ветеранів. Це можуть бути як загальні курси з управління бізнесом, так і спеціалізовані тренінги з певних сфер.
3. Створення мережі контактів. Громадські організації допомагають ветеранам налагодити контакти з потенційними партнерами, інвесторами та клієнтами. Вони організовують бізнес-форуми, виставки та інші заходи, де ветерани можуть презентувати свої продукти та послуги.
4. Захист інтересів ветеранського бізнесу. Громадські організації активно відстоюють інтереси ветеранського бізнесу перед державними органами та іншими інституціями. Вони розробляють пропозиції щодо вдосконалення законодавства та сприяють створенню сприятливого бізнес-клімату для ветеранів.
5. Психологічна підтримка: Багато ветеранів стикаються з психологічними труднощами після повернення з фронту. Громадські організації надають ветеранам психологічну підтримку, що допомагає їм адаптуватися до цивільного життя та успішно розвивати свій бізнес.

Чому наша робота так важлива для ветеранського бізнесу?

Гнучкість: громадські організації мають більшу гнучкість у своїй діяльності, ніж державні структури. Вони можуть швидко реагувати на зміни ситуації та адаптувати свої програми до потреб ветеранів.

Індивідуальний підхід: громадські організації можуть забезпечити індивідуальний підхід до кожного ветерана, враховуючи його унікальні потреби та можливості.

Довіра: ветерани часто відчують більшу довіру до громадських організацій, ніж до державних структур.

Партнерство: громадські організації можуть будувати ефективні партнерства з бізнесом, державними органами та іншими зацікавленими сторонами для підтримки ветеранського бізнесу.

Висновок

Громадські організації відіграють незамінну роль у підтримці ветеранського бізнесу в Україні. Їхня діяльність сприяє соціально-економічній адаптації ветеранів, зміцненню економіки країни та створенню нових робочих місць.

Як знайти ветеранські продукти та послуги

Підтримати ветеранів та їхні бізнеси – це не лише благородна справа, а й можливість придбати якісні товари та послуги. Існує декілька способів знайти ветеранські продукти та послуги:

1. Спеціалізовані платформи та мапи

Карта ветеранських бізнесів: багато міст та організацій створюють інтерактивні карти, де можна знайти ветеранські бізнеси за різними категоріями (харчування, послуги, виробництво тощо).

Приклад, карта ветеранських бізнесів Львова: www.village.com.ua.

Платформи підтримки ветеранів: деякі платформи, створені для підтримки ветеранів, мають розділи, присвячені ветеранському бізнесу, де можна знайти інформацію про товари та послуги.

2. Соціальні мережі

Сторінки ветеранських організацій: стежте за сторінками ветеранських організацій у соціальних мережах. Вони часто публікують інформацію про ветеранські бізнеси та їхні продукти.

Хештеги: використовуйте релевантні хештеги, наприклад, #ветерани, #підтримайветерана, #українськийвиробник, щоб знайти ветеранські бізнеси в своїх соціальних мережах.

3. Локальні заходи та ярмарки

Ярмарки handmade: часто на таких ярмарках представлені продукти ветеранських бізнесів.

Місцеві фестивали: стежте за анонсами місцевих фестивалів і ярмарків, де можуть бути представлені ветеранські бізнеси.

4. Співтовари та форуми

Форуми ветеранів: на форумах для ветеранів часто обговорюються ветеранські бізнеси. Там можна отримати рекомендації та дізнатися про нові проекти.

5. Звернення безпосередньо до ветеранських організацій

Контактна інформація: зверніться до ветеранських організацій у вашому місті. Вони зможуть надати вам детальну інформацію про ветеранські бізнеси та їхні продукти.

Чому варто обирати ветеранські продукти та послуги?

1. Підтримка ветеранів: купуючи товари та послуги в ветеранів, ви допомагаєте їм адаптуватися до цивільного життя та розвивати свою справу.

2. Якість: чимало ветеранських бізнесів пропонують високоякісні продукти та послуги, оскільки ветерани зазвичай ставляться до своєї роботи з великою відповідальністю.

3. Унікальність: ветеранські бізнеси часто пропонують унікальні продукти та послуги, які не зустрінеш у великих мережах магазинів.

4. Пам'ятайте: підтримуючи ветеранські бізнеси, ви не тільки допомагаєте ветеранам, а й сприяєте розвитку місцевої економіки та зміцненню громади.

РОЗДІЛ 6.

ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ РЕАБІЛІТАЦІЙНИМ ПРОСТОРОМ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА БЛОКПОСТ

На сьогодні згідно з дослідженням психологів ми бачимо, що в людини адаптація до військової служби чи війни проходить в рази легше, аніж повернення до мирного життя. Під час проходження служби військовий отримує чіткі та зрозумілі завдання і накази. Тіло та психологічний стан військового адаптуються до постійного стресу та війни, а саме криків і вибухів. Виживання стало найголовнішим інстинктом. Більше немає ніяких цінностей. Адаптація відбувається дуже швидко, мозок вимикає все зайве та концентрується на збереженні життя. Після завершення служби починається нове життя, нова – інша – адаптація. Це нові етапи та багатокомплексні процеси:

- < **соціальна адаптація** – процес пристосування людини до нового для неї соціального середовища, спілкування з людьми, з цивільними особами, які не знають і не розуміють, що довелося пережити військовослужбовцю. Відновлення зв'язків з сім'єю, адаптування до нового спілкування, змін життя через війну;
- < **психологічна адаптація** – це сукупні властивості, що характеризують стійкість людини до умов середовища та рівень пристосування до них, а також результат такого пристосування. В перші місяці можуть проявлятися дратівливість і спалахи гніву, підвищена тривожність, страх, почуття провини чи сорому, безнадія, безпорадність, відчуття, що тебе ніхто не розуміє, апатія;
- < **фізіологічна адаптація** – (на рівні організму) безпосередня відповідь на зміни середовища з метою більш ефективного функціонування організму в нових умовах. Після довготривалого перебування в постійному стресі, організм людини може реагувати та проявляти безсоння чи порушення сну, нічні жахіття або важкі сни, проблеми з диханням, коли ніби бракує повітря, посилене серцебиття «на рівному місці», головні болі, слабкість, відчуття напруги в м'язах, неспроможність розслабитися, втрату апетиту.

У перші тижні чи місяці після повернення ветеран поступово буде звикати та прислуховуватися до звуків і запахів навколо, які його оточують. Рідна домівка, чотири стіни можуть здаватися в'язницею, а рідні та близькі люди непомітними. Мозок деякий час продовжує

жити в режимі війни, це може спонукати ветерана обирати місце, де буде безпечно й ніхто його не чіпатиме. Тобто все те, що на війні давало можливість зберегти життя в умовній безпеці, може заважати. Бо місто має багато різних тригерів, а мозок не може поки що припинити контролювати кожен із них.

Після повернення до мирного життя з'являються екзистенційні роздуми типу «ким я хочу бути?», «чим мені заробляти на життя?», «чим я можу бути корисним у суспільстві?», «що залишиться після мене?», при цьому побутові питання відходять на задній план.

Ці переживання, насамперед, призводять до гострого стресу, тому що перед ветераном стають такі задачі, на які він немає відповідей, «повна зміна життя» та «знайти новий сенс життя».

Робота для кожної людини виконує такі функції:

- 1) економічну;
- 2) соціальну;
- 3) джерело соціального статусу й престижу;
- 4) психологічну.

За допомогою роботи люди задовольняють все більше потреб. Водночас, робота має різне значення для різних людей: і в груп, і в окремих осіб відношення до цього процесу різне.

При поверненні до мирного життя ветеран стикається з таким статусом, як **«безробітний»**, що призводить до переживання складних життєвих етапів:

- 1) прийняття такого статусу;
- 2) відсутність трудової активності;
- 3) кроки подолання статусу «безробітний».

У такому випадку може бути різна реакція людини:

- < відсторонення від ситуації: людина дистанціюється від ситуації, не розмовляє, не шукає жодного виходу;
- < активне сприйняття ситуації: людина шукає додаткову інформацію про свої права та можливості, шукає підтримку;
- < напад і агресія: людина демонструє сильну та, можливо, запеклу реакцію, не приймає цього статусу, звинувачує інших і нападає на них.

При проявах «відсторонення» та «напад і агресія» починається криза, що призводить та таких наслідків: порушення сну, нав'язливі думки, дратівливість стосовно членів сім'ї та близьких людей, почуття гніву, недовіри, страх, зниження самооцінки, втрата самоповаги, депресія, втрата впевненості в собі, та небезпечні для здоров'я способи

розв'язання проблем як-от алкоголь чи заспокійливі препарати. Стрес, депресія, фінансовий тиск та інші проблеми створюють ситуацію, що значною мірою порушує сімейні взаємини, виникають ризик розпаду шлюбу, конфлікти між батьками та дітьми, втрата підтримки сім'ї.

З цими проявами та етапами проходження адаптації в мирному житті, наш реабілітаційний простір БЛОКПОСТ допомагає впоратися ветеранам і членам їхніх сімей. Зокрема, завдяки нашій підтримці ветерани вчаться

- < здатності адаптуватися до нових життєвих ситуацій;
- < опановувати ситуації замість того, щоб здатися;
- < розуміти особисті сильні сторони;
- < турбуватися про себе;
- < шукати підтримку;
- < адекватно виражати емоції;
- < встановлювати відносини з іншими людьми;
- < орієнтуватися на майбутнє.

Не завжди родичі в сім'ї ветерана можуть допомогти справитися з усіма труднощами, адже вони не служили в армії та не можуть повністю розуміти його досвід. **Один із ветеранів описав це так:** *«Найбільша проблема, з якою стикаються військовослужбовці, коли звільняються, – це втрата товариських стосунків, які виникають під час служби в армії. Вони втрачають родинний зв'язок між братами по зброї. Друга проблема – втрата сенсу життя. Коли ти служиш в армії, маєш спільну мету, яку поділяєте зі своїми побратимами, а коли ти звільняєшся, ця мета та особистість, яку ти викарбував під час служби, зникає».* **Інший, звільнений за станом здоров'я військовослужбовець, зазначив:** *«Найважче – це визнати, що в тебе є проблеми та потрібна стороння допомога».*

Фахівці нашого центру допомагають ветеранам і членам їхніх сімей зрозуміти особливості адаптації та створення правильної системи підтримки, а також пройти всі етапи разом, щоб полегшити цей процес та отримати відповіді на всі питання в новому житті.

Коли ветеран звертається до простору **BUSINESS SCHOOL**, ми даємо йому зрозуміти, що лідерські навички, отримані під час військової служби, можуть цілком згодитися в цивільному житті. Конвертуватися в подальший бізнес або професійний досвід. Не всі це розуміють, тому їм потрібно допомогти пройти механіку такого перевтілення. Оскільки здібності створювати команду, чути в ній одне одного в бізнесі дуже важливі.

У липні 2022 року уряд України започаткував програму «єРобота», надавши можливість ветеранам і членам їхніх родин використати грантові ресурси для започаткування чи розвитку власної справи. Даний проєкт складається з шести різних програм:

- < гранти на будь-який мікробізнес у розмірі до 250 тис. грн
«єРобота: СВОЯ СПРАВА»;
- < гранти на будь-який бізнес у розмірі від 250 тис. грн до 1 млн. грн.
«єРобота: ВЕТЕРАН»;
- < гранти на посадку садів – до 400 тис. грн на 1 га
«єРобота: СВІЙ САД»;
- < гранти на будівництво нових теплиць – від 2 млн грн до 7 млн грн
«єРобота: СВОЯ ТЕПЛИЦЯ»;
- < гранти до 8 млн грн на розширення чи створення підприємств у сфері переробки
«єРобота: НОВИЙ РІВЕНЬ»

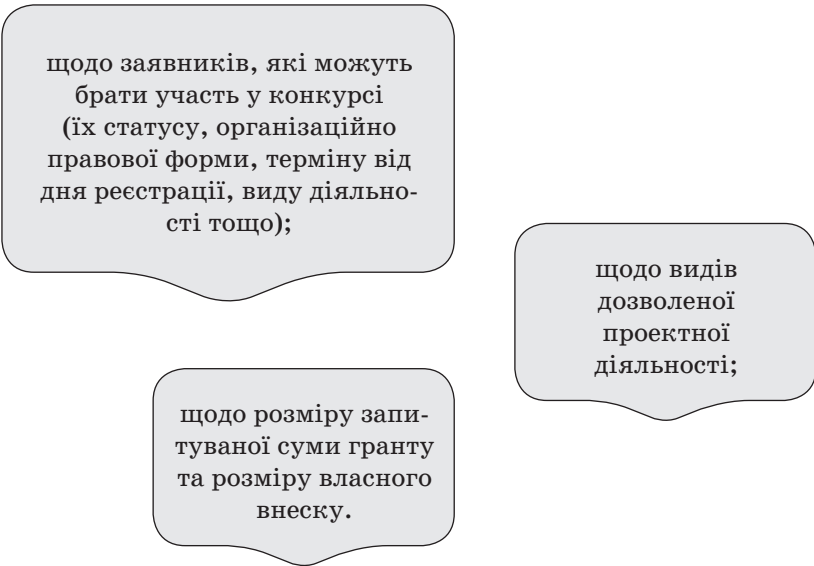
Ветерани та члени їхніх родин мають можливість отримати до 1 млн. грн. безповоротних коштів і витратити їх на започаткування чи розвиток власної справи. Попри значну зацікавленість цільової аудиторії в цих грантах, варто зазначити, що є низка перепон, унаслідок яких грантові ресурси, доступні для ветеранів і членів їхніх родин, так і залишаються ними не використаними.

Основні причини того, що потенційні заявники не можуть ефективно скористатися грантовою підтримкою:

- < не звертають увагу на критерії прийнятності в цій програмі;
- < не знають, як адаптувати свої ідеї під пріоритети грантової програми;
- < не володіють навичками розробки конкурентоспроможних бізнес-планів.

Простір **BUSINESS SCHOOL** нашого реабілітаційного центру БЛОКПОСТ був створений з метою допомогти розв’язувати конкретні проблеми, з якими стикаються при розробці бізнес-планів ветерани та члени їхніх сімей. Допомагаємо розібратися з усіма критеріями та вимогами, які є обов’язковими при отриманні гранту.

У програмі «Грант для ветеранів та другого з подружжя» для отримання гранту на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їхніх сімей є такі три групи критеріїв прийнятності:

Грантова програма створена для учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, а також їхніх дружин або чоловіків:

- < учасник бойових дій – фізична особа в значенні, наведеному в пунктах 2, 11, 19 – 24 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- < особа з інвалідністю внаслідок війни – фізична особа в значенні, наведеному в пунктах 1, 4, 7, 11 – 13 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- < член сім’ї – дружина або чоловік учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни.

Грант можуть отримати як нині діючі ФОП, так і особи, які є громадянами України й ще не мають своєї діяльності в організаційно-правовій формі, але планують відкрити власну справу. Потенційний грантоотримувач – це особа старше 18 років та молодше 65 років. Якщо заявник є учасником бойових дій та/або особою з інвалідністю внаслідок війни і претендує на грант до 1 млн грн, то він повинен бути зареєстрований як ФОП від 3 років, тобто не менше 36 місяців до моменту подання заяви.

Грант не можуть отримати особи котрі:

- < перебувають і ведуть діяльність на окупованій території, в росії чи білорусі;
- < перебувають під санкціями;

- < мають відкриті провадження в справі про банкрутство;
- < зареєстровані як кредитна чи страхова організація, інвестиційний або недержавний пенсійний фонд, учасник ринку цінних паперів, ломбард;
- < займаються обміном валют, виробництвом або виготовленням зброї, алкоголю чи тютюнових виробів;
- < притягнені до кримінальної відповідальності у зв'язку з корупцією;
- < є керівником та/або засновником, та/або кінцевим бенефіціарним власником більше ніж у п'яти платників податків;
- < мають статус публічного діяча.

Види діяльності, що не розглядаються в грантовій програмі:

- < вирощування тютюну; дистиляція, ректифікація та змішування алкогольних напоїв; виробництво сидру та інших плодово-ягідних вин, виробництво інших не дистильованих напоїв із зброджуваних продуктів; виробництво пива, виробництво тютюнових виробів;
- < діяльність посередників у торгівлі харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами; оптова торгівля напоями; оптова торгівля тютюновими виробами; неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;
- < роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами; роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах; роздрібна торгівля тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах; роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах (у частині роздрібно торгівлі зброєю та боєприпасами); роздрібна торгівля з лотків і на ринках харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами;
- < діяльність центрального банку; інші види грошового посередництва; трасти, фонди та подібні фінансові суб'єкти; фінансовий лізинг; інші види кредитування; надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), надання інших інформаційних послуг (н.в.і.у.); страхування життя; інші види страхування, крім страхування життя; перестрахування; недержавне пенсійне забезпечення;
- < управління фінансовими ринками; посередництво за договорами по цінних паперах або товарах; інша допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забез-

печення; діяльність страхових агентів і брокерів; інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення; управління фондами;

- < надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна, автомобілів і легкових автотранспортних засобів, вантажних автомобілів, сільськогосподарських машин і устаткування, будівельних машин і устаткування, офісних машин і устаткування, у тому числі комп'ютерів, водних транспортних засобів, повітряних транспортних засобів, інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у.

«Робота: СВОЯ СПРАВА»

Програма мікрогрантів до 250 тис. грн. Вона розрахована на всіх, хто бажає почати чи розвивати свій малий або мікробізнес. Від підприємств для пошиття одягу, СТО, хімічисток до кав'ярень, пекарень, перукарень тощо.

- < До 150 тис. грн – створити одне робоче місце
- < Від 150 тис. грн до 250 тис. грн створити два робочих місця

Для покриття таких витрат:

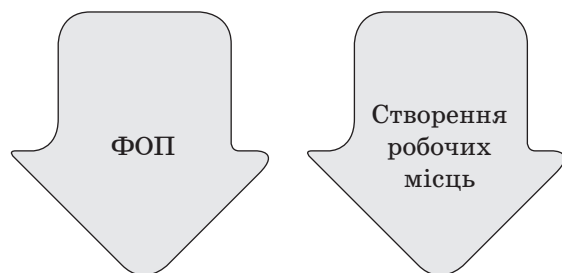
- < придбання меблів, обладнання (крім транспортних засобів), необхідного для провадження господарської діяльності;
- < закупівля ліцензійного програмного забезпечення, тварин, сировини, матеріалів, товарів і послуг, пов'язаних з виробництвом продукції/наданням послуг (якщо такі витрати становлять не більш ніж 50 % розміру гранту);
- < послуги маркетингу та реклами (якщо така послуга становить не більше 10 % розміру гранту);
- < орендна плата за нежитлове приміщення (якщо такі витрати становлять не більше 25 % розміру гранту);
- < орендна плата за обладнання (якщо така орендна плата становить не більше 10 % розміру гранту);
- < лізинг обладнання (крім автомобілів, мотоциклів та інших транспортних засобів особистого користування);
- < використання в підприємницькій діяльності прав інших суб'єктів господарювання (комерційна концесія).

Вимоги:

- < строк використання гранту не повинен перевищувати 6 місяців з часу отримання коштів;
- < створити нові робочі місця залежно від суми гранту;
- < провадити підприємницьку діяльність з дня отримання гранту впродовж не менше 3 років;
- < сплачувати до бюджету податки та збори протягом не менше 3 років.

«ЄРобота: ВЕТЕРАН»

Умови грантової програми:

250 тис. грн

для учасника бойових дій та/або особи з інвалідністю, зареєстрованих як фізична особа-підприємець, у разі зобов'язання створити одне робоче місце після отримання гранту та працевлаштувати одного найманого працівника на умовах, визначених цим Порядком;

500 тис. грн

зобов'язання створити два робочих місця після отримання гранту та працевлаштувати двох найманих працівників на умовах, визначених цим Порядком;

1 млн. грн

гравець для учасника бойових дій та/або особи з інвалідністю внаслідок війни, зареєстрованих як фізична особа-підприємець, строк реєстрації якої становить не менш як 36 місяців до моменту подання заяви на отримання гранту, в разі зобов'язання створити після отримання гранту робочі місця та працевлаштувати чотирьох найманих працівників на умовах, визначених цим Порядком, із яких не менше двох є учасниками бойових дій та/або особами з інвалідністю внаслідок війни.

Гранти в розмірі від 500 тис. грн. до 1 млн. грн. видаються на умовах співфінансування: 30 % – власні кошти та 70 % – державні.

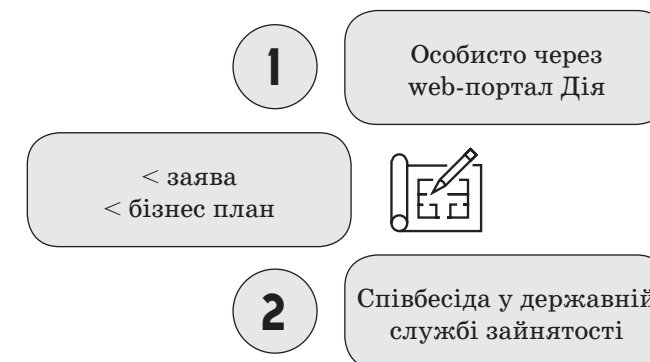
Грантові кошти можливо використовувати для покращення витрат як:

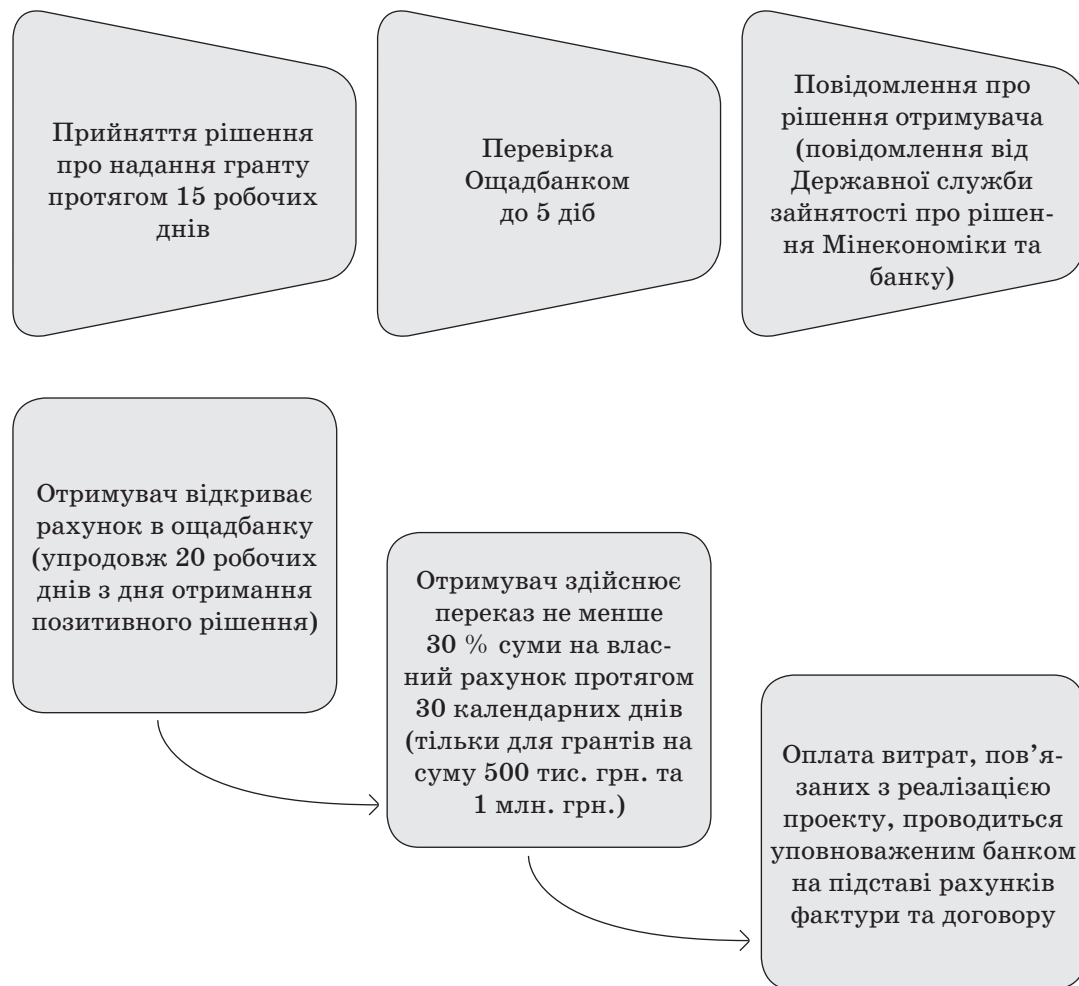
- < придбання меблів, обладнання, транспортних засобів (які будуть використовуватися в комерційних і виробничих цілях), необхідних для провадження господарської діяльності;
- < закупівля ліцензійного програмного забезпечення (якщо такі витрати становлять не більше 50 % розміру гранту);
- < закупівля свійських тварин, птиці та бджіл, молодняка тварин і птиці, саджанців, посівного матеріалу, сировини, матеріалів, товарів і споруд, пов'язаних з реалізацією бізнес-плану (сумарно не більше 70 % розміру гранту);
- < послуги маркетингу та реклами (не більше 10 % розміру гранту);
- < орендна плата за нежитлове приміщення (не більше 25 % розміру гранту);
- < орендна плата за обладнання (не більше 30 % розміру гранту);
- < плата за оренду обладнання (не більше 30 % розміру гранту);
- < лізинг обладнання, крім автомобілів, мотоциклів та інших транспортних засобів особистого користування (не більше 50 % розміру гранту);
- < використання в підприємницькій діяльності прав інших суб'єктів господарювання (комерційна концесія).

Вимоги:

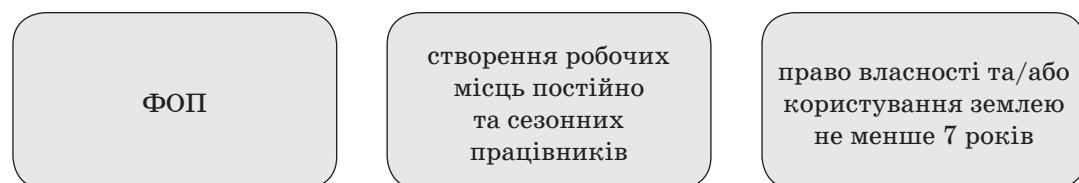
- < строк використання гранту не повинен перевищувати 6 місяців з часу отримання коштів;
- < створити нові робочі місця залежно від суми гранту;
- < сплачувати до бюджету податки та збори.

Процес подачі гранту

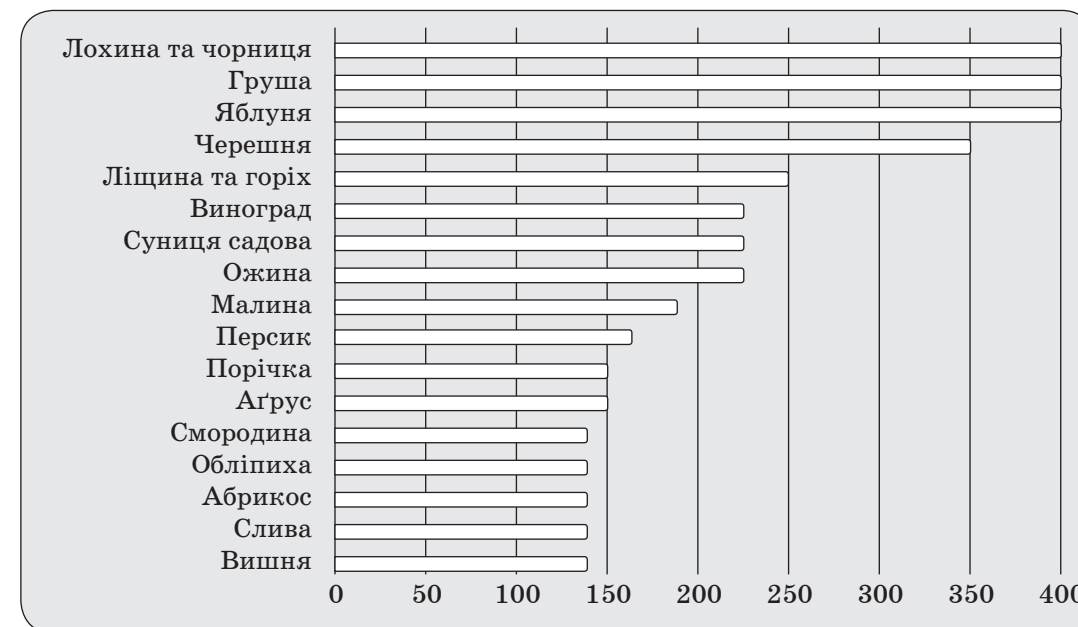
Умови гранту «Робота: СВІЙ САД»:

Співфінансування держави та фермера:

- < 30 % власні кошти;
- < 70 % держава.

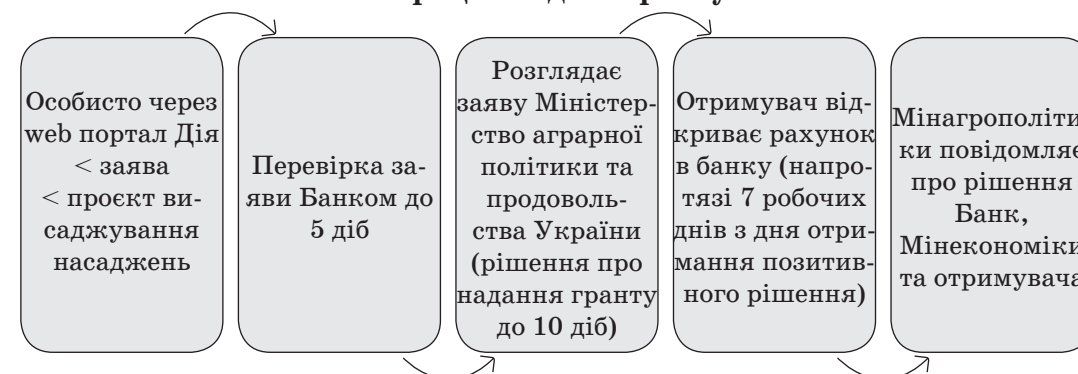
Граничні суми співфінансування на гектар, тис. грн.

Вимоги:

- < строк реалізації проєкту висадки не повинен перевищувати 18 місяців з часу отримання коштів;
- < створити нові робочі місця;
- < провадити підприємницьку діяльність після закінчення проєкту висадки насаджень протягом не менше 5 років;
- < забезпечити новий сад, ягідник або виноградник системою зрошення з водозабором;
- < сплачувати до бюджету податки та збори протягом не менше 5 років.

Процес подачі гранту

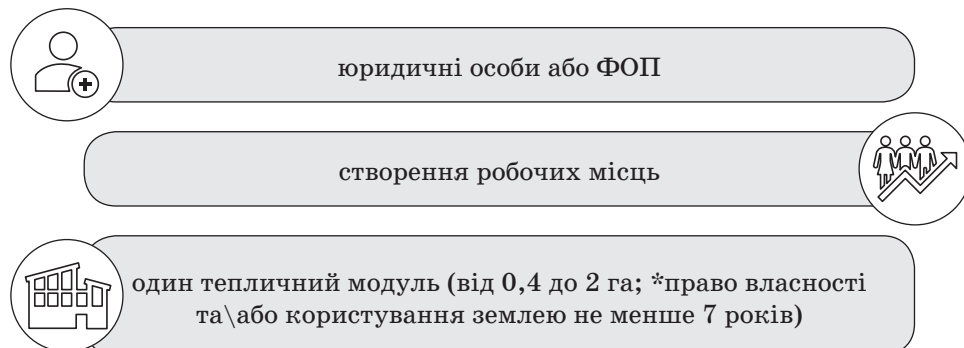

Вимоги:

- < отримувач здійснює переказ не менше 30 % суми на власний рахунок упродовж 30 календарних днів;
- < оплата витрат, пов'язаних з реалізацією проєкту, проводиться уповноваженим банком на підставі рахунків фактур і договору.

«Робота: СВОЯ ТЕПЛИЦЯ»

Умови:

Співфінансування держави та фермера

«Робота: НОВИЙ РІВЕНЬ»

Фізичні особи юридичні особи або ФОП

Створення нових виробництв переробних підприємств або збільшення потужностей існуючих підприємств

Придбання основних засобів виробництва (машини та обладнання), яке не підлягає відчуженню

Доставка та введення їх в експлуатацію

Перевірка ділової репутації заявника:

- < гарна кредитна історія, відсутність корупційних дій, судових справ, зокрема кримінальних проваджень, в яких отримувач є обвинуваченим, підозрюваним або засудженим;
- < відсутність відкритих виконавчих проваджень, в яких отримувач є боржником;
- < відсутність справи про банкрутство, податкового боргу, арештованого майна, дотичної до шахрайства;
- < відсутність прізвища заявника в санаційних списках тощо.

Розробка описової частини бізнес-плану

Написання заяви

Існує декілька варіантів викладу матеріалу:

- < коротко, короткі речення, не навантажувати текст складними реченнями, складними конструкціями та формами;
- < академічна мова, складнопідрядні та складносурядні речення, що дуже ускладнює сприйняття інформації.

Пам'ятайте: вашу грантову заявку читатимуть звичайні люди. Так, це експерти в своїй галузі, але їм хочеться, щоб матеріал був викладений простою доступною мовою, без зайвих надскладних сентенцій і лінгвістичних метаморфоз. Рекомендовано послуговуватися офіційно-діловим стилем мови та викладати матеріал від першої особи.

Опис бізнес плану складається з

- < бізнес-ідеї;
- < ринку та конкуренції;
- < Ваших планів продаж і маркетингу.

Кожен розділ має свої підпункти, інформацію в яких необхідно надавати розлого, аргументовано та застосовуючи спеціальні методи та правила. Розглянемо детальніше кожен розділ.

Бізнес-ідея: описується організація бізнесу; вказуються основні переваги бізнес-ідеї; при необхідності зазначається додаткова інформація щодо організації бізнесу; вказується, чи є досвід роботи за даним напрямком.

Приклад:

моя бізнес-ідея полягає у відкритті швейного ательє з шиття штор та тюлів. Я створюю підприємство з пошиття штор і тюлів з метою подальшої їх реалізації за межами України. На даному етапі знайшли приміщення та обладнання, яке товариш надає в суборенду, на якому плануємо з залученням двох працівників відшити першу партію. В процесі пошиття створю торгову марку, та беремо участь в аукціонах з метою оренди свого приміщення не менше 60 м².

З метою виходу на експорт, просування нашого бренду за кордоном та пошуку клієнтів створюємо сайт нашої компанії. Після шиття створимо фотосесію товару та створюємо каталог. Також укладаємо угоду з відповідною рекламною агенцією для просування товару та розширення потенційного кола клієнтів. У даній галузі я працюю понад три роки. Це дало мені можливість напрацювати коло потенційних клієнтів і виявити, які моделі мають попит за кордоном у різних країнах. Також, аналізуючи діяльність різних компаній, в яких я працювала, я розумію вимоги клієнтів та помилки, які не слід припускати в співпраці. На підприємстві буде працювати два працівники, а із збільшенням товарообороту буде збільшуватися чисельний склад персоналу. Для фінансування проєкту планую отримати грант 500 000 грн, який буде спрямований на придбання обладнання, сировини та проведення рекламної кампанії. Власні кошти, не менш як 220 000 грн, планую використати на закупівлю професійного інвентарю, маркетинг, ремонт та меблювання, закупівлю сировини та інших витрат, необхідних для старту діяльності.

Цілі

Цілі грантової діяльності розподіляються на короткострокові (в поточному

році) та середньострокові (до трьох років, а саме: 12 кварталів). Цілі необхідно описувати в форматі SMART: конкретними, вимірними, досяжними, реалістичними та обмеженими в часі. Це абревіатура, компоненти якої є критеріями постановки завдань. Вона утворена з англійських слів specific, measurable, area-specific, realistic, time-related, де:

- < S – specific, конкретність. Чи конкретне завдання достатньо зрозуміле з точки зору того що, як, коли і де зміниться?
- < M – measurable, вимірюваність. Чи піддаються завдання обчислюванню (наприклад, скільки становить збільшення, яка кількість людей)?
- < A – area-specific, територіальність. Чи окреслюють завдання район або групу населення?
- < R – realistic, реалістичність. Чи приведе виконання проєкту до перетворень і виконання зазначених завдань?
- < T – time-related, визначеність у часі. Чи відображає завдання проміжок часу, впродовж якого воно має бути виконане?

Приклад цілей на поточний рік:

- < суборенда приміщення з швейним обладнанням (1 тиждень);
- < найм кравчинь: конструктора-технолога та декоратора (1 місяць);
- < створення логотипу та торгової марки (2 місяці);
- < пошиття 35 екземплярів (штора з тюлю), які будуть складатися з ходових моделей під різних клієнтів та на різний бюджет (1 місяць);
- < створення сайту компанії (1 – 2 місяці);
- < оренда та ремонт приміщення для здійснення діяльності – не менше 60 м² (1 – 2 місяці).

Варто зазначити, що цілі на 12 кварталів – це стратегічні цілі, які повинні відображати розвиток проєкту, а не тактичну діяльність, як от придбання обладнання, навчання персоналу, закупівлю сировини тощо.

Приклад цілей на 12 кварталів:

- < **більшити кількість постійних клієнтів як мінімум на 30 % за рахунок розвитку соцмереж, рекламних кампаній, збільшення асортименту послуг до кінця року;**
- < **збільшити кількість робочих місць як мінімум на 3 відповідно до збільшення кількості клієнтів та відповідно до об'ємів послуг до кінця року;**
- < **оновити та збільшити асортимент послуг на 30 % до кінця 2025 року;**
- < **розширити асортимент брендів, представлених у нашому салоні, додавши як мінімум 3 нових бренди (за 3 місяці);**

Стаття витрат	Сума (грн)	Обґрунтування
Праска парогенератор надлегких тканин	15 000	для прасування
Оверлок	13 000	для обрізання, обшивання країв тканини та закріплення обрізу краю
Стіл розкрійний	22 000	для розкрою тканин
Швейні машинки в комплекті (2 шт.)	65 000	використовуються для пошиття атласних та надлегких тканин
Сировина для пошиття	330 000	тканини, нитки та декору
Маркетинг/ реклама	30 000	послуги просування в інтернеті
Орендне приміщення	25 000	оренда за два квартали
Всього:	475 000	

Опис використання грантових коштів (всі витрати сум гранту)

Власний внесок заявника – це ресурси, які наявні в заявника і які можуть бути використані під час реалізації проєкту. Це можуть бути: власні заощадження, кредитні ресурси. В бюджеті проєкту необхідно відобразити, чи має організація власні кошти, передбачені для реалізації проєкту. Слід усвідомити, що фінансова участь організації в реалізації проєкту є значною перевагою при оцінці заявок.

Бажаний графік надходжень частин гранту

Бажаний графік надходжень частин гранту		
Розмір частини гранту, грн	Частина	Період надходження частини/дата
250 000	1	1 – місяць
250 000	2	2 – місяць

Опис джерела надходжень власних коштів

Стаття витрат	Сума (грн)	Обґрунтування
Закупівля сировини	110 000	Ткані та елементи для декору
Закупівля професійного інвентарю	60 000	Стелажі
Маркетинг/реклама	30 000	Рекламна кампанія
Оплата інших послуг	30 000	Проведення послуг електрики в орендованому приміщенні
Всього:	230 000	

Цільова аудиторія: це підрозділ бізнес-плану, в якому заявник здійснює опис цільової аудиторії споживачів своїх товарів/послуг і аналізує купівельну спроможність аудиторії. Цільова аудиторія проєкту – це фізичні та юридичні особи, на яких спрямовані проєктні активності та з якими передбачається взаємодія в межах проєкту, тобто отримувачі ваших послуг і покупці продукції.

Приклад опису підрозділу «Цільова аудиторія»

За час роботи швейного ательє ми виділили декілька груп наших клієнтів:

- < **Жінки віком від 20 до 55 років, із середнім і вище середнього доходу (ця група складає 95 % наших клієнтів)**
- < **Чоловіки віком від 25 до 40 років із середнім та вище середнього доходу (чоловіки складають усього 5% наших клієнтів). За географічним охопленням наша цільова аудиторія – це жителі та гості міста Київ.**

У наступному підрозділі необхідно продемонструвати, які потреби або проблеми клієнта задовольняють/вирішують продукти та/або послуги заявника та чому клієнти мають купувати саме ці товари/послуги.

Приклад

Ми пропонуємо адекватне співвідношення якості та ціни, надаємо можливість клієнтам із будь-якої країни вносити корективи та розміри. Також ми надаємо змогу клієнту бути ексклюзивним у своєму регіоні. Завжди дотримуємося визначених строків виготовлення.

Заявнику в своєму бізнес-плані необхідно пояснити, який підхід до ціноутворення товарів та/або послуг він використовує.

Приклад

Ціни у нашому швейному ательє, відкритому по договору франшизи, є єдиними по всій Україні й не можуть змінюватися власником на індивідуальний розсуд. Наші штори та тюлі готові та допущені для продажу за кордоном.

Ринок і конкуренція

Необхідно охарактеризувати такі моменти:

- < зазначити, де отримувач збирається реалізовувати товар/послугу, потенційний розмір/можливість ринку;
- < назвати ключових конкурентів, підкреслити їх сильні та слабкі сторони, визначити унікальні переваги власної пропозиції;
- < описати свою цільову групу покупців, їхню мотивацію для купівлі товарів/послуг в отримувача;
- < будь-які інші ключові моменти, які здатні допомогти отримувачу збільшити чисельність своїх клієнтів.

Приклад

Реалізація цього бізнес-плану планується в орендованому приміщенні. Приміщення загальною площею 48 кв. м розташоване на першому поверсі та має окремий вхід із вулиці, що дозволяє нам встановлювати зручний для клієнтів режим роботи (пн – пт з 9.00 до 19.00 та сб – нд з 10.00 до 18.00). В районі, де буде відкрите наше швейне ательє проживає не менше 340 тис. людей, а також відсутні інші аналогічні ательє. На передодні відкриття нашого швейного ательє планується провезти рекламну та маркетингову компанію, що дасть нам пізнавальність та привернення уваги. Якщо порівнювати з відомою мережею «ДЕЛЮКС ГАРДИНИ», то у нас аналогічний товар можна придбати у 1,5 – 2 рази дешевше.

У наступному розділі заявнику необхідно зазначити переваги свого бізнесу порівняно з бізнесом конкурентів

Ваші переваги

Ваші недоліки: недостатній стартовий капітал

Поточні або майбутні можливості:

Завойовувати
більший ринок
збуту, поступове
збільшення това-
рообороту

Розширитися та
наймати більше
працівників:
від 2 до 10

Відвідати міжна-
родні виставки

Розробити влас-
ний бренд і про-
сувати його як в
країні, так і за її
межами

Поточні
або майбутні
загрози:

Через збройну агресію росії проти України
існує загроза руйнування засобів виробничо-
го процесу

Непередбачувані обставини, стихійні лиха,
хвороба або смерть

Плани продажів і маркетингу

Інформація стосовно плану просування свого бізнесу. Це план здійснення комунікаційних заходів, який вносить заявник у грантову заяву як її частину. План повинен містити: опис аудиторії, яку варто поінформувати про продукт/послугу, ключові повідомлення, тобто тези й гасла, рекламної кампанії; класичні та новітні медіа як канали комунікації; методи поширення рекламної інформації тощо. Ефективними інструментами просування бізнесу є: веб-сайт (для електронної торгівлі); реклама (онлайн) і реклама (друк, інше); маркетинг у пошукових системах, соціальних медіа; торгові точки; події та виставки тощо.

Фінансова частина бізнес-плану:

Це план надходжень і витрат. Прогноз грошових потоків – це оцінка грошей, які отримувач очікує залучити та витратити протягом наступного строку реалізації бізнес-плану. Він повинен відображати всю діяльність, яку отримувач описав у своєму бізнес-плані. Аналіз і прогнозування грошових потоків дозволяє прораховувати прогнозні результати підприємницької діяльності. Необхідно враховувати, що дані вказуються за кожний квартал окремо, дані за 4 квартали не підсумовуються.

46

Успішний стартап

ДОДАТКИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 21 червня 2022 р. № 738
Київ

Деякі питання надання грантів бізнесу

Відповідно до статей 12 і 16 Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу;

Порядок надання грантів для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства;

Порядок надання грантів для створення або розвитку тепличного господарства;

Порядок надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей.

{Пункт 1 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 286 від 30.03.2023}

2. Внести до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 «Про надання фінансової державної підтримки» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489, № 34, ст. 1138, № 37, ст. 1217, № 97, ст. 3127; 2021 р., № 86, ст. 5480; 2022 р., № 34, ст. 1859, № 39, ст. 2098) – із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2022 р., № 410, зміни, що додаються.

47

Інформаційний посібник

3. Міністерству цифрової трансформації забезпечити: реалізацію технічної можливості формування та подання заяв за-собами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг відповід-но до порядків, затверджених цією постановою;

передачу заяв до уповноважених банків з метою забезпечення ви-конання умов, встановлених порядками, затвердженими цією поста-новною;

обробку та передачу персональних даних відповідно до законодав-ства про захист персональних даних.

4. Ця постанова набирає чинності з 1 липня 2022 року.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 67

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 21 червня 2022 р. № 738

ПОРЯДОК надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу

1. Цей Порядок визначає:

умови, критерії, механізм надання безповоротної державної до-помоги фізичним особам, суб'єктам господарювання (далі – отримувач) у формі мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу (далі – мікрогрант);

механізм використання коштів Фонду загальнообов'язкового дер-жавного соціального страхування на випадок безробіття для надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу та коштів, передбачених Мінекономіки за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» для надання безповорот-ної державної допомоги отримувачу у формі мікрогранту.

Метою надання безповоротної державної допомоги у формі мікро-грантів є сприяння зайнятості населення, створення або розвиток власного бізнесу.

Джерелами фінансування надання мікрогрантів отримувачам є кошти:

Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхуван-ня на випадок безробіття (далі – Фонд);

державного бюджету, у тому числі кошти, що надходять на рахунок Мінекономіки «Фонд підтримки малого та середнього бізнесу», відкри-тий у Національному банку, на який зараховуються добровільні вне-ски (благодійні пожертви) від фізичних та юридичних осіб приватного права та/або публічного права в національній та іноземній валюті.

Надання передбачених цим Порядком мікрогрантів може здійсню-ватися разом з державною підтримкою, яка може надаватися відпо-відно до законодавства місцевими держадміністраціями, органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями на підставі регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього під-приємництва за рахунок коштів місцевих бюджетів, а також за ра-хунок коштів підприємств, установ, організацій, міжнародних та благодійних організацій за їх згодою на договірній основі. З метою спільного надання державної підтримки, передбаченої цим Порядком і регіональними та місцевими програмами розвитку малого і серед-нього підприємництва, Державний центр зайнятості укладає договори про співробітництво з відповідними місцевими держадміністраціями, органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями, а також з підприємствами, установами, організаціями, міжнародними та благодійними організаціями, в яких визначаються основні умови виконання зазначених регіональних та місцевих програм.

2. Головним розпорядником бюджетних коштів є Мінекономіки.

Розпорядником коштів Фонду є Державний центр зайнятості.

3. Для цілей цього Порядку суб'єктом господарювання вважаєть-ся суб'єкт мікропідприємництва чи малого підприємництва (фізич-на особа – підприємець або юридична особа) у значенні, наведеному в Господарському кодексі України, крім суб'єктів господарювання державного та комунального секторів економіки.

4. Розмір мікрогранту, який надається одному отримувачу, визна-чається відповідно до його запиту, але не менше 50000 гривень та не перевищує:

< 75000 гривень включно у разі зобов'язання отримувача зареє-струватися фізичною особою – підприємцем;

< 150000 гривень включно у разі зобов'язання отримувача створи-ти одне робоче місце після отримання мікрогранту та прийняття на нього працівника на умовах, визначених цим Порядком;

< 250000 гривень включно у разі зобов'язання отримувача створити не менше двох робочих місць після отримання мікрогранту та прийняття на них працівників на умовах, визначених цим Порядком.

Максимальний розмір мікрогранту, передбачений абзацом другим цього пункту, для отримувачів віком від 18 до 25 років включно збільшується на 100 відсотків.

Максимальний розмір мікрогранту, передбачений абзацами третім та четвертим цього пункту, для отримувачів, які зареєстровані та провадять/планують провадити підприємницьку діяльність у м. Харкові та Харківській області, збільшується на 100 відсотків.

5. Мікрогранти надаються для покриття таких напрямів витрат:

- < придбання меблів, обладнання, транспортних засобів (які будуть використовуватися в комерційних та виробничих цілях), необхідних для провадження господарської діяльності, які не підлягають відчуженню до виконання умов договору про надання мікрогранту на створення або розвиток власного бізнесу (крім випадків відчуження внаслідок звернення стягнення на нього уповноваженим банком відповідно до договору застави);
- < закупівля ліцензійного програмного забезпечення, свійських тварин та птиці, багаторічних насаджень, саджанців, посівного матеріалу, сировини, матеріалів, товарів та послуг, пов'язаних з реалізацією бізнес-плану (такі витрати повинні становити сумарно не більше 50 відсотків розміру мікрогранту);
- < послуги маркетингу та реклами (такі витрати повинні становити не більше 10 відсотків розміру мікрогранту);
- < орендна плата за користування нежитловим приміщенням, земельною ділянкою, які будуть використовуватися в комерційних та виробничих цілях (такі витрати повинні становити не більше 25 відсотків розміру мікрогранту);
- < орендна плата за обладнання (такі витрати повинні становити не більше 10 відсотків розміру мікрогранту);
- < лізинг обладнання, крім автомобілів, мотоциклів та інших транспортних засобів особистого користування (такі витрати повинні становити не більше 50 відсотків загального розміру мікрогранту);
- < використання у підприємницькій діяльності прав інших суб'єктів господарювання (комерційна концесія).

6. Надання мікрогрантів за рахунок джерел, передбачених абзацом сьомим пункту 1 цього Порядку, здійснюється Мінекономіки через АТ «Ощадбанк», АТ КБ «ПриватБанк» (далі – уповноважені банки) на підставі рішень Державного центру зайнятості, включених

до подання про надання мікрогрантів (далі – подання), відповідно до договору про взаємодію між Мінекономіки, уповноваженим банком та Державним центром зайнятості (далі – договір про взаємодію 1).

Надання мікрогрантів за рахунок джерел, передбачених абзацом шостим пункту 1 цього Порядку, здійснюється Державним центром зайнятості в межах обсягу коштів, передбачених в бюджеті Фонду на поточний бюджетний період за відповідним напрямом, через уповноважені банки відповідно до договору про взаємодію між уповноваженим банком та Державним центром зайнятості (далі – договір про взаємодію 2).

7. Для виплати мікрогрантів отримувачам за рахунок коштів, передбачених за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу», Мінекономіки відкриває в Казначействі реєстраційні рахунки загального та спеціального фондів державного бюджету (далі – рахунки).

Виплата мікрогрантів отримувачам за рішеннями про надання мікрогрантів, прийнятими Державним центром зайнятості у попередньому бюджетному періоді, за якими в установленому порядку зареєстрована кредиторська заборгованість, здійснюється Мінекономіки у поточному бюджетному періоді за рахунок джерел, передбачених абзацом сьомим (у межах обсягу бюджетних асигнувань за відповідним напрямом) пункту 1 цього Порядку.

Виплата мікрогрантів отримувачам за рахунок джерел, передбачених абзацом шостим пункту 1 цього Порядку, у тому числі за рішеннями про надання мікрогрантів, прийнятими Державним центром зайнятості у попередньому бюджетному періоді, здійснюється з окремого рахунка 3554 «Рахунки державних цільових фондів», відкритого в Казначействі для обслуговування коштів Фонду (далі – рахунок Фонду), в межах обсягу коштів, передбачених в бюджеті Фонду на поточний бюджетний період за відповідним напрямом.

Виплата мікрогрантів отримувачам за рішеннями про надання мікрогрантів, прийнятими Державним центром зайнятості та не включеними до подання у 2022 році, здійснюється у 2023 році за рахунок джерел, передбачених абзацом шостим пункту 1 цього Порядку, в межах обсягу коштів, передбачених в бюджеті Фонду на поточний бюджетний період за відповідним напрямом.

8. Заяву на отримання мікрогранту (далі – заява) подають отримувачі:

- < громадяни України;
- < фізичні особи – підприємці – громадяни України;

- < юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни України;
- < які станом на дату подання заяви фактично не перебувають та не провадять господарську діяльність на територіях активних бойових дій та тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Міністерства інтеграції, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації;
- < які не провадять господарську діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь;
- < які не віднесені до юридичних або фізичних осіб, до яких застосовуються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідними рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, введеними в дію указами Президента України щодо застосування персональних (спеціальних) економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції»;
- < щодо яких не порушено справи про банкрутство та/або яких не визнано банкрутами, та/або які не перебувають на стадії ліквідації;
- < які не є кредитними організаціями, страховими організаціями, інвестиційними фондами, недержавними пенсійними фондами, професійними учасниками ринку цінних паперів, ломбардами;
- < які не здійснюють виробництво та/або реалізацію зброї, алкогольних напоїв (крім виробництва (без додавання спирту) та/або реалізації вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових), тютюнових виробів, обмін валют;
- < щодо яких відсутнє рішення суду, яке набрало законної сили, про притягнення до кримінальної відповідальності за корупційне правопорушення.

Отримувачем може бути фізична особа, яка має намір розпочати підприємницьку діяльність і бере на себе зобов’язання зареєструватися фізичною особою – підприємцем або створити юридичну особу протягом 20 робочих днів з дня отримання позитивного рішення про надання мікрогранту.

9. Заява формується отримувачем особисто або у відділенні уповноваженого банку засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал Дія) після проходження ним ідентифікації та автентифікації з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базується на кваліфіковано-

му сертифікаті електронного підпису, та/або інших засобів ідентифікації, які дають змогу однозначно встановлювати особу отримувача.

Заява формується засобами Порталу Дія у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту, відповідно до відомостей, визначених пунктами 10 і 11 цього Порядку. Формування заяви закінчується накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису. У заяві обов’язково зазначається уповноважений банк на вибір отримувача.

Невід’ємним додатком до заяви є бізнес-план, форма якого визначається Мінекономіки.

Заяви, подані без бізнес-плану, не розглядаються.

Мінекономіки встановлює кінцеві строки подання заяв у межах календарного року, про що інформує Державний центр зайнятості.

Уповноважений банк формує перелік поданих заяв, а також його зберігання в електронній базі даних протягом трьох років з дня завершення прийому заяв.

Мікрогрант надається отримувачу одноразово.

Отримувачі, визначені абзацом п’ятим пункту 4 цього Порядку, у разі сплати протягом трирічного строку реалізації проекту податків та зборів (обов’язкових платежів) у сумі, що дорівнює сумі отриманого мікрогранту, можуть додатково подати заяву на отримання мікрогранту, передбаченого абзацом четвертим пункту 4 цього Порядку.

10. У заяві для фізичних осіб, фізичних осіб – підприємців зазначаються такі відомості:

1) прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності);

2) реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);

3) серія та/або номер паспорта;

4) дата народження;

5) контактні дані отримувача (номер телефону, адреса електронної пошти);

5⁻¹) відомості щодо належності до категорії осіб з інвалідністю;

5⁻²) відомості щодо належності до категорії внутрішньо переміщених осіб;

6) дата реєстрації у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (для – фізичної особи – підприємця);

- 7) адреса місця реєстрації (для фізичної особи – підприємця);
- 8) основний вид економічної діяльності (для фізичної особи – підприємця);
- 9) задеклароване (zareєстроване) місце проживання (за наявності);
- 10) місцезнаходження (за наявності);
- 11) відомості про освіту;
- 12) сімейний стан;
- 13) відомості про дітей;
- 14) кількість непрацюючих членів сім'ї (середньомісячні витрати);
- 15) стаж роботи за останнім місцем роботи;
- 16) відмітка про те, що отримувач не належить до національних публічних діячів;
- 17) відомості про юридичну особу у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками юридичної особи:
 - < найменування юридичної особи;
 - < ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;
- 18) відомості про корпорацію у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками юридичної особи:
 - < найменування юридичної особи;
 - < ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;
- 19) місце провадження діяльності;
- 20) відомості про фінансові показники:
 - < розмір загального офіційного доходу (без урахування податку на додану вартість) за річною звітністю (гривень) (за наявності) (для фізичної особи – підприємця);
 - < вид доходу;
 - < банківські послуги;
 - < кредити в банках;
 - < місячний платіж за всіма поточними кредитами (у гривнях);
- 21) відомості про активи у власності;
- 22) сума запиту (у гривнях);
- 23) щомісячна планова виручка;
- 24) запланована кількість новостворених робочих місць;
- 25) очікувана рентабельність бізнесу (у відсотках);
- 26) відсоток власних коштів у проекті (у гривнях);
- 27) загальна вартість проекту з урахуванням коштів мікрогранту (у гривнях);
- 28) період окупності проекту (у роках);

- 29) потенційне число споживачів;
- 30) збитки, яких зазнали у зв'язку із веденням бойових дій;
- 31) цільове призначення;
- 32) ефект або вплив від отриманої допомоги на господарську діяльність, а також місцеву економіку/громаду в регіоні, в якому провадиться господарська діяльність;
- 33) запланований основний вид економічної діяльності (для фізичних осіб);
- 34) відомості щодо раніше отриманої допомоги (за програмами підтримки релокації під час воєнного стану, державних допомог або грантів), зокрема в рамках проектів міжнародної технічної допомоги під час воєнного стану (для фізичних осіб – підприємців).
11. У заяві для отримувачів, які мають статус юридичних осіб, зазначаються такі відомості:
 - 1) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) керівника;
 - 2) контактні дані керівника (номер телефону, адреса електронної пошти);
 - 3) найменування юридичної особи;
 - 4) дата реєстрації;
 - 5) ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;
 - 6) організаційно-правова форма;
 - 7) місцезнаходження юридичної особи;
 - 8) основний вид економічної діяльності;
 - 9) відомості про засновників;
 - 10) відомості про кінцевих бенефіціарних власників;
 - 11) відмітка про те, що керівник юридичної особи, засновники, кінцеві бенефіціарні власники не належать до національних публічних діячів;
 - 12) відомості про юридичну особу у разі, коли керівник, засновники, кінцеві бенефіціарні власники є засновниками інших юридичних осіб:
 - < найменування юридичної особи;
 - < ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;
 - 13) відомості про корпорацію у разі, коли керівник, засновники, кінцеві бенефіціарні власники є засновниками корпорацій:
 - < найменування юридичної особи;
 - < ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;

- 14) місце провадження господарської діяльності;
- 15) відомості про фінансові показники:
- < розмір загального офіційного доходу (без урахування податку на додану вартість) за річною звітністю (гривень) (за наявності);
 - < вид доходу;
 - < банківські послуги;
 - < кредити в банках;
 - < місячний платіж за всіма поточними кредитами (у гривнях);
 - < сума простроченої дебіторської заборгованості (у гривнях);
 - < сума простроченої кредиторської заборгованості (у гривнях);
- 16) відомості про активи:
- < наявність активів у власності засновників/кінцевих бенефіціарних власників;
 - < наявність активів для провадження господарської діяльності;
 - < кількість найманих працівників;
 - < сума запиту (у гривнях);
- 17) щомісячна планова виручка;
- 18) запланована кількість найманих працівників;
- 19) очікувана рентабельність бізнесу (у відсотках);
- 20) відсоток власних коштів у проекті (у гривнях);
- 21) загальна вартість проекту з урахуванням коштів мікрогранту (у гривнях);
- 22) період окупності залучених коштів, років;
- 23) збитки, яких зазнали у зв'язку із веденням бойових дій;
- 24) цільове призначення;
- 25) відомості щодо раніше отриманої допомоги (за програмами підтримки релокації під час воєнного стану, державних допомог або грантів), зокрема в рамках проектів міжнародної технічної допомоги під час воєнного стану.
12. Мінекономіки на підставі подання для виплати мікрогрантів за рахунок джерел, передбачених абзацом сьомим (у межах обсягу бюджетних асигнувань за відповідним напрямом) пункту 1 цього Порядку, подає в Казначейство подання та платіжну інструкцію на перерахування коштів у сумі, зазначеній у поданні, для надання мікрогранту з рахунків Мінекономіки на спеціальний рахунок, відкритий в уповноваженому банку відповідно до договору про взаємодію, для подальшого перерахування коштів уповноваженим банком на рахунок отримувача, відкритий в уповноваженому банку для забезпечення супроводу видаткових операцій отримувача (далі – рахунок отримувача).

Державний центр зайнятості для надання мікрогрантів за рахунок джерел, передбачених абзацом шостим пункту 1 цього Порядку, подає в Казначейство платіжну інструкцію на перерахування коштів з рахунка Фонду на спеціальний рахунок, відкритий в уповноваженому банку відповідно до договору про взаємодію 2, для подальшого перерахування коштів уповноваженим банком на рахунки отримувачів.

Уповноважений банк в установленому порядку та строках перераховує кошти на рахунки отримувачів згідно з договором про взаємодію.

Мікрогрант надається у безготівковій формі.

13. Відомості, необхідні для формування заяви, можуть бути отримані шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами та публічними електронними реєстрами органів державної влади у встановленому законодавством порядку.

14. Під час формування заяви засобами Порталу Дія відомості отримуються/підтверджуються з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

15. Відповідальність за недостовірність відомостей, що містяться в заяві, несе отримувач.

16. Після формування заяви засобами Порталу Дія заява блокується для редагування та передається:

- < уповноваженому банку у формі переліку відомостей відповідно до договору про інформаційну взаємодію між Мінцифри, технічним адміністратором Порталу Дія та уповноваженим банком;
- < Державному центру зайнятості шляхом надання доступу (підключення робочих місць) співробітників центру зайнятості до Порталу Дія.

Обмін інформацією здійснюється в електронній формі з дотриманням вимог Законів України «Про електронні довірчі послуги», «Про захист персональних даних», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

17. Рішення про надання мікрогранту приймається Державним центром зайнятості протягом 15 робочих днів з дня кінцевого строку подання заяв на основі інформації уповноваженого банку, яка включає результати перевірки ділової репутації отримувача та відомостей, зазначених у заяві, а також оцінку співбесіди з отримувачем, проведеної регіональними центрами зайнятості, та документальне підтвердження отримувачем відсутності даних щодо наявності судових справ, відкритих виконавчих проваджень, арешту/конфіскації майна (активів) у разі отримання таких даних з автоматизованих систем

та відсутності податкового боргу. Порядок обміну та передачі документів між уповноваженим банком та Державним центром зайнятості визначається договором про взаємодію.

Строк прийняття рішень про надання мікрогранту може бути перенесено на наступні періоди, встановлені Мінекономіки відповідно до абзацу п'ятого пункту 9 цього Порядку, у зв'язку з обставинами, спричиненими збройною агресією Російської Федерації, в тому числі через обмеження та/або припинення постачання електричної енергії.

18. Порядок проведення оцінювання заяв, критерії оцінювання та необхідна кількість балів (оцінка) для прийняття рішень Державним центром зайнятості визначаються Мінекономіки.

Якщо необхідну кількість балів (оцінку) набрали більше заяв, що перевищують затверджений обсяг видатків для мікрогрантів на відповідний бюджетний період, передбачених абзацами шостим і сьомим пункту 1 цього Порядку, мікрогранти надаються отримувачам з найбільшою кількістю балів. Решта заявок автоматично розглядається у наступному періоді в межах встановленого кінцевого строку. Повторне оцінювання таких заяв не проводиться, для цілей рішення про видачу мікрогранту використовується перша оцінка заяви.

19. Оцінка заяв отримувачів мікрогрантів проводиться на постійній основі відповідно до переліку заяв на отримання мікрогранту, сформованого уповноваженим банком.

Після формування переліку заяв, перевірки ділової репутації та відомостей, зазначених у заяві, уповноважений банк надсилає їх до Державного центру зайнятості в електронній формі для подальшої передачі регіональному центру зайнятості. Регіональний центр зайнятості проводить особисту співбесіду з отримувачем та надсилає результати співбесіди до Державного центру зайнятості. Державний центр зайнятості забезпечує прийняття рішень про надання мікрогрантів та інформування отримувачів про прийняте рішення відповідно до договору про взаємодію 1.

Уповноважений банк засобами програмного забезпечення за допомогою інформаційних джерел, що ним використовуються у своїй діяльності, проводить перевірку ділової репутації та відомостей, зазначених у заяві.

Перевірка ділової репутації проводиться за критеріями, визначеними Мінекономіки, зокрема:

- < корупційні дії;
- < наявність судових справ, зокрема кримінальних проваджень, у яких отримувач є обвинуваченим, підозрюваним або засудженим;

- < відкриті виконавчі провадження, у яких отримувач є боржником;
- < перебування особи у процесі провадження у справі про банкрутство, зокрема за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань;
- < наявність податкового боргу, зокрема за даними електронного кабінету платника податків;
- < провадження видів діяльності, передбачених абзацом десятим пункту 8 цього Порядку, зокрема шляхом перевірки наявності відповідних дозвільних документів та ліцензій;
- < арешт майна;
- < шахрайство;
- < санкційні списки.

Перевірка відомостей, зазначених у заяві, проводиться за критеріями, визначеними Мінекономіки.

Заяви, які за результатами перевірки уповноваженим банком набрали 99 та більше балів за сумою критеріїв, визначених Мінекономіки, підлягають подальшому розгляду Державною службою зайнятості.

Регіональний центр зайнятості проводить особисту співбесіду з отримувачами, заяви яких за результатами перевірки уповноваженим банком ділової репутації та відомостей, зазначених у заяві, набрали 99 та більше балів за сумою критеріїв, визначених Мінекономіки, та надсилає результати співбесіди до Державного центру зайнятості.

Регіональним центром зайнятості під час проведення співбесіди з отримувачем виставляються бали відповідно до критеріїв, визначених Мінекономіки, від 0 до 50.

Бали, виставлені регіональним центром зайнятості, додаються до балів, встановлених уповноваженим банком, для визначення підсумкового бала.

До розгляду Державним центром зайнятості допускаються бізнес-плани, які за результатами оцінювання набрали підсумковий бал – 130 балів та більше.

Державний центр зайнятості має право відмовити отримувачу в наданні мікрогранту з таких підстав:

- < невідповідність отримувача вимогам пунктів 3 та/або 8 цього Порядку;
- < набрання 98 та менше балів за результатами перевірки відомостей, зазначених у заяві, проведеної уповноваженим банком;
- < набрання підсумкового бала менше 130;

- < непрозорість або сумнівні очікувані результати реалізації (виконання) бізнес-плану;
- < негативна ділова репутація щонайменш за одним критерієм перевірки ділової репутації;
- < подання заяви на отримання мікрогранту отримувачем, який вже отримав мікрогрант відповідно до цього Порядку;
- < отримання з відкритих джерел та реєстрів додаткових фактів/інформації щодо негативної ділової репутації отримувача, зокрема фактів приховування інформації;
- < відмова від співбесіди, зокрема непогодження отримувачем запланованої дати та часу співбесіди протягом двох днів після повідомлення регіональним центром зайнятості про таку дату та час;
- < відсутність та/або невідповідність у бізнес-плані напрямів витрат, передбачених пунктом 5 цього Порядку, видатків на виплату заробітної плати найманим працівникам та сплату податків, зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, у сумі отриманого мікрогранту;
- < невідповідність поданих документів нормам законодавства;
- < керівник та/або засновник, та/або кінцевий бенефіціарний власник є особою, яка є керівником та/або засновником, та/або кінцевим бенефіціарним власником більше ніж у п'яти (включно) платників податків;
- < неподання доопрацьованого бізнес-плану у визначений цим Порядком строк;
- < отримувач не надав документальне підтвердження відсутності судових справ, відкритих виконавчих проваджень, арешту/конфіскації майна (активів), дані щодо яких отримані з автоматизованих систем інформації, та відсутності податкового боргу;
- < надходження від отримувача заяви про відкликання заяви на отримання мікрогранту до ухвалення Державним центром зайнятості рішення про надання або відмову в наданні мікрогранту;
- < отримувач отримав грант відповідно до Порядку надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» (Офіційний вісник України, 2022 р., № 54, ст. 3159; 2023 р., № 38, ст. 2017).

У разі відсутності підстав для відмови у наданні мікрогранту Державний центр зайнятості ухвалює рішення, яке оформлюється нака-

зом, про надання мікрогрантів отримувачам, які набрали найбільшу сукупну кількість балів, у межах наявної граничної суми мікрогрантів, визначеної Мінекономіки.

Про прийняте рішення щодо надання або відмови в наданні мікрогранту отримувачу повідомляють регіональні центри зайнятості шляхом надсилання повідомлення в кабінет отримувача на Порталі Дія.

У разі коли отримувачем є фізична особа, такий отримувач повинен протягом 20 робочих днів з дня отримання позитивного рішення про надання мікрогранту зареєструватися фізичною особою – підприємцем або створити юридичну особу, укласти договір про надання мікрогранту (далі – договір мікрогранту) за формою, встановленою Мінекономіки, та подати до уповноваженого банку пакет документів для відкриття рахунка. Уповноважений банк протягом двох робочих днів повинен відкрити рахунок отримувачу або повідомити отримувачу про відмову у відкритті такого рахунка.

У разі коли отримувачем є суб'єкт господарювання, такий отримувач повинен протягом 20 робочих днів з дня отримання позитивного рішення про надання мікрогранту укласти договір мікрогранту та подати до уповноваженого банку пакет документів для відкриття рахунка. Уповноважений банк протягом двох робочих днів повинен відкрити рахунок отримувачу або повідомити отримувачу про відмову у відкритті такого рахунка.

У разі невиконання отримувачем мікрогранту вимог щодо реєстрації суб'єкта господарювання та/або підписання договору мікрогранту та/або неподання пакета документів для відкриття рахунка отримувача в уповноваженому банку у строки, визначені цим пунктом, рішення про надання мікрогранту скасовується. Рішення про скасування може бути переглянуто Державним центром зайнятості за заявою отримувача, поданою у довільній формі, з наведенням документально підтверджених причин недотримання строків, визначених цим пунктом, зокрема у разі хвороби, внаслідок дій третіх осіб.

Державний центр зайнятості передає подання до Мінекономіки для забезпечення перерахування коштів уповноваженому банку в разі надання мікрогрантів за рахунок джерел, передбачених абзацом сьомим пункту 1 цього Порядку.

Державний центр зайнятості подає уповноваженому банку інформацію про прийняті рішення.

У разі коли за результатом розгляду бізнес-плану є необхідність його доопрацювання отримувачем, регіональний центр зайнятості

одноразово повертає такий бізнес-план для доопрацювання отримувачу та переносить його розгляд на наступний період за результатами доопрацювання. Не є підставою для повернення бізнес-плану наявність орфографічних, синтаксичних, граматичних помилок, що не спотворюють змісту бізнес-плану.

Доопрацьований бізнес-план подається отримувачем протягом 15 календарних днів з дня отримання повідомлення регіонального центру зайнятості, надісланого в кабінет отримувача на Порталі Дія. У разі неподання доопрацьованого бізнес-плану у зазначений строк Державним центром зайнятості приймається рішення про відмову у наданні мікрогранту.

Доопрацювання бізнес-плану може бути здійснено отримувачем одноразово.

20. Для отримання мікрогранту отримувач укладає договір мікрогранту у відділенні уповноваженого банку шляхом підписання заяви про приєднання.

У договорі мікрогранту обов'язково зазначаються обрані з переліку, визначеного пунктом 5 цього Порядку, напрями витрат, на покриття яких використовується мікрогрант, а також умови, невиконання або неналежне виконання яких є підставою для повернення отримувачем отриманих коштів.

Обов'язковою умовою договору мікрогранту, крім надання мікрогранту отримувачам, визначеним абзацами другим та п'ятим пункту 4 цього Порядку, є створення протягом шести місяців з дня зарахування коштів на рахунок отримувача в уповноваженому банку робочих місць залежно від розміру мікрогранту, визначеного пунктом 4 цього Порядку, та працевлаштування на них осіб на строк не менш як 24 місяці протягом трирічного строку реалізації проекту. У разі призову отримувача на військову службу під час мобілізації або укладення контракту на проходження військової служби, що підтверджується відповідними документами та заявою на ім'я керівника регіонального центру зайнятості, виконання обов'язкової умови договору мікрогранту тимчасово зупиняється та продовжується після демобілізації отримувача. Під виконанням обов'язкової умови щодо створення робочих місць у цьому Порядку слід розуміти створення робочих місць понад штатну чисельність працівників на дату подання заяви на отримання мікрогранту або створення робочих місць у зв'язку з утворенням нового суб'єкта господарювання.

Для виконання обов'язкової умови не може бути працевлаштована особа, яка перебувала у трудових відносинах з отримувачем мікро-

гранту протягом 180 календарних днів, що передують дню її працевлаштування відповідно до вимог цього Порядку, крім надання мікрогранту отримувачам, визначеним абзацом другим пункту 4 цього Порядку.

Для виконання отримувачем обов'язкової умови договору щодо працевлаштування міський, районний, міськрайонний центр зайнятості, філія регіонального центру зайнятості (далі – центр зайнятості) за місцем укладення договору мікрогранту інформує суб'єкта господарювання про можливість укомплектування робочих місць особами з числа зареєстрованих безробітних. Центр зайнятості та суб'єкт господарювання вживають спільних заходів для добору працівників із числа зареєстрованих безробітних.

За відсутності у центрі зайнятості зареєстрованих безробітних, які можуть бути працевлаштовані на робочі місця, створені суб'єктом господарювання, комплектування таких робочих місць здійснюється суб'єктом господарювання самостійно.

У разі звільнення працівників, працевлаштованих відповідно до абзацу третього цього пункту, до закінчення 24-місячного строку з дня працевлаштування на їх робочі місця у межах зазначеного строку працевлаштовуються інші особи. Суб'єкт господарювання протягом п'яти календарних днів після звільнення працівника, працевлаштованого на умовах цього Порядку, повідомляє відповідному центру зайнятості про наявність або відсутність наміру комплектування ним робочого місця особами з числа зареєстрованих безробітних. За наявності такого наміру у роботодавця та у разі відсутності протягом п'яти днів з дня отримання такого повідомлення у центрі зайнятості зареєстрованих безробітних, які можуть бути працевлаштовані на умовах цього Порядку, комплектування таких робочих місць здійснюється суб'єктом господарювання самостійно.

У разі невиконання обов'язкової умови договору мікрогранту, зокрема нестворення отримувачем робочих місць протягом шести місяців з дня зарахування коштів на його рахунок та непрацевлаштування на них осіб згідно з умовами цього Порядку, сума мікрогранту протягом одного місяця після закінчення такого шестимісячного періоду повертається отримувачем у повному обсязі уповноваженому банку на рахунок, з якого здійснюється перерахування мікрогранту.

Для виконання визначеної абзацом третім цього пункту умови договору мікрогранту щодо працевлаштування осіб на строк не менш як 24 місяці протягом трирічного строку реалізації проекту отримувач

зобов'язаний сплатити єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування із заробітної плати осіб, з якими трудові договори було укладено протягом зазначеного трирічного строку, у розмірі, не меншому, ніж розмір єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, розрахований за 24 місяці з мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня року, в якому отримано мікрогрант, за кожне робоче місце, визначене відповідно до пункту 4 цього Порядку. У разі невиконання такої умови отримувач зобов'язаний не пізніше останнього робочого дня місяця, в якому закінчується трирічний строк реалізації проекту, повернути уповноваженому банку на рахунок, з якого здійснюється перерахування мікрогранту, різницю між зазначеними розмірами.

У разі розірвання договору мікрогранту до завершення трирічного строку реалізації проекту отримувач зобов'язаний протягом одного місяця з дня подання заяви про розірвання договору мікрогранту повернути різницю між сумою отриманого мікрогранту та фактично сплаченими на дату розірвання договору мікрогранту податками та зборами, єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сплаченим за працевлаштованих згідно з цим Порядком працівників або за себе для отримувачів, визначених абзацом другим пункту 4 цього Порядку.

У разі коли отримувачем протягом трирічного строку реалізації проекту сплачено податки та збори, єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працівників, працевлаштованих на умовах цього Порядку, або за себе для отримувачів, визначених абзацами другим та п'ятим пункту 4 цього Порядку, в сумі, що є меншою, ніж отриманий мікрогрант, різниця між сумою мікрогранту і сплаченими податками та зборами, єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працевлаштованих згідно з цим Порядком працівників або за себе для отримувачів, визначених абзацами другим та п'ятим пункту 4 цього Порядку, повертається отримувачем не пізніше останнього робочого дня місяця, в якому закінчується трирічний строк реалізації проекту.

Для цілей цього Порядку:

- < до фактично сплачених податків і зборів належать: податок на прибуток підприємств, екологічний податок, рентна плата, єдиний податок, податок на доходи фізичних осіб, сплачений з доходу, отриманого від провадження господарської діяльності такої фізичної особи, та податок на доходи фізичних осіб, сплачений за працевлаштованих згідно з цим Порядком працівників;

- < до фактично сплаченого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування належить єдиний внесок, сплачений за працевлаштованих згідно з цим Порядком працівників або за себе для отримувачів, визначених абзацами другим та п'ятим пункту 4 цього Порядку.

Відповідні рішення про повернення приймаються регіональними центрами зайнятості.

У разі документального підтвердження уповноваженими державними органами руйнації, повної втрати майна, придбаного отримувачем за кошти мікрогранту, що унеможливорює його подальше використання внаслідок збройної агресії Російської Федерації, сума мікрогранту не підлягає поверненню. В такому разі отримувач може подати заяву на отримання мікрогранту повторно.

Уповноважений банк протягом п'яти робочих днів повертає зазначені кошти на:

- < реєстраційний рахунок загального фонду Мінекономіки, відкритий у Казначействі, для подальшого їх перерахування до державного бюджету в установленому порядку – для коштів, наданих із загального фонду державного бюджету;
- < спеціальний реєстраційний рахунок Мінекономіки, відкритий у Казначействі, – для коштів, наданих із спеціального фонду державного бюджету;
- < на рахунок Фонду – для мікрогрантів, наданих за рахунок коштів Фонду.

Неповернуті отримувачем кошти стягуються з нього відповідно до вимог законодавства.

У разі неможливості повернення коштів мікрогранту в установлені строки отримувач може звернутися до Державного центру зайнятості із заявою щодо розстрочення повернення коштів мікрогранту. У заяві зазначається сума коштів, яку отримувач просить розстрочити, а також обґрунтування причин, що свідчать про неможливість повернення коштів мікрогранту в установлені строки. Державний центр зайнятості має право укласти з отримувачем договір щодо розстрочення повернення коштів мікрогранту строком до 12 календарних місяців з дня укладення відповідного договору. При цьому отримувач до моменту укладення такого договору повинен повернути не менше 20 відсотків суми отриманого мікрогранту одноразово.

Розстрочення повернення коштів мікрогранту надається пропорційно належній до повернення сумі коштів мікрогранту у розмірі:

- < до 25 відсотків суми отриманого мікрогранту – строком до трьох місяців;
- < до 50 відсотків суми отриманого мікрогранту – строком до шести місяців;
- < до 80 відсотків включно від суми отриманого мікрогранту – строком до дев'яти місяців;
- < від 80 до 100 відсотків суми отриманого мікрогранту – строком до 12 місяців.

У разі реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) суб'єкта господарювання, який отримав мікрогрант, усі права та обов'язки, що виникають у зв'язку з виконанням цього Порядку та договору мікрогранту, переходять до його правонаступника.

У разі ліквідації суб'єкта господарювання, який отримав мікрогрант, повернення коштів мікрогранту здійснюється відповідно до законодавства.

Суб'єкт господарювання зобов'язаний попередити центр зайнятості за місцем укладення договору мікрогранту про намір здійснити реорганізацію, ліквідацію.

21. Державний центр зайнятості через регіональні, міські, районні, міськрайонні центри зайнятості, філії регіональних центрів зайнятості (далі – центр зайнятості) здійснює моніторинг та контроль за виконанням умов договору мікрогранту, зокрема шляхом періодичних виїзних оглядів місця провадження господарської діяльності отримувача, протягом трьох років з дня зарахування коштів на рахунок отримувача в уповноваженому банку або до повного виконання обов'язкової умови договору мікрогранту, визначеної абзацом третім пункту 20 цього Порядку.

Для здійснення моніторингу та контролю за додержанням умов договору мікрогранту отримувачем центр зайнятості може залучати відповідні центральні та/або місцеві органи влади.

У разі неможливості встановлення факту цільового використання мікрогранту або встановлення факту нецільового використання мікрогранту під час моніторингу та контролю за додержанням умов договору мікрогранту, який здійснюється центром зайнятості, кошти в сумі, що дорівнює сумі коштів мікрогранту, використаної не за цільовим призначенням, протягом одного місяця повертаються отримувачем на спеціальний рахунок, відкритий в уповноваженому банку, для подальшого їх перерахування на рахунок, з якого здійснюється перерахування мікрогранту.

У разі встановлення під час моніторингу та контролю за додержанням умов договору мікрогранту факту відсутності меблів, обладнан-

ня, транспортних засобів, придбаних отримувачем за кошти мікрогранту, які не підлягають відчуженню відповідно до абзацу другого пункту 5 цього Порядку, отримувач повертає вартість таких меблів, обладнання, транспортних засобів.

Рішення про повернення мікрогранту приймаються регіональними центрами зайнятості.

Не вважається нецільовим використанням коштів мікрогранту: зміна моделі, марки, кількості, вартості предметів закупівлі, якщо такі предмети закупівлі за своїм функціональним призначенням є аналогічними зазначеним у бізнес-плані та відповідають напрямам витрат, визначеним пунктом 5 цього Порядку, і якщо зміна здійснена в межах суми наданого мікрогранту.

Уповноважений банк протягом п'яти робочих днів повертає зазначені кошти на:

- < реєстраційний рахунок загального фонду Мінекономіки, відкритий в Казначействі, для подальшого їх перерахування до державного бюджету в установленому порядку – для коштів, наданих із загального фонду державного бюджету;
- < спеціальний реєстраційний рахунок Мінекономіки, відкритий в Казначействі, – для коштів, наданих із спеціального фонду державного бюджету;
- < на рахунок Фонду – для мікрогрантів, наданих за рахунок коштів Фонду.

Неповернуті отримувачем кошти стягуються з нього відповідно до вимог законодавства.

У разі несвоєчасного та/або неповного виконання пункту 20 цього Порядку і цього пункту сума мікрогранту вважається заборгованістю, стягнення якої здійснюється Державним центром зайнятості та/або регіональним центром зайнятості у судовому порядку.

Судові витрати на проведення позовної роботи здійснюються за рахунок коштів:

- < Фонду – для мікрогрантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом шостим пункту 1 цього Порядку;
- < Мінекономіки – для мікрогрантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом сьомим пункту 1 цього Порядку.

Державний центр зайнятості подає щокварталу до 20 числа наступного місяця Мінекономіки звіт про виконання отримувачами умов договору мікрогранту, який містить інформацію про кількість отримувачів, суми наданих відповідно до цього Порядку мікрогрантів, кількість найманих працівників, а також суми сплачених податків,

зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування отримувачами, яким надано мікрогранти.

Для реалізації умов цього Порядку інформація:

- < про суми сплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування отримувачами подається ДПС за запитом Державного центру зайнятості. Форма подання такої інформації встановлюється Державним центром зайнятості разом з ДПС;
- < про працевлаштування осіб на нові робочі місця, суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сплаченого за працевлаштованих на визначених цим Порядком умовах працівників, подається Пенсійним фондом України. Тип та структура електронних даних, що передаються та приймаються, процедури взаємодії між інформаційними системами та зміни до них, форма журналів обліку запитів та відповідей визначаються Державним центром зайнятості та Пенсійним фондом України шляхом прийняття спільних рішень, які оформляються окремими протоколами, підготовленими на підставі цього Порядку;
- < про день зарахування коштів на рахунок отримувача в уповноваженому банку подається уповноваженим банком відповідно до договору про взаємодію 1 та договору про взаємодію 2.

У разі коли за результатами обміну інформацією між Державною службою зайнятості, Пенсійним фондом України та ДПС відсутня інформація в частині сплати отримувачем податків, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, отримувач подає Державному центру зайнятості витяг з інформаційної системи органів ДПС або документальне підтвердження щодо стану розрахунків з бюджетом та цільовими фондами (зокрема, щодо сплати податку на доходи фізичних осіб та єдиного внеску за працевлаштованих осіб відповідно до умов цього Порядку).

22. Центр зайнятості надає інформаційну підтримку з питань провадження підприємницької діяльності та здійснює супровід отримувачів, які отримали мікрогрант, шляхом проведення регулярно навчання, організації груп взаємної підтримки для отримувачів тощо. Для організації навчання отримувачів центр зайнятості залучає представників Держмитслужби, ДПС, Держпраці, міжнародні організації тощо для надання відповідних консультацій.

23. Отримувач має право відмовитися від отримання мікрогранту протягом шести місяців з дати зарахування коштів мікрогранту на

рахунок отримувача в уповноваженому банку за умови наявності на рахунку отримувача повної суми мікрогранту. Для цього отримувач подає уповноваженому банку письмову заяву.

У разі відмови отримувача від мікрогранту або невикористання отримувачем протягом шести місяців з дати зарахування коштів мікрогранту на рахунок отримувача в уповноваженому банку або використання мікрогранту не в повному обсязі протягом зазначеного періоду невикористані кошти протягом трьох операційних днів після отримання заяви про відмову від мікрогранту або завершення шести-місячного строку повертаються уповноваженим банком на:

- < реєстраційний рахунок загального фонду Мінекономіки, відкритий в Казначействі, для подальшого їх перерахування до державного бюджету в установленому порядку – для коштів, наданих із загального фонду державного бюджету;
- < спеціальний реєстраційний рахунок Мінекономіки, відкритий в Казначействі, – для коштів, наданих із спеціального фонду державного бюджету;
- < на рахунок Фонду – для мікрогрантів, наданих за рахунок коштів Фонду.

Уповноважений банк протягом п'яти робочих днів повідомляє Державному центру зайнятості про відмову отримувача від мікрогранту із зазначенням дати відповідної заяви. На підставі отриманої від уповноваженого банку інформації про відмову отримувача від мікрогранту та повернення уповноваженим банком коштів Державний центр зайнятості має право скасувати рішення про надання мікрогранту.

Неповернуті отримувачем кошти стягуються з нього відповідно до вимог законодавства.

Невикористаний залишок коштів на рахунку уповноваженого банку, передбачений для надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, повертається на рахунок Мінекономіки відповідно до абзаців третього та четвертого цього пункту або на рахунок Фонду відповідно до абзацу п'ятого цього пункту.

У разі невикористання або використання не в повному обсязі отримувачем мікрогранту у строки, визначені цим пунктом, у зв'язку з його призовом на військову службу під час мобілізації або укладення контракту на проходження військової служби, що підтверджується відповідними документами та заявою на ім'я керівника регіонального центру зайнятості, такий отримувач може звернутися протягом одного місяця після демобілізації до Державного центру зайнятості для отримання невикористаної суми мікрогранту за умови дії програми.

Залишок коштів на спеціальному реєстраційному рахунку Мінекономіки на кінець бюджетного періоду зберігається Казначейством на рахунку спеціального фонду державного бюджету для покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді за програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» з урахуванням їх цільового призначення.

24. Для оплати витрат на цілі, визначені пунктом 5 цього Порядку та встановлені в договорі мікрогранту, отримувач подає уповноваженому банку рахунок-фактуру (рахунок, квитанцію, накладну тощо) або договір, укладений між отримувачем і постачальником (лізингодавцем, продавцем) обладнання, сировини та матеріалів тощо.

Оплата витрат проводиться уповноваженим банком на цілі, визначені пунктом 5 цього Порядку та встановлені в договорі мікрогранту, на підставі документів, зазначених в абзаці першому цього пункту.

У разі надходження до Державного центру зайнятості від уповноваженого банку інформації про подані отримувачем документи на оплату витрат на цілі, які не відповідають пункту 5 цього Порядку та суті бізнесу, Державний центр зайнятості має право скасувати рішення про надання мікрогранту. На підставі рішення Державного центру зайнятості уповноважений банк протягом трьох операційних днів повертає кошти мікрогранту на рахунок, з якого здійснювалося перерахування мікрогранту.

До бізнес-плану, який є невід'ємним додатком до договору мікрогранту, в межах наданої суми мікрогранту можуть бути внесені зміни після їх затвердження рішенням комісії Державного центру зайнятості.

У разі збільшення вартості предмета договору з постачальником (продавцем) може бути проведена доплата суми коштів у межах граничного розміру мікрогранту отримувача згідно з рішенням про надання мікрогранту. У такому разі отримувач вносить відповідні зміни до бізнес-плану, надсилає його на погодження до уповноваженого банку та відповідного регіонального центру зайнятості.

Для зміни цільового призначення мікрогранту отримувач подає відповідну заяву регіональному центру зайнятості або через кабінет отримувача на Порталі Дія (за наявності технічної можливості) у формі, придатній для сприйняття її змісту, яка повинна містити обґрунтування зміни цільового призначення коштів мікрогранту.

Формування заяви про зміну цільового призначення мікрогранту на Порталі Дія закінчується накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

Невід'ємним додатком до заяви про зміну цільового призначення мікрогранту є бізнес-план з урахуванням змін цільового призначення, форма якого визначена Мінекономіки.

Заяви про зміну цільового призначення мікрогранту, подані без бізнес-плану, не розглядаються.

Заява про зміну цільового призначення мікрогранту та бізнес-план з урахуванням цієї зміни розглядаються регіональним центром зайнятості та в разі відповідності напрямам витрат, передбаченим пунктом 5 цього Порядку, надсилаються на розгляд Державного центру зайнятості. Регіональний центр зайнятості інформує уповноважений банк про передачу заяви отримувача про зміну цільового призначення на розгляд Державного центру зайнятості. Уповноважений банк на підставі інформації регіонального центру зайнятості тимчасово припиняє фінансування за напрямками, які підлягають зміні.

Рішення про зміну або відмову у зміні цільового призначення мікрогранту приймаються Державним центром зайнятості, про що інформується регіональний центр зайнятості та уповноважений банк для відновлення фінансування.

Про відповідні рішення Державного центру зайнятості щодо зміни або відмови у зміні цільового призначення мікрогранту отримувачу повідомляють регіональні центри зайнятості шляхом надсилання повідомлення в кабінет отримувача на Порталі Дія або на адресу електронної пошти.

Державний центр зайнятості повідомляє уповноваженому банку протягом п'яти робочих днів з моменту прийняття позитивного рішення щодо зміни цільового призначення.

Оплата витрат може бути проведена кільком постачальникам (продавцям) у межах граничного розміру мікрогранту.

25. Надання мікрогранту отримувачу, передбаченого цим Порядком, може здійснюватися у поєднанні з наданням державної підтримки, передбаченої Порядком надання фінансової державної підтримки суб'єктам господарювання, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 «Про надання фінансової державної підтримки» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489).

26. Відображення у первинному та бухгалтерському обліку інформації про отримані (створені) оборотні і необоротні активи, а також відкриття рахунків, реєстрація і облік бюджетних зобов'язань в органах Казначейства та операції, пов'язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються у порядку, встановленому законодавством.

26¹. Операції з перерахування та використання коштів, що надходять на рахунок Мінекономіки «Фонд підтримки малого та середнього бізнесу», відкритий у Національному банку, відображення таких операцій у бухгалтерському обліку про виконання державного бюджету та складання звітності про надходження і використання коштів здійснюються відповідно до Положення про особливості казначейського обслуговування коштів, отриманих головними розпорядниками коштів державного бюджету на рахунки, відкриті в Національному банку України, затвердженого Мінфіном.

27. Погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства на 1 січня відповідного року, здійснюється у поточному бюджетному періоді за рахунок джерел, передбачених абзацом сьомим (у межах обсягу бюджетних асигнувань за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» за відповідним напрямом) пункту 1 цього Порядку.

{Абзац перший пункту 27 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1103 від 20.10.2023}

Погашення кредиторської заборгованості Державного центру зайнятості за виплатами мікрогрантів станом на 1 січня відповідного року здійснюється Державним центром зайнятості у поточному бюджетному періоді за рахунок джерел, передбачених абзацом шостим пункту 1 цього Порядку, в межах обсягу коштів, передбачених в бюджеті Фонду на поточний бюджетний період за відповідним напрямом.

Операції, пов'язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються в установленому законодавством порядку.

28. Мінекономіки у разі надання мікрогрантів за рахунок джерел, передбачених абзацом сьомим пункту 1 цього Порядку, після закінчення бюджетного періоду подає Мінфіну інформацію про стан виконання результативних показників з результатами аналізу, поясненнями, висновками щодо їх виконання у визначені законодавством строки.

Державний центр зайнятості щомісяця не пізніше 5 числа наступного періоду подає Мінекономіки інформацію про надання мікрогрантів за рахунок коштів Фонду.

{Пункт 28 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 39 від 17.01.2023}

{Пункт 28 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 39 від 17.01.2023}

29. Складення та подання фінансової і бюджетної звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим та ефективним витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

ПОРЯДОК

надання грантів для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у загальному фонді державного бюджету за програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу», для надання безповоротної державної допомоги у формі грантів для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства (далі – гранти).

2. Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми щодо надання грантів є Мінекономіки.

3. Отримувачами грантів (далі – отримувачі) мають право бути суб'єкти господарювання – юридичні особи (крім юридичних осіб комунальної форми власності та суб'єктів господарювання державного сектору економіки), кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни України, та фізичні особи – підприємці – громадяни України, які провадять діяльність у сфері вирощування сільськогосподарських культур на землях, на які право власності та/або користування підтверджено належними правостановлюючими документами, зокрема:

- < які станом на дату подання заяви про отримання гранту (далі – заява) фактично не перебувають та не провадять господарську діяльність на територіях активних бойових дій або тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації;
- < які не провадять господарську діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь;
- < які не віднесені до юридичних або фізичних осіб, до яких застосовуються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідними рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, введеними в дію указами Президента України

щодо застосування персональних (спеціальних) економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції»;

- < які не є кредитними організаціями, страховими організаціями, інвестиційними фондами, недержавними пенсійними фондами, професійними учасниками ринку цінних паперів, ломбардами;
- < які не здійснюють виробництво та/або реалізацію зброї, алкогольних напоїв (крім виробництва (без додавання спирту) та/або реалізації вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових), тютюнових виробів, обмін валют;
- < щодо яких не порушено справи про банкрутство та/або яких не визнано банкрутами, та/або які не перебувають на стадії ліквідації;
- < щодо яких відсутнє рішення суду, яке набрало законної сили, проти притягнення до кримінальної відповідальності за корупційне правопорушення;
- < які не мають заборгованості перед бюджетом, що перевіряється уповноваженим банком перед підписанням у відділенні уповноваженого банку договору про приєднання відповідно до пункту 12 цього Порядку.

4. Гранти надаються для висадки та облаштування нового саду, ягіднику, винограднику (далі – насаджень) площею від 1 до 25 гектарів з кількістю створених нових робочих місць або залучення до роботи у фермерському господарстві нових членів господарств згідно з додатком 1.

Отримувач зобов'язується створити робочі місця та працевлаштувати на них осіб на повну тривалість робочого дня із встановленням заробітної плати таким особам у розмірі, не меншому ніж встановлений законодавством мінімальний розмір заробітної плати, що підтверджується сплатою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за заробітною платою, нарахованою особам, з якими трудові договори було укладено протягом відповідного строку, у розмірі, не меншому ніж розмір єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, розрахований з мінімальної заробітної плати.

Гранти надаються для висадки та облаштування насаджень на земельній ділянці або на суміжних земельних ділянках.

Водночас допускається розташування між земельними ділянками господарських шляхів, прогонів, полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень, рубежів (річок, струмків, каналів, лісосмуг, рослинних смуг, дерев, стежок, рівчаків, ярів, заболочених земель).

5. Гранти надаються у розмірі до 70 відсотків вартості проекту висадки насаджень, але не більше 10000000 гривень відповідно до суми на один гектар, зазначеної в додатку 2, та за умови фінансування коштами отримувача (власними та/або кредитними) різниці між вартістю проекту висадки насаджень, зазначеною у заяві, та обсягом гранту. Частка співфінансування отримувача має становити не менше 30 відсотків вартості проекту висадки насаджень, зазначеної у заяві.

Гранти надаються для висадки та облаштування не більш як 25 гектарів насаджень за умови встановлення системи зрошення та водозабору для усіх культур, крім винограду.

Гранти надаються отримувачу в межах площі, визначеної пунктом 4 цього Порядку.

Реалізацію проекту висадки насаджень отримувач повинен здійснювати на землях, на які право власності та/або користування підтверджено належними правовстановлюючими документами на строк не менше семи років на дату подання заяви.

6. Загальна площа насаджень з урахуванням культур та регіонів, а також кількість створених робочих місць наведені у додатку 1.

Закладка насаджень має бути здійснена садивним матеріалом сортів рослин, відомості про які занесені до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, або Державного реєстру патентів на сорти рослин.

7. Надання грантів отримувачам здійснюється Мінекономіки через системно важливі уповноважені банки (далі – уповноважені банки), перелік яких затверджений Національним банком, відповідно до договору про співробітництво між Мінагрополітики, Мінекономіки та уповноваженим банком (далі – договір про співробітництво).

Для виплати грантів отримувачам Мінекономіки відкриває в Казначействі реєстраційний рахунок загального фонду державного бюджету (далі – рахунок).

8. Для отримання гранту отримувач подає заяву, яка формується отримувачем особисто або у відділенні уповноваженого банку засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал Дія) після проходження ним ідентифікації та автентифікації з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, та/або інших засобів ідентифікації, які дають змогу однозначно встановлювати особу заявника.

Заява формується засобами Порталу Дія у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту, відповідно до відомостей, передба-

чених у додатку 3. У заяві обов’язково зазначається уповноважений банк на вибір отримувача.

До заяви обов’язково додаються одним файлом у форматі PDF сканована копія:

- < проекту висадки насаджень, що підписана особою, яка його розробила (далі – розробник);
- < проекту зрошення (у разі відсутності відповідного розділу з розрахунками в проекті висадки насаджень) із зазначенням джерела водозабору для усіх культур, крім винограду.

Залишаються без розгляду заяви:

- < подані без сканованої копії проекту висадки насаджень з кошторисною документацією, що підписана розробником;
- < з перевищенням заявленої суми компенсації на гектар насаджень;
- < які не містять відомості щодо зобов’язання створити певну кількість нових робочих місць відповідно до вимог, передбачених пунктом 4 цього Порядку;
- < з розробленим на дату подання заяви проектом висадки насаджень на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України та територіях активних бойових дій, які включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, та для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації;
- < у разі неможливості підтвердити право власності на землі та/або користування землями, відповідно до вимог, визначених абзацом четвертим пункту 5 цього Порядку;
- < з порушенням відсоткового співвідношення розміру гранту до розміру вартості проекту висадки насаджень, визначеного відповідно до абзацу першого пункту 5 цього Порядку;
- < які не відповідають вимогам, встановленим пунктом 4 цього Порядку.

9. Відомості, необхідні для формування заяви, можуть бути отримані шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами та публічними електронними реєстрами органів державної влади у встановленому законодавством порядку.

Під час формування заяви засобами Порталу Дія з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань отримуються відомості про суб’єкта господарювання та фізичну особу – підприємця.

Відповідальність за недостовірність відомостей, що містяться в поданих документах, несе отримувач.

Уповноважений банк перевіряє дотримання вимог до отримувачів, визначених у пунктах 3 та 5 цього Порядку, та вносить заяву такого отримувача до реєстру поданих заяв.

Уповноважений банк протягом п’яти робочих днів з дня надходження заяви від отримувача подає до Мінагрополітики перевірену заяву. У разі фіксації факту невідповідності отримувача вимогам цього Порядку Мінагрополітики інформує про це отримувача протягом семи робочих днів засобами Порталу Дія.

Уповноважений банк забезпечує ведення переліку поданих заяв, а також його зберігання в електронній базі даних протягом трьох років з дня закінчення прийому заяв.

10. Після формування заяви засобами Порталу Дія та накладення електронного підпису чи печатки, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису чи печатки отримувача, заява блокується для редагування та разом з проектом висадки насаджень передається до Мінагрополітики та у формі переліку відомостей – до уповноваженого банку відповідно до договору про інформаційну взаємодію, укладеного між Мінцифри, технічним адміністратором Порталу Дія, Мінагрополітики та уповноваженим банком, яким регулюються питання щодо механізму та каналів інформаційного обміну.

11. Рішення про надання або відмову в наданні грантів приймається Мінагрополітики у визначеному ним порядку протягом десяти робочих днів з дати надходження від уповноваженого банку поданих та перевірених заяв. Рішення оформлюється наказом Мінагрополітики.

Мінагрополітики повідомляє отримувачу про прийняте рішення щодо надання або відмови в наданні грантів засобами Порталу Дія.

Додатково про прийняте рішення щодо надання або відмови в наданні грантів Мінагрополітики повідомляє Мінекономіки, уповноваженому банку відповідно до договору інформаційної взаємодії.

У випадках, передбачених цим Порядком, Мінагрополітики шляхом надсилання листа на адресу електронної пошти, зазначеної в заяві, повідомляє отримувачу та уповноваженому банку про залишення заяви без розгляду.

Додатково про залишення заяви без розгляду Мінагрополітики інформує отримувача засобами Порталу Дія.

12. Після прийняття Мінагрополітики рішення про надання гранту отримувач не пізніше ніж протягом семи робочих днів з дня отримання інформації про таке рішення укладає у відділенні уповно-

важеного банку договір про надання гранту у формі приєднання за формою, затвердженою Мінагрополітики, а також відкриває у відділенні уповноваженого банку рахунок (далі – рахунок отримувача) без права його використання на інші цілі, крім оплати рахунків для реалізації поданого проекту висадки насаджень.

Отримувач самостійно протягом 30 календарних днів з дати укладення договору здійснює переказ усієї суми коштів своєї частки співфінансування, визначеної відповідно до абзацу першого пункту 5 цього Порядку, на рахунок отримувача.

У разі порушення строків, передбачених абзацами першим та другим цього пункту, уповноважений банк інформує про це Мінагрополітики наступного робочого дня після завершення такого строку. Мінагрополітики готує рішення про скасування рішення про надання гранту отримувачу протягом п'яти робочих днів з дати надходження інформації від уповноваженого банку.

Про скасування рішення про надання грантів Мінагрополітики повідомляє Мінекономіки, уповноваженому банку (шляхом надсилання листа на офіційну адресу електронної пошти) та отримувачу (шляхом надсилання листа на адресу електронної пошти, зазначену отримувачем у заяві).

Уповноважений банк протягом трьох робочих днів з дати зарахування на рахунок отримувача суми коштів, визначеної абзацом другим цього пункту, повідомляє Мінагрополітики про необхідність його поповнення коштами гранту шляхом надання Мінагрополітики переліку отримувачів, яким необхідно поповнити рахунок, форму якого затверджує Мінагрополітики.

Мінагрополітики на підставі інформації уповноважених банків (реєстру (переліку) отримувачів щодо поповнення рахунків) щотижня формує заявку на розподіл бюджетних коштів для надання грантів для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства між уповноваженими банками (далі – заявка), яку надсилає Мінекономіки.

Мінекономіки перераховує в межах бюджетних асигнувань пропорційно визначеній потребі в грантах кошти на спеціальні рахунки, відкриті в уповноважених банках, для подальшого перерахування їх уповноваженими банками на рахунки отримувачів.

Мінекономіки перераховує з рахунка, відкритого в Казначействі, уповноваженим банкам бюджетні кошти на підставі договору про співробітництво та заявки.

Для перерахування отримувачам гранту уповноважений банк відповідно до умов договору про співробітництво відкриває спеціальний

рахунок для перерахування коштів на рахунок отримувача (далі – спеціальний рахунок).

Уповноважений банк протягом одного робочого дня з дати перерахування коштів Мінекономіки на спеціальний рахунок здійснює переказ коштів на рахунок отримувача.

Наявність на рахунку отримувача всієї суми коштів отримувача є достатньою підставою для забезпечення фінансування проекту висадки насаджень за відсутності коштів гранту.

Перерахування коштів отримувачам, рішення про надання грантів яким прийнято у листопаді – грудні попереднього бюджетного періоду, що не профінансовані, здійснюється у поточному бюджетному періоді у разі наявності бюджетних призначень за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» в межах бюджетних асигнувань за відповідним напрямом.

Після здійснення оплати витрат, пов'язаних з реалізацією проекту висадки насаджень, у розмірі 50 – 55 відсотків перерахованих коштів гранту та повної оплати коштів гранту уповноважений банк проводить перевірку наявності придбаних матеріалів та обладнання, пов'язаних з реалізацією проекту висадки насаджень, у спосіб, визначений відповідно до пункту 18 цього Порядку.

12⁻¹. Перерахування коштів отримувачам, рішення про надання грантів яким прийнято у 2022 році і які не профінансовані або профінансовані не в повному обсязі за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, здійснюється у 2023 році за рахунок коштів загального фонду державного бюджету в межах бюджетних асигнувань, передбачених за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» за відповідним напрямом.

Для фінансування таких витрат уповноважений банк надає до 25 січня 2023 р. до Мінагрополітики реєстр отримувачів гранту (далі – реєстр) із зазначенням сум недофінансованого гранту.

Для отримання коштів гранту у 2023 році за рішенням про надання грантів, прийнятим у 2022 році, отримувач звертається до Мінагрополітики із заявою (у довільній формі), зазначаючи при цьому обраний спосіб фінансування гранту:

- < переказ усієї суми гранту або залишку суми гранту, недофінансованого у 2022 році, відповідно до пункту 12 цього Порядку;
- < переказ суми гранту або залишку суми гранту, недофінансованого у 2022 році, частинами відповідно до поданих платіжних інструкцій отримувача.

У разі коли рішення про надання гранту прийнято Мінагрополітики у 2022 році, а отримувач не розпочав його реалізацію та/або не обрав спосіб фінансування гранту у 2023 році, Мінагрополітики приймає до 30 березня 2024 р. рішення про скасування наказу про надання гранту.

Мінагрополітики протягом десяти робочих днів після надходження оригіналу заяви та реєстру від уповноваженого банку готує рішення про надання гранту за проектами, які не були профінансовані за рішеннями, прийнятими у 2022 році, із зазначенням способу фінансування гранту та з одночасним внесенням змін до рішень, прийнятих у 2022 році.

Мінагрополітики повідомляє про прийняте рішення щодо надання грантів Мінекономіки (шляхом надсилання листа через систему електронної взаємодії), уповноваженому банку (шляхом надсилання листа в паперовій формі) та отримувачу (шляхом надсилання листа на адресу електронної пошти, зазначеної в заяві).

Отримувач не пізніше ніж протягом десяти робочих днів з дня отримання інформації про прийняте рішення щодо надання гранту укладає у відділенні уповноваженого банку договір про надання гранту у формі приєднання за формою, затвердженою Мінагрополітики.

У випадку фінансування гранту частинами відповідно до поданих платіжних інструкцій отримувача уповноважений банк приймає від отримувача платіжну інструкцію про переказ коштів на витрати, пов'язані з реалізацією проекту висадки насаджень, за умови наявності на рахунку отримувача суми, необхідної для перерахування, відповідно до пропорційного співвідношення суми запиту гранту та частки власних та/або кредитних коштів отримувача, що зазначені у заяві отримувача.

У разі наявності суми коштів на рахунку отримувача, визначеної абзацом десятим цього пункту, уповноважений банк протягом трьох робочих днів з дати поповнення коштів отримувачем повідомляє Мінагрополітики про необхідність його поповнення сумою за рахунок гранту з наданням Мінагрополітики переліку отримувачів, яким необхідно поповнити рахунок, форму якого затверджує Мінагрополітики.

Мінагрополітики на підставі інформації уповноважених банків (переліку отримувачів щодо поповнення рахунків) щотижня формує заявку, яку надсилає Мінекономіки.

Мінекономіки перераховує в межах бюджетних асигнувань пропорційно визначеній потребі в грантах кошти на спеціальні рахунки, відкриті в уповноважених банках, для подальшого перерахування їх уповноваженими банками на рахунки отримувачів.

У випадку фінансування гранту всією сумою перерахування коштів отримувачу здійснюється відповідно до пункту 12 цього Порядку.

13. Уповноважений банк веде облік рахунків отримувачів і спеціального рахунка та щомісяця до 5 числа подає інформацію про відкриття/невідкриття рахунка та використання коштів в електронній або паперовій формі до Мінекономіки та Мінагрополітики.

Гранти спрямовуються уповноваженому банку для подальшого зарахування їх на рахунок отримувача після надання уповноваженим банком підтвердження про виконання отримувачем норм абзацу другого пункту 12 та абзацу дев'ятого пункту 12¹ цього Порядку.

14. Оплата витрат, пов'язаних з реалізацією проекту висадки насаджень, проводиться уповноваженим банком на підставі рахунків-фактури (рахунок, квитанція, накладна тощо) та договору, укладеного між отримувачем і постачальником (продавцем) матеріалів та обладнання. Такий договір обов'язково повинен містити положення щодо сплати штрафних санкцій постачальником (продавцем) за порушення ним строків постачання матеріалів та обладнання.

Якщо вартість матеріалів та обладнання, зазначена в договорі, вища вартості, яка зазначена у проекті (кошторисі) висадки насаджень, зокрема на різницю податку на додану вартість, отримувач повинен забезпечити доплату цієї різниці за рахунок власних коштів.

Оплата витрат, пов'язаних з реалізацією проекту висадки насаджень, проводиться у період не більше 12 місяців з моменту зарахування гранту на рахунок декільком постачальникам (продавцям) матеріалів та обладнання, які зареєстровані в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань не менше ніж 12 повних місяців до моменту отримання рішення про надання гранту, у межах вартості проекту висадки насаджень.

Невикористаний залишок коштів на рахунку отримувача після завершення 12 місяців з моменту зарахування гранту на такий рахунок повертається на спеціальний рахунок уповноваженого банку для подальшого перерахування коштів на рахунок Мінекономіки з метою повернення до державного бюджету.

Уповноважений банк забезпечує супровід видаткових операцій отримувача з рахунка отримувача виключно відповідно до проекту висадки насаджень та кошторису, який є невід'ємною частиною проекту висадки насаджень.

Зміни до поданого проекту висадки насаджень протягом його реалізації з моменту його подання через Портал Дія не вносяться.

15. Строк реалізації проекту висадки насаджень не повинен перевищувати 18 місяців з часу отримання бюджетних коштів.

16. За підсумками реалізації проекту висадки насаджень отримувач зобов'язується:

- < створити нові робочі місця у кількості згідно з додатком 1 для постійно працюючих (на стадії висадки насаджень) і сезонних працівників (протягом п'ятирічного періоду після завершення висадки насаджень в сумарній кількості сезонних працівників згідно з додатком 1), що підтверджується копією поданого до органів ДПС податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску за останні звітні періоди;
- < забезпечити новий сад, ягідник системою зрошення з водозабором;
- < провадити підприємницьку діяльність з дати закінчення проекту висадки насаджень протягом не менше п'яти років та здійснювати протягом п'яти років з дати початку провадження діяльності до державного бюджету платежі у вигляді сплати податків та зборів, зокрема пов'язаних з працевлаштуванням працівників відповідно до проекту висадки насаджень. У разі продажу насаджень зобов'язання, зазначені в цьому пункті, переходять до нового власника. Новий власник зобов'язаний укласти договір про надання гранту з Мінагрополітики у формі приєднання, аналогічний за змістом до первинного договору.

У разі порушення отримувачем вимог цього пункту він зобов'язується повернути різницю між 50 відсотками фактично використаного гранту та фактично сплаченими податками та зборами внаслідок реалізації проекту висадки насаджень до державного бюджету не пізніше останнього робочого дня місяця, в якому спливає п'ять років з дати початку реалізації проекту висадки насаджень.

У разі коли отримувач коштів фактично сплатив податки і збори за результатами реалізації проекту висадки насаджень (єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, податок на додану вартість, єдиний податок та земельний податок) на суму не менш як 50 відсотків отриманого гранту раніше п'ятирічного строку, проект висадки насаджень підлягає зняттю з контролю, а відповідний договір вважається виконаним, про що уповноважений банк протягом п'яти робочих днів інформує листом отримувача

та Мінагрополітики. Для підтвердження фактичної сплати податків і зборів на суму не менш як 50 відсотків отриманого гранту раніше п'ятирічного строку отримувач гранту надає уповноваженому банку лист у довільній формі та засвідчені отримувачем в установленому порядку копії підтвердних документів з розрахунком фактично сплачених таких податків і зборів. Крім того, реалізація проекту висадки насаджень підлягає зняттю з контролю, а відповідний договір вважається припиненим, якщо насадження повністю втрачені (загинули) внаслідок надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру, що виникла на відповідній території та класифікована в установленому порядку.

Отримувач має право звернутися до Мінагрополітики із заявою про скасування рішення про надання гранту за формою, визначеною Мінагрополітики. У разі отримання коштів гранту отримувач повертає суму отриманого гранту до уповноваженого банку, який протягом наступного робочого дня з дати отримання коштів від отримувача перераховує їх на рахунок Мінекономіки для подальшого спрямування до державного бюджету або покриття відповідних витрат у поточному бюджетному періоді за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» з урахуванням цільового призначення гранту.

Для скасування рішення про надання гранту отримувач зобов'язаний звернутися до уповноваженого банку за довідкою про суму отриманого гранту, яку необхідно повернути до уповноваженого банку.

На підставі отриманої від уповноваженого банку довідки про суму отриманого гранту, яка надається протягом п'яти робочих днів з дати звернення за нею, отримувач протягом п'яти робочих днів з дати отримання довідки повертає на спеціальний рахунок уповноваженого банку зазначену у довідці суму отриманого гранту для подальшого перерахування коштів на рахунок Мінекономіки з метою повернення до державного бюджету або покриття відповідних витрат у поточному бюджетному періоді за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» з урахуванням цільового призначення гранту.

Разом із заявою про скасування рішення про надання гранту отримувач подає до Мінагрополітики оригінал довідки про суму отриманого гранту та платіжну інструкцію про повернення коштів. Мінагрополітики протягом десяти робочих днів з дати надходження зазначених документів приймає рішення про скасування рішення про надання гранту.

Мінагрополітики повідомляє про прийняте рішення про надання, відмову в наданні або про скасування рішення про надання грантів Мінекономіки, уповноваженому банку (шляхом надсилання листа на офіційну адресу електронної пошти) та отримувачу (шляхом надсилання листа на адресу електронної пошти, зазначену отримувачем у заяві).

Отримувач має право закрити банківський рахунок в уповноваженому банку за умови прийняття Мінагрополітики рішення про скасування рішення про надання гранту та (або) після зняття з контролю проекту висадки насаджень відповідно до абзацу шостого пункту 16 цього Порядку.

17. У разі встановлення органами, уповноваженими здійснювати контроль за використанням бюджетних коштів, факту нецільового використання гранту та порушення вимог цього Порядку надання отримувачу будь-якої державної фінансової підтримки припиняється з моменту встановлення такого факту та протягом поточного і десяти наступних бюджетних періодів, а гранти повертаються до державного бюджету.

18. Уповноважений банк під час реалізації проекту висадки насаджень та протягом п'яти років з дати його завершення проводить моніторинг стану насаджень (один раз на півріччя на стадії висадки насаджень і перші два роки після завершення висадки насаджень та один раз на рік протягом наступних трьох років) та стану провадження діяльності (один раз на рік до 15 квітня).

Для здійснення моніторингу провадження діяльності отримувач надає уповноваженому банку довідку в довільній формі щодо кількості створених нових робочих місць (постійних/сезонних), фактично сплачених податків і зборів (єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, єдиного податку та земельного податку), що підтверджується, зокрема, копією поданого до органів ДПС податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску за останні звітні періоди, кількості виробленої та реалізованої продукції відповідно до проекту висадки (створення) насаджень.

Моніторинг стану висадки насаджень уповноважений банк може здійснювати з використанням Національної інфраструктури геопросторових даних під час реалізації проекту висадки насаджень та протягом п'яти років після його завершення.

Під час проведення моніторингу уповноважений банк має право застосовувати фото- і відеофіксацію.

За результатами моніторингу уповноважений банк інформує Мінагрополітики про результати реалізації проекту висадки насаджень (стан висадки насаджень, кількість виробленої та реалізованої продукції, кількість створених робочих місць, обсяг сплачених податків і зборів тощо).

Інформація про результати моніторингу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Мінагрополітики протягом 10 робочих днів з дати її надходження від уповноваженого банку.

З метою перевірки наявності придбаних матеріалів та обладнання в межах оплати витрат, пов'язаних з реалізацією проекту висадки насаджень, отримувач гранту після здійснення таких оплат у розмірі 50 – 55 відсотків перерахованих коштів гранту та повної оплати коштів гранту протягом 10 робочих днів з дати надходження матеріалів та обладнання надає уповноваженому банку письмове повідомлення про їх придбання в межах здійснених оплат витрат.

Письмове повідомлення має містити засвідчену отримувачем в установленому порядку копію первинного документа (видаткової накладної) на придбані матеріали та обладнання і фотофіксацію всіх придбаних матеріалів та обладнання в межах здійснених оплат витрат із зазначенням дати здійснення фотофіксації.

У разі відсутності в уповноваженого банку письмового повідомлення про придбання матеріалів та обладнання в межах здійснених оплат витрат, пов'язаних з реалізацією проекту висадки насаджень (копії видаткових накладних на придбані матеріали та обладнання і фотофіксації всіх придбаних матеріалів та обладнання), уповноважений банк інформує про це Мінагрополітики, а подальша оплата витрат коштів гранту не здійснюється.

Уповноважений банк на вимогу Мінагрополітики зобов'язаний подавати інформацію про структуру платежів та перелік отримувачів коштів.

Інформація подається Мінагрополітики щомісяця до 10 числа. Мінагрополітики подає Мінекономіки узагальнену інформацію щомісяця до 15 числа.

19. Під час провадження діяльності після завершення висадки насаджень отримувач:

- < має право застрахувати своє виробництво (продукцію) від настання ризиків природного характеру;
- < має право застрахувати свою частку вкладених у висадку насаджень коштів на випадок впливу воєнних дій на території України.

20. Операції, пов’язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються відповідно до Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, затвердженого в установленому законодавством порядку.

21. Відображення у первинному та бухгалтерському обліку інформації про отримані (створені) оборотні і необоротні активи, а також відкриття рахунків, реєстрація і облік бюджетних зобов’язань в органах Казначейства та операції, пов’язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються у порядку, встановленому законодавством.

22. Погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства на 1 січня 2023 р., здійснюється за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, передбачених у 2023 році, в межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань.

Проведення операцій, пов’язаних з використанням бюджетних коштів, здійснюється в установленому законодавством порядку.

23. Мінекономіки після закінчення бюджетного періоду подає Мінфіну інформацію про стан виконання результативних показників з результатами аналізу, поясненнями, висновками щодо їх виконання у визначені законодавством строки.

Складення та подання фінансової і бюджетної звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим та ефективним витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

Додаток 1
до Порядку надання грантів для
створення або розвитку садівництва,
ягідництва та виноградарства
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 2 серпня 2024 р. № 871)

**КІЛЬКІСТЬ
робочих місць для постійно працюючих та сезонних працівників,
а також заплановані на 2022 – 2024 роки площі для посадки пло-
дово-ягідних насаджень та виноградників**

<i>Найменування культури</i>	<i>Орієнтовна кількість працюючих на 25 гектарах, (постійні/сезонні)</i>	<i>Заплановані площі посадок, гектарів</i>	<i>Перелік областей для здійснення посадок</i>
Яблуня	6/250	1450	усі області
Груша	- » -	200	- » -
Вишня	- » -	880	- » -
Черешня	- » -	300	Одеська, Херсонська, Запорізька, Дніпропетровська, Донецька, Вінницька, Київська, Черкаська, Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Закарпатська, Харківська, Чернівецька, Миколаївська, Тернопільська, Житомирська (Житомирський і Бердичівський райони), Львівська, Чернігівська (Ніжинський і Прилуцький райони), Івано-Франківська області
Слива	- » -	- » -	усі області
Персик	- » -	150	Одеська, Херсонська, Запорізька, Миколаївська, Київська, Львівська, Дніпропетровська, Донецька, Полтавська, Закарпатська, Вінницька, Черкаська, Кіровоградська, Чернівецька, Хмельницька, Тернопільська, Івано-Франківська області

Абрикос	6/250	150	Одеська, Херсонська, Запорізька, Миколаївська, Дніпропетровська, Закарпатська, Вінницька, Кіровоградська, Чернівецька, Хмельницька, Черкаська, Івано-Франківська, Київська, Житомирська (Житомирський і Бердичівський райони), Тернопільська області
Обліпіха	-»-	-»-	усі області
Ліщина велика (фундук) та ліщина звичайна, волоський горіх, шипшина, мигдаль	5/125	2430	усі області, для мигдалю – Одеська область (Ізмаїльський, Болградський, Роздільнянський та Одеський райони)
Лохина та чорниця	10/375	2235	усі області
Малина	-»-	300	-»-
Смородина	-»-	200	-»-
Аґрус	-»-	75	-»-
Ожина	-»-	-»-	-»-
Порічка	-»-	-»-	-»-
Суниця садова	10/425	780	-»-
Виноград	10/250	250	-»-
Усього		10000	

{Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 520 від 23.05.2023, № 1125 від 27.10.2023; в редакції Постанови КМ № 871 від 02.08.2024}

ОБМЕЖЕННЯ КОМПЕНСАЦІЇ
вартості проекту висадки насаджень на гектар насаджень

Найменування культури	Обмеження, гривень
Яблуня	400 000
Груша	400 000
Вишня	140 000
Черешня	350 000
Слива	140 000
Персик	170 000
Абрикос	140 000
Обліпіха	140 000
Ліщина велика (фундук) та ліщина звичайна, волоський горіх, шипшина, мигдаль	250 000
Лохина та чорниця	400 000
Малина	190 000
Смородина	140 000
Аґрус	150 000
Ожина	225 000
Порічка	150 000
Суниця садова	225 000
Виноград	330 000

{Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 632 від 24.06.2023, № 241 від 01.03.2024}

ЗАЯВА

для отримання гранту для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства

У заяві для фізичних осіб – підприємців зазначаються такі відомості:

- < прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
- < дата народження;
- < зареєстроване місце проживання;
- < місце провадження господарської діяльності;
- < реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному податковому органу та мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта);
- < серія та/або номер паспорта;
- < контактні дані отримувача (номер телефону, адреса електронної пошти);
- < дата реєстрації у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань;
- < основний вид економічної діяльності;
- < інші види економічної діяльності (за наявності);
- < найменування уповноваженого банку;
- < сума запиту гранту (гривень);
- < частка власних та/або кредитних коштів у проекті висадки насаджень (гривень);
- < загальна вартість проекту висадки насаджень з урахуванням коштів гранту (гривень);
- < запланована кількість найманих постійних працівників;
- < запланована кількість найманих сезонних працівників;
- < місце розташування проекту висадки насаджень;
- < кадастровий номер земельної ділянки (ділянок), на яку (які) право власності та/або користування підтверджено належними правовстановлюючими документами;
- < строк оренди землі (за наявності);

- < найменування культури насаджень;
- < площа насаджень (гектарів);
- < строк реалізації проекту фінансування (місяців);
- < відмітка про належність отримувача та/або членів його сім'ї до політично значущих осіб;
- < відомості про юридичну особу у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками юридичної особи;
- < найменування юридичної особи, зокрема скорочене (за наявності);
- < ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;
- < відомості про корпорацію у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками корпорацій;
- < найменування юридичної особи, зокрема скорочене (за наявності);
- < ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України.

У заяві для отримувачів, які мають статус юридичних осіб, зазначаються такі відомості:

- < прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) керівника;
- < найменування юридичної особи, зокрема скорочене (за наявності);
- < дата реєстрації;
- < ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;
- < організаційно-правова форма;
- < юридична адреса юридичної особи;
- < основний вид економічної діяльності;
- < інші види економічної діяльності (за наявності);
- < відомості про засновників;
- < відомості про кінцевих бенефіціарних власників;
- < найменування уповноваженого банку;
- < сума запиту гранту (гривень);
- < частка власних та/або кредитних коштів у проекті висадки насаджень (гривень);
- < загальна вартість проекту висадки насаджень з урахуванням коштів гранту (гривень);
- < запланована кількість найманих постійних працівників;
- < запланована кількість найманих сезонних працівників;
- < місце розташування проекту висадки насаджень;
- < кадастровий номер земельної ділянки (ділянок), на яку (які) право власності та/або користування підтверджено належними правовстановлюючими документами;

- < строк оренди землі (за наявності);
- < найменування культури насаджень;
- < площа насаджень (гектарів);
- < строк реалізації проекту фінансування (місяців);
- < відмітка про належність керівника, засновників, кінцевих бенефіціарних власників до політично значущих осіб;
- < відомості про юридичну особу у разі, коли керівник, засновники, кінцеві бенефіціарні власники є засновниками інших юридичних осіб:
 - найменування юридичної особи, зокрема скорочене (за наявності);
 - ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;
 - відомості про корпорацію у разі, коли керівник, засновники, кінцеві бенефіціарні власники є засновниками корпорацій;
 - найменування юридичної особи, зокрема скорочене (за наявності);
 - ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України.

ЗАТВЕРДЖЕНО
 постановою Кабінету Міністрів України
 від 21 червня 2022 р. № 738

ПОРЯДОК **надання грантів для створення** **або розвитку тепличного господарства**

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у загальному фонді державного бюджету за програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу», для надання безповоротної державної допомоги у формі грантів для створення або розвитку тепличного господарства (далі – гранти).

2. Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми є Мінекономіки.

3. Отримувачами грантів (далі – отримувачі) мають право бути суб'єкти господарювання – юридичні особи (крім юридичних осіб комунальної форми власності та суб'єктів господарювання державного сектору економіки), кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни України, та фізичні особи – підприємці – громадяни України, які провадять діяльність у сфері вирощування сільськогосподарських культур на землях, на які право власності та/або користування підтверджено належними правовстановлюючими документами, зокрема:

- < які станом на дату подання заяви про отримання гранту (далі – заява) фактично не перебувають та не провадять господарську діяльність на територіях активних бойових дій або тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації;
- < які не провадять господарську діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь;
- < які не віднесені до юридичних або фізичних осіб, до яких застосовуються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідними рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, введеними в дію указами Президента України щодо застосування персональних (спеціальних) економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції»;

- < які не є кредитними організаціями, страховими організаціями, інвестиційними фондами, недержавними пенсійними фондами, професійними учасниками ринку цінних паперів, ломбардами;
- < які не здійснюють виробництво та/або реалізацію зброї, алкогольних напоїв (крім виробництва (без додавання спирту) та/або реалізації вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових), тютюнових виробів, обмін валют;
- < щодо яких не порушено справи про банкрутство та/або яких не визнано банкрутами, та/або які не перебувають на стадії ліквідації;
- < щодо яких відсутнє рішення суду, яке набрало законної сили, проти притягнення до кримінальної відповідальності за корупційне правопорушення;
- < які не мають заборгованості перед бюджетом, що перевіряється уповноваженим банком перед підписанням у відділенні уповноваженого банку договору про приєднання відповідно до пункту 12 цього Порядку.

4. Гранти надаються на будівництво модульної теплиці площею не менше 0,4 гектара та не більше 2,4 гектара відповідно до типового проекту з кількістю створених нових робочих місць або залучення до роботи у фермерському господарстві нових членів господарств не менше чотирьох постійних та 10 сезонних на 1 гектар площі модульної теплиці для її будівництва (встановлення), придбання засобів виробництва (садивного матеріалу, насіння, технологічного обладнання), покриття витрат на їх доставку та введення в експлуатацію модульної теплиці з урахуванням максимального розміру гранту:

- < 0,4 – 0,6 гектара – 2 млн. гривень;
- < 0,8 – 1,2 гектара – 3,5 млн. гривень;
- < 1,6 – 2,4 гектара – 7 млн. гривень.

Період працевлаштування сезонних працівників має становити не менш як вісім місяців протягом року.

Отримувач зобов'язується створити робочі місця та працевлаштувати на них осіб на повну тривалість робочого дня із встановленням заробітної плати таким особам у розмірі, не меншому ніж встановлений законодавством мінімальний розмір заробітної плати, що підтверджується сплатою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за заробітною платою, нарахованою особам, з якими трудові договори було укладено протягом відповідного строку, у розмірі, не меншому, ніж розмір єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, розрахований з мінімальної заробітної плати.

5. Гранти надаються на будівництво 1000 модульних теплиць у розмірі до 70 відсотків вартості проекту будівництва модульної теплиці, але не більше 7 млн. гривень та за умови фінансування коштами отримувача (власними та/або кредитними) різниці між вартістю проекту будівництва модульної теплиці, зазначеною у заяві, та обсягом гранту. Частка співфінансування отримувача має становити не менше 30 відсотків вартості проекту будівництва модульної теплиці, зазначеної у заяві.

Отримувач може отримати грант виключно для будівництва однієї модульної теплиці.

Гранти надаються отримувачу в межах площі, визначеної пунктом 4 цього Порядку.

Реалізацію проекту будівництва модульної теплиці отримувач повинен здійснювати на землях, право власності та/або користування на які підтверджено належними правовстановлюючими документами на строк не менше семи років на дату подання заяви.

6. Типовий проект модульної теплиці (далі – типовий проект) затверджується Мінагрополітики та розміщується на офіційному веб-сайті.

Регіональний розподіл 1 000 модульних теплиць наведений у додатку 1.

Вирощування культур (в разі фінансування за рахунок коштів гранту) має бути здійснено садовим матеріалом сортів рослин, відомості про які занесені до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, або Державного реєстру патентів на сорти рослин (крім декоративних рослин).

7. Надання грантів отримувачам здійснюється Мінекономіки через системно важливі уповноважені банки (далі – уповноважені банки), перелік яких затверджений Національним банком, відповідно до договору про співробітництво між Мінагрополітики, Мінекономіки та уповноваженим банком (далі – договір про співробітництво).

Для виплати грантів отримувачам Мінекономіки відкриває в Казначействі реєстраційний рахунок загального фонду державного бюджету (далі – рахунок).

8. Для отримання гранту отримувач подає заяву, яка формується отримувачем особисто або у відділенні уповноваженого банку засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал Дія) після проходження ним ідентифікації та автентифікації з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті

електронного підпису, та/або інших засобів ідентифікації, які дають змогу однозначно встановити особу заявника.

Заява формується засобами Порталу Дія в довільній формі, придатній для сприйняття її змісту, відповідно до відомостей, передбачених у додатку 2. У заяві обов'язково зазначається уповноважений банк на вибір отримувача. До заяви обов'язково додається одним файлом у форматі PDF сканована копія:

- < проекту будівництва модульної теплиці з кошторисною документацією (відповідно до типового проекту), що підписана особою, яка розробила такий проект (далі – розробник);
- < проекту зрошення (у разі відсутності відповідного розділу з розрахунками в проекті будівництва модульної теплиці) із зазначенням джерела водозабору.

Залишаються без розгляду заяви:

- < подані без сканованої копії проекту будівництва модульної теплиці з кошторисною документацією (відповідно до типового проекту), підписаної розробником;
- < з перевищенням заявленої суми, передбаченої пунктом 4 цього Порядку;
- < які не містять відомості щодо зобов'язання створити певну кількість нових робочих місць відповідно до вимог, передбачених пунктом 4 цього Порядку;
- < з розробленим на дату подання заяви проектом модульної теплиці на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України та територіях активних бойових дій, які включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінінтеграції, та для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації;
- < з порушенням відсоткового співвідношення розміру гранту до розміру вартості проекту будівництва модульної теплиці, визначеного відповідно до абзацу першого пункту 5 цього Порядку;
- < у разі неможливості підтвердити право власності на землі та/або користування землями відповідно до вимог, визначених абзацом четвертим пункту 5 цього Порядку.

9. Відомості, необхідні для формування заяви, можуть бути отримані шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами та публічними електронними реєстрами органів державної влади у встановленому законодавством порядку.

Під час формування заяви засобами Порталу Дія з Єдиного дер-

жавного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань отримуються/підтверджуються відомості про суб'єкта господарювання або фізичну особу – підприємця.

Відповідальність за недостовірність відомостей, що містяться в заяві та в проекті будівництва модульної теплиці з кошторисною документацією, несе отримувач.

Уповноважений банк перевіряє дотримання вимог до отримувачів грантів, визначених у пунктах 3 і 5 цього Порядку, та вносить заяву такого отримувача до реєстру поданих заяв.

Уповноважений банк протягом семи робочих днів з дня надходження заяви від отримувача подає до Мінагрополітики перевірену заяву. У разі фіксації факту невідповідності отримувача вимогам цього Порядку Мінагрополітики інформує отримувача про це протягом п'яти робочих днів засобами Порталу Дія.

Уповноважений банк забезпечує ведення реєстру поданих заяв, а також його зберігання в електронній базі даних протягом трьох років з дня закінчення прийому заяв.

10. Після формування заяви засобами Порталу Дія та накладення електронного підпису чи печатки, що базуються на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису чи печатки отримувача, заява блокується для редагування та разом із проектом будівництва модульної теплиці з кошторисною документацією передається до Мінагрополітики та у формі переліку відомостей до уповноваженого банку відповідно до договору про інформаційну взаємодію, укладеного між Мініцифри, технічним адміністратором Порталу Дія, Мінагрополітики та уповноваженим банком, яким регулюються питання щодо механізму та каналів інформаційного обміну.

11. Рішення про надання або відмову в наданні гранту приймається Мінагрополітики у визначеному ним порядку протягом десяти робочих днів з дати надходження від уповноваженого банку поданих та перевірених заяв. Рішення оформлюється наказом Мінагрополітики.

Мінагрополітики повідомляє отримувача про прийняте рішення щодо надання або відмови в наданні грантів засобами Порталу Дія.

Додатково про прийняте рішення щодо надання або відмови в наданні грантів Мінагрополітики повідомляє Мінекономіки, уповноважений банк відповідно до договору інформаційної взаємодії.

У випадках, передбачених цим Порядком, Мінагрополітики шляхом надсилання листа на адресу електронної пошти, зазначеної в заяві, повідомляє отримувачу та уповноваженому банку про залишення заяви без розгляду.

Додатково про залишення заяви без розгляду Мінагрополітики інформує отримувача засобами Порталу Дія.

12. Після прийняття Мінагрополітики рішення про надання гранту отримувач не пізніше ніж протягом семи робочих днів з дня отримання інформації про таке рішення укладає у відділенні уповноваженого банку договір про надання гранту у формі приєднання за формою, затвердженою Мінагрополітики, а також відкриває у відділенні уповноваженого банку рахунок (далі – рахунок отримувача) без права його використання на інші цілі, крім оплати рахунків для реалізації поданого проекту будівництва модульної теплиці.

Отримувач самостійно протягом 30 календарних днів з дати укладення договору здійснює переказ усієї суми коштів своєї частки співфінансування відповідно до абзацу першого пункту 5 цього Порядку на власний рахунок.

У разі порушення строків, передбачених абзацами першим та другим цього пункту, уповноважений банк інформує про це Мінагрополітики наступного робочого дня після завершення такого строку. Мінагрополітики готує рішення про скасування рішення про надання гранту протягом п'яти робочих днів з дати надходження інформації від уповноваженого банку.

Про скасування рішення про надання грантів Мінагрополітики повідомляє Мінекономіки, уповноваженому банку (шляхом надсилання листа на офіційну адресу електронної пошти) та отримувачу (шляхом надсилання листа на адресу електронної пошти, зазначену отримувачем у заяві).

Уповноважений банк протягом трьох робочих днів з дати зарахування на рахунок отримувача суми коштів, визначеної абзацом другим цього пункту, повідомляє Мінагрополітики про необхідність його поповнення коштами гранту шляхом надання Мінагрополітики переліку отримувачів, яким необхідно поповнити рахунок, форму якого затверджує Мінагрополітики.

Мінагрополітики на підставі інформації уповноважених банків (реєстру (переліку) отримувачів гранту, яким необхідно поповнити рахунок) щотижня формує заявку на розподіл бюджетних коштів для надання грантів для створення або розвитку тепличного господарства між уповноваженими банками (далі – заявка), яку надсилає Мінекономіки.

Мінекономіки перераховує в межах бюджетних асигнувань пропорційно визначеній потребі в грантах кошти на спеціальні рахунки, відкриті в уповноважених банках, для подальшого перерахування їх уповноваженими банками на рахунки отримувачів.

Мінекономіки перераховує з рахунка, відкритого в Казначействі, уповноваженим банкам бюджетні кошти на підставі договору про співробітництво та заявки.

Для перерахування отримувачам гранту уповноважений банк відповідно до умов договору про співробітництво відкриває спеціальний рахунок для перерахування коштів на рахунок отримувача (далі – спеціальний рахунок).

Уповноважений банк протягом одного робочого дня з дати перерахування коштів Мінекономіки на спеціальний рахунок здійснює переказ коштів на рахунок отримувача.

Наявність на рахунку отримувача всієї суми коштів отримувача є достатньою підставою для забезпечення фінансування проекту будівництва модульної теплиці за відсутності коштів гранту.

Перерахування коштів отримувачам, рішення про надання грантів яким прийнято у листопаді – грудні попереднього бюджетного періоду, що не профінансовані, здійснюється у поточному бюджетному періоді у разі наявності бюджетних призначень за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» в межах бюджетних асигнувань за відповідним напрямом.

Після здійснення оплати витрат, пов'язаних з реалізацією проекту будівництва модульної теплиці, у розмірі 50 – 55 відсотків перерахованих коштів гранту та повної оплати коштів гранту уповноважений банк перевіряє наявність придбаних матеріалів та обладнання, пов'язаних з реалізацією проекту будівництва модульної теплиці, у спосіб, визначений відповідно до пункту 18 цього Порядку.

12⁻¹. Перерахування коштів отримувачам, рішення про надання грантів яким прийнято у 2022 році і які не профінансовані або профінансовані не в повному обсязі за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, здійснюється у 2023 році за рахунок коштів загального фонду державного бюджету в межах бюджетних асигнувань, передбачених за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» за відповідним напрямом.

Для фінансування таких витрат уповноважений банк надає до 25 січня 2023 р. Мінагрополітики реєстр отримувачів гранту (далі – реєстр) із зазначенням сум недофінансованого гранту.

Для отримання коштів гранту у 2023 році за рішеннями про надання грантів, прийнятими у 2022 році, отримувач звертається до Мінагрополітики із заявою (у довільній формі), зазначаючи при цьому обраний спосіб фінансування гранту:

- < переказ всієї суми гранту або залишку суми гранту, недофінансованого у 2022 році, відповідно до пункту 12 цього Порядку;
- < переказ суми гранту або залишку суми гранту, недофінансованого у 2022 році, частинами відповідно до поданих платіжних інструкцій отримувача.

У разі коли рішення про надання гранту прийнято Мінагрополітики у 2022 році, а отримувач не розпочав його реалізацію та/або не обрав спосіб фінансування гранту у 2023 році, Мінагрополітики приймає до 30 березня 2024 р. рішення про скасування наказу про надання гранту.

Мінагрополітики протягом десяти робочих днів після надходження оригіналу заяви та реєстру від уповноваженого банку готує рішення про надання гранту за проектами, які не були профінансовані за рішеннями, прийнятими у 2022 році, із зазначенням способу фінансування гранту та з одночасним внесенням змін до рішень, прийнятих у 2022 році.

Мінагрополітики повідомляє про прийняте рішення щодо надання грантів Мінекономіки (шляхом надсилання листа через систему електронної взаємодії), уповноваженому банку (шляхом надсилання листа в паперовій формі) та отримувачу (шляхом надсилання листа на адресу електронної пошти, зазначеної в заяві).

Отримувач не пізніше ніж протягом десяти робочих днів з дня отримання інформації про прийняте рішення щодо надання грантів укладає у відділенні уповноваженого банку договір про надання гранту у формі приєднання за формою, затвердженою Мінагрополітики.

У випадку фінансування гранту частинами відповідно до поданих платіжних інструкцій отримувача уповноважений банк приймає від отримувача платіжну інструкцію про переказ коштів на витрати, пов’язані з реалізацією проекту будівництва модульної теплиці, за умови наявності на рахунку отримувача суми, необхідної для перерахування, відповідно до пропорційного співвідношення суми запиту гранту та частки власних та/або кредитних коштів отримувача, що зазначені у заяві отримувача.

У разі наявності суми коштів на рахунку отримувача, визначеної абзацом десятим цього пункту, уповноважений банк протягом трьох робочих днів з дати поповнення коштів отримувачем повідомляє Мінагрополітики про необхідність його поповнення сумою за рахунок гранту, з наданням Мінагрополітики переліку отримувачів, яким необхідно поповнити рахунок, форму якого затверджує Мінагрополітики.

Мінагрополітики на підставі інформації уповноважених банків (переліку отримувачів щодо поповнення рахунків) щотижня формує заявку, яку надсилає Мінекономіки.

Мінекономіки перераховує в межах бюджетних асигнувань пропорційно визначеній потребі в грантах кошти на спеціальні рахунки, відкриті в уповноважених банках, для подальшого перерахування їх уповноваженими банками на рахунки отримувачів.

У випадку фінансування гранту всією сумою перерахування коштів отримувачу здійснюється відповідно до пункту 12 цього Порядку.

13. Уповноважений банк веде облік рахунків отримувачів і спеціального рахунка та щомісяця до 5 числа подає інформацію про відкриття/невідкриття рахунка та використання коштів в електронній або паперовій формі до Мінекономіки.

Гранти спрямовуються уповноваженому банку для подальшого зарахування їх на рахунок отримувача після надання уповноваженим банком підтвердження про виконання отримувачем норм абзацу другого пункту 12 та абзацу дев'ятого пункту 12¹ цього Порядку.

14. Оплата витрат, пов’язаних із реалізацією проекту будівництва модульної теплиці, проводиться уповноваженим банком на підставі рахунків-фактури (рахунок, квитанція, накладна тощо) та договору, укладеного між отримувачем і постачальником (продавцем) обладнання та матеріалів. Такий договір обов’язково повинен містити положення про сплату штрафних санкцій постачальником (продавцем) за порушення ним строків постачання обладнання та матеріалів.

Якщо вартість матеріалів та обладнання, зазначена в договорі, вища вартості, яка зазначена у проекті (кошторисі) будівництва модульної теплиці, зокрема на різницю податку на додану вартість, отримувач повинен забезпечити доплату такої різниці за рахунок власних коштів.

Оплата витрат, пов’язаних з реалізацією проекту будівництва модульної теплиці, проводиться у період не більше 12 місяців з моменту зарахування гранту на рахунок декільком постачальникам (продавцям) матеріалів та обладнання, які зареєстровані в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань не менше ніж 12 повних місяців до моменту отримання рішення про надання гранту, у межах вартості проекту будівництва модульної теплиці.

Невикористаний залишок коштів на рахунку отримувача після завершення 12 місяців з моменту зарахування гранту на такий рахунок

повертається на спеціальний рахунок уповноваженого банку для подальшого перерахування коштів на рахунок Мінекономіки з метою повернення до державного бюджету.

Уповноважений банк забезпечує супровід видаткових операцій отримувача з рахунка виключно відповідно до проекту будівництва модульної теплиці та кошторису, який є невід'ємною частиною проекту будівництва модульної теплиці.

Зміни до поданого проекту будівництва модульної теплиці протягом його реалізації з моменту його подання через Портал Дія не вносяться.

15. Строк реалізації проекту будівництва модульної теплиці не повинен перевищувати 12 місяців з часу отримання бюджетних коштів.

16. За підсумками реалізації проекту будівництва модульної теплиці отримувач зобов'язується:

- < створити не менше чотирьох постійних та 10 сезонних нових робочих місць на 1 гектар модульних теплиць після введення об'єкта будівництва в експлуатацію, що підтверджується копією поданого до органів ДПС податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску за останні звітні періоди. Період працевлаштування сезонних працівників має становити не менш як вісім місяців протягом року;
- < забезпечити модульну теплицю джерелом водозабору та зрошенням;
- < провадити підприємницьку діяльність з дати закінчення реалізації проекту будівництва модульної теплиці протягом не менше трьох років та сплачувати протягом трьох років з дати початку провадження діяльності до державного бюджету податки та збори, зокрема пов'язані із працевлаштуванням працівників. У разі продажу модульної теплиці зобов'язання, зазначені в цьому пункті, переходять до нового власника. Новий власник зобов'язаний укласти з Мінагрополітики договір про надання гранту у формі приєднання, аналогічний за змістом первинному договору.

У разі порушення отримувачем вимог цього пункту він зобов'язується повернути різницю між фактично використаною сумою гранту та фактично сплаченими податками та зборами внаслідок реалізації проекту будівництва модульної теплиці до державного бюджету не пізніше останнього робочого дня місяця, в якому спливає три роки з дати початку реалізації проекту будівництва модульної теплиці.

У разі коли отримувач коштів фактично сплатив податки і збори за результатами реалізації проекту будівництва модульної теплиці (єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, податок на додану вартість, єдиний податок та земельний податок) на суму не менш як 50 відсотків отриманого гранту раніше трирічного строку, проект будівництва модульної теплиці підлягає зняттю з контролю, а відповідний договір вважається виконаним, про що уповноважений банк протягом п'яти робочих днів інформує листом отримувача та Мінагрополітики. Для підтвердження фактичної сплати податків і зборів на суму не менш як 50 відсотків отриманого гранту раніше трирічного строку отримувач гранту надає уповноваженому банку лист у довільній формі та засвідчені отримувачем в установленому порядку копії підтвердних документів з розрахунком фактично сплачених таких податків і зборів. Крім того, реалізація проекту будівництва модульної теплиці підлягає зняттю з контролю, а відповідний договір вважається припиненим, якщо модульна теплиця повністю зруйнована внаслідок надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру, що виникла на відповідній території та класифікована в установленому порядку.

Отримувач має право звернутися до Мінагрополітики із заявою про скасування рішення про надання гранту за формою, визначеною Мінагрополітики. У разі отримання гранту отримувач повертає суму отриманого гранту до уповноваженого банку, який протягом наступного робочого дня перераховує її на рахунок Мінекономіки для подальшого спрямування до державного бюджету або покриття відповідних витрат у поточному бюджетному періоді за бюджетною програмою «Надання грантів для створення або розвитку бізнесу» з урахуванням цільового призначення гранту.

Для скасування рішення про надання гранту отримувач має звернутися до уповноваженого банку за довідкою про суму коштів отриманого гранту, яку необхідно повернути до державного бюджету.

На підставі отриманої від уповноваженого банку довідки про суму отриманого гранту, яка надається протягом п'яти робочих днів з дати звернення за нею, отримувач протягом п'яти робочих днів з дати отримання довідки повертає на спеціальний рахунок уповноваженого банку зазначену у довідці суму отриманого гранту для подальшого її перерахування на рахунок Мінекономіки з метою повернення до державного бюджету або покриття відповідних витрат у поточному бюджетному періоді за бюджетною програмою «Надання

грантів для створення або розвитку бізнесу» з урахуванням цільового призначення гранту.

Разом із заявою про скасування рішення про надання гранту отримувач подає до Мінагрополітики оригінал довідки про суму отриманого гранту та платіжну інструкцію про повернення коштів. Мінагрополітики протягом десяти робочих днів з дати надходження зазначених документів приймає рішення про скасування рішення про надання гранту.

Мінагрополітики повідомляє про прийняте рішення про надання, відмову в наданні або про скасування рішення про надання грантів Мінекономіки, уповноваженому банку (шляхом надсилання листа на офіційну адресу електронної пошти) та отримувачу (шляхом надсилання листа на адресу електронної пошти, зазначену отримувачем у заяві).

Отримувач має право закрити банківський рахунок в уповноваженому банку за умови прийняття Мінагрополітики рішення про скасування рішення про надання гранту та (або) після зняття з контролю проекту будівництва модульної теплиці відповідно до абзацу шостого пункту 16 цього Порядку.

17. У разі встановлення органами, уповноваженими здійснювати контроль за використанням бюджетних коштів, факту нецільового використання грантів і порушення вимог цього Порядку надання отримувачу будь-якої державної фінансової підтримки припиняється з моменту встановлення такого факту та протягом поточного і десятих наступних бюджетних періодів, а гранти повертаються до державного бюджету.

18. Уповноважений банк під час реалізації проекту будівництва модульної теплиці та протягом трьох років з дати його завершення проводить моніторинг стану будівництва модульної теплиці (один раз на півріччя) та стану провадження діяльності (один раз на рік до 15 квітня).

Для здійснення моніторингу провадження діяльності отримувач надає уповноваженому банку довідку в довільній формі щодо кількості створених нових робочих місць (постійних/сезонних), фактично сплачених податків і зборів (єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, єдиного податку та земельного податку), що підтверджується, зокрема, копією поданого до органів ДПС податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників

податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску за останні звітні періоди, кількості виробленої та реалізованої продукції відповідно до проекту будівництва модульної теплиці.

Моніторинг стану будівництва модульної теплиці уповноважений банк може здійснювати з використанням Національної інфраструктури геопросторових даних під час реалізації проекту будівництва модульної теплиці та протягом трьох років після його завершення.

Під час проведення моніторингу уповноважений банк має право застосовувати фото- і відеофіксацію.

За результатами моніторингу уповноважений банк інформує Мінагрополітики про результати реалізації проекту будівництва модульної теплиці (стан будівництва, кількість виробленої та реалізованої продукції, кількість створених робочих місць, обсяг сплачених податків та зборів тощо).

Інформація про результати моніторингу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Мінагрополітики протягом 10 робочих днів з дати її надходження від уповноваженого банку.

З метою перевірки наявності придбаних матеріалів у межах оплати витрат, пов'язаних з реалізацією проекту будівництва модульної теплиці, отримувач гранту після здійснення таких оплат у розмірі 50 – 55 відсотків перерахованих коштів гранту та повної оплати коштів гранту протягом 10 робочих днів з дати надходження матеріалів та обладнання надає уповноваженому банку письмове повідомлення про їх придбання в межах здійснених оплат витрат.

Письмове повідомлення має містити засвідчену отримувачем в установленому порядку копію первинного документа (видаткової накладної) на придбані матеріали та обладнання і фотофіксацію всіх придбаних матеріалів та обладнання в межах здійснених оплат витрат із зазначенням дати здійснення фотофіксації.

У разі відсутності в уповноваженого банку письмового повідомлення про придбання матеріалів та обладнання в межах здійснених оплат витрат, пов'язаних з реалізацією проекту будівництва модульної теплиці (копії видаткової накладної на придбані матеріали та обладнання і фотофіксації всіх придбаних матеріалів та обладнання), уповноважений банк інформує про це Мінагрополітики, а подальша оплата витрат коштів гранту не здійснюється.

Уповноважений банк на вимогу Мінагрополітики зобов'язаний подавати інформацію про структуру платежів та перелік отримувачів коштів.

Інформація подається Мінагрополітики щомісяця до 10 числа. Мінагрополітики подає Мінекономіки узагальнену інформацію щомісяця до 15 числа.

19. Під час провадження діяльності після завершення будівництва модульної теплиці отримувач має право застрахувати своє виробництво (продукцію) від настання ризиків природного характеру та свою частку вкладених у будівництво коштів на випадок впливу воєнних дій на території України.

20. Операції, пов’язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються відповідно до Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, затвердженого в установленому законодавством порядку.

21. Відображення в первинному та бухгалтерському обліку інформації про отримані (створені) оборотні і необоротні активи, а також відкриття рахунків, реєстрація та облік бюджетних зобов’язань в органах Казначейства та операції, пов’язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються в порядку, встановленому законодавством.

22. Погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства на 1 січня 2023 р., здійснюється за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, передбачених у 2023 році, в межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань.

Операції, пов’язані з використанням бюджетних коштів, здійснюються в установленому законодавством порядку.

23. Мінекономіки після закінчення бюджетного періоду подає Мініфіну інформацію про стан виконання результативних показників із результатами аналізу, поясненнями, висновками щодо їх виконання у визначені законодавством строки.

Складення і подання фінансової та бюджетної звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим і ефективним використанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

КІЛЬКІСТЬ теплиць, запланованих до будівництва в розрізі регіонів	
Область	Кількість теплиць
Вінницька область	47
Волинська область	30
Дніпропетровська область	95
Донецька область	13
Житомирська область	36
Закарпатська область	38
Запорізька область	25
Івано-Франківська область	41
Київська область	143
Кіровоградська область	28
Луганська область	8
Львівська область	75
Миколаївська область	32
Одеська область	68
Полтавська область	43
Рівненська область	33
Сумська область	30
Тернопільська область	31
Харківська область	40
Херсонська область	14
Хмельницька область	38
Черкаська область	36
Чернівецька область	27
Чернігівська область	29
Усього	1000

{Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 241 від 01.03.2024}

ЗАЯВА **на отримання гранту для будівництва модульної теплиці**

У заяві для фізичних осіб – підприємців зазначаються такі відомості:

- < прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
- < дата народження;
- < зареєстроване місце проживання;
- < місце провадження господарської діяльності;
- < реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний податковий орган та мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта);
- < серія та/або номер паспорта;
- < контактні дані отримувача (номер телефону, адреса електронної пошти);
- < дата реєстрації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань;
- < основний вид економічної діяльності;
- < інші види економічної діяльності (за наявності);
- < найменування уповноваженого банку;
- < сума запиту гранту (гривень);
- < частка власних та/або кредитних коштів у проекті будівництва модульної теплиці (гривень);
- < загальна вартість проекту будівництва модульної теплиці з урахуванням коштів гранту (гривень);
- < запланована кількість найманих працівників;
- < місце розташування проекту будівництва модульної теплиці;
- < кадастровий номер земельної ділянки (ділянок), на яку (які) право власності та/або користування підтверджено належними правовстановлюючими документами;
- < строк оренди землі (за наявності);
- < площа модульної теплиці (гектарів);
- < строк реалізації проекту фінансування (місяців);

- < відмітка про належність отримувача та/або членів його сім'ї до політично значущих осіб;
- < відомості про юридичну особу – у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками юридичної особи:
 - найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності);
 - ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;
- < відомості про корпорацію – у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками корпорацій:
 - найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності);
 - ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України).

У заяві для отримувачів, які мають статус юридичних осіб, зазначаються такі відомості:

- < прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) керівника;
- < найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності);
- < дата реєстрації;
- < ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України;
- < організаційно-правова форма;
- < юридична адреса юридичної особи;
- < основний вид економічної діяльності;
- < інші види економічної діяльності (за наявності);
- < відомості про засновників;
- < відомості про кінцевих бенефіціарних власників;
- < найменування уповноваженого банку;
- < сума запиту гранту (гривень);
- < частка власних та/або кредитних коштів у проекті будівництва модульної теплиці (гривень);
- < загальна вартість проекту будівництва модульної теплиці з урахуванням коштів гранту (гривень);
- < запланована кількість найманих працівників;
- < місце розташування проекту будівництва модульної теплиці;
- < кадастровий номер земельної ділянки (ділянок), на яку (які) право власності та/або користування підтверджено належними правовстановлюючими документами;
- < строк оренди землі (за наявності);

- < площа модульної теплиці (гектарів);
- < строк реалізації проекту фінансування (місяців);
- < відмітка про належність керівника, засновників, кінцевих бенефіціарних власників до політично значущих осіб;
- < відомості про юридичну особу – у разі, коли керівник, засновники, кінцеві бенефіціарні власники є засновниками інших юридичних осіб:
 - найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності);
 - ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;
- < відомості про корпорацію – у разі, коли керівник, засновники, кінцеві бенефіціарні власники є засновниками корпорацій:
 - найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності);
 - ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України).

ЗАТВЕРДЖЕНО
 постановою Кабінету Міністрів України
 від 21 червня 2022 р. № 738

ПОРЯДОК
надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу
учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни
та членам їх сімей

1. Цей Порядок визначає умови, критерії, механізм надання безповоротної державної допомоги учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей (далі – отримувач) у формі грантів на створення або розвиток власного бізнесу (далі – грант) за рахунок коштів Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття (далі – Фонд) та коштів, що надходять на рахунок «Фонд підтримки малого та середнього бізнесу» Мінекономіки, відкритий у Національному банку.

Метою надання гранту є створення або розвиток власного бізнесу отримувачем, а також забезпечення зайнятості населення та створення нових робочих місць.

Джерелами фінансування надання грантів отримувачам є кошти:

- < Фонду за таким напрямом видатків, як мікрогранти на створення або розвиток власного бізнесу з метою сприяння зайнятості населення;
- < що надходять на рахунок «Фонд підтримки малого та середнього бізнесу» Мінекономіки, відкритий у Національному банку, на який зараховуються добровільні внески (благодійні пожертви) від фізичних та юридичних осіб приватного та/або публічного права у національній та іноземній валюті.

Надання передбачених цим Порядком грантів може здійснюватися разом з державною підтримкою, яка може надаватися відповідно до законодавства місцевими держадміністраціями, органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями на підставі регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва за рахунок коштів місцевих бюджетів, а також за рахунок коштів підприємств, установ, організацій, міжнародних та благодійних організацій за їх згодою на договірній основі. З метою спільного надання державної підтримки, передбаченої цим Порядком і регіональними та місцевими програмами розвитку малого і середнього підприємництва, Державний центр зайнятості укладає договори про

співробітництво з відповідними місцевими держадміністраціями, органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями, а також з підприємствами, установами, організаціями, міжнародними та благодійними організаціями, в яких визначаються основні умови виконання зазначених регіональних та місцевих програм.

2. Розпорядником коштів Фонду є Державний центр зайнятості.

Державним центром зайнятості за бажанням учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів їх сімей, зокрема зареєстрованих безробітних, може організовуватися професійне навчання з питань організації та провадження підприємницької діяльності за рахунок коштів Фонду відповідно до законодавства.

3. У цьому Порядку слід розуміти:

- < під суб'єктом господарювання – суб'єкта мікропідприємництва чи малого підприємництва (фізичну особу – підприємця або юридичну особу) у значенні, наведеному в Господарському кодексі України, крім суб'єктів господарювання державного та комунального сектору економіки;
- < під учасником бойових дій – фізичну особу у значенні, наведеному в пунктах 2, 11, 19 – 25 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- < під особою з інвалідністю внаслідок війни – фізичну особу у значенні, наведеному в пунктах 1, 4, 7, 11 – 13 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- < під членами сім'ї – дружину або чоловіка:
 - учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни;
 - учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних за обставин, визначених абзацом першим пункту 1 частини першої статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
 - загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у значенні, наведеному в пунктах 1 – 6 частини першої статті 10¹ Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

4. Розмір гранту, який надається одному отримувачу, визначається відповідно до його суми запиту та не перевищує:

1) для члена сім'ї, в тому числі зареєстрованого як фізична особа – підприємець, у разі зобов'язання створити:

- < одне робоче місце – до 250 тис. гривень включно;
- < два робочих місця – понад 250 тис. і до 500 тис. гривень включно.

Після отримання гранту отримувач зобов'язаний працевлаштувати найманих працівників на умовах, визначених цим Порядком;

2) для учасника бойових дій та/або особи з інвалідністю внаслідок війни, в тому числі зареєстрованих як фізичні особи – підприємці, у разі зобов'язання створити:

- < одне робоче місце – до 250 тис. гривень включно;
- < два робочих місця – понад 250 тис. і до 500 тис. гривень включно;
- < чотири робочих місця – понад 500 тис. і до 1000 тис. гривень включно.

Після отримання гранту отримувач зобов'язаний працевлаштувати найманих працівників на умовах, визначених цим Порядком.

Для отримання гранту в сумі від 500 тис. до 1000 тис. гривень включно учасник бойових дій та/або особа з інвалідністю внаслідок війни повинні бути зареєстровані як фізичні особи – підприємці протягом не менш як 12 місяців до моменту подання заяви на отримання гранту.

Гранти у розмірі до 500 тис. гривень включно фінансуються за рахунок коштів гранту. Додатково отримувач може дофінансувати проєкт за власні кошти. Гранти понад 500 тис. і до 1000 тис. гривень включно надаються за умови співфінансування отримувачем у такому співвідношенні: 70 відсотків вартості проєкту – за рахунок гранту, не менше 30 відсотків – за рахунок коштів отримувача (власних або кредитних коштів, або коштів місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством).

5. Гранти надаються для покриття витрат на провадження господарської діяльності за такими напрямками:

- < придбання меблів, обладнання, транспортних засобів (які будуть використовуватися в комерційних та виробничих цілях), необхідних для провадження господарської діяльності, що не підлягає відчуженню до виконання умов договору про надання гранту на створення або розвиток власного бізнесу (крім випадків відчуження внаслідок звернення стягнення на нього АТ «Ощадбанк» відповідно до договору застави);
- < закупівля ліцензійного програмного забезпечення (такі витрати повинні становити сумарно не більше 50 відсотків розміру гранту);
- < закупівля свійських тварин, птиці та бджіл, молодняка тварин та птиці, об'єктів аквакультури, саджанців, посівного матеріалу, сировини, матеріалів, товарів та послуг, пов'язаних з реалі-

зацією бізнес-плану (такі витрати повинні становити сумарно не більше 70 відсотків розміру гранту);

- < послуги з маркетингу та реклами (такі витрати повинні становити не більше 10 відсотків розміру гранту);
- < орендна плата за користування нежитловим приміщенням, земельною ділянкою, рибогосподарським водним об'єктом (його частиною) (у тому числі для цілей аквакультури), рибогосподарською технологічною водоймою (у тому числі для цілей аквакультури), гідротехнічною спорудою (у тому числі для цілей аквакультури), гідротехнічними спорудами рибогосподарської технологічної водойми (у тому числі для цілей аквакультури), які будуть використовуватися в комерційних та виробничих цілях (такі витрати повинні становити не більше 25 відсотків розміру гранту);
- < плата за оренду обладнання (такі витрати повинні становити не більше 30 відсотків розміру гранту);
- < придбання на умовах лізингу обладнання, крім автомобілів, мотоциклів та інших транспортних засобів особистого користування (такі витрати повинні становити не більше 50 відсотків загального розміру гранту);
- < використання у підприємницькій діяльності прав інших суб'єктів господарювання (комерційна концесія).

6. Надання грантів за рахунок джерел, передбачених абзацом четвертим пункту 1 цього Порядку, здійснюється Державним центром зайнятості в межах обсягу коштів, передбачених у бюджеті Фонду на поточний бюджетний період за відповідним напрямом, через АТ «Ощадбанк», АТ КБ «ПриватБанк» (далі – уповноважені банки) відповідно до договору про взаємодію між уповноваженим банком та Державним центром зайнятості.

Надання грантів за рахунок джерел, передбачених абзацом п'ятим пункту 1 цього Порядку, здійснюється Мінекономіки через уповноважені банки у межах залишку коштів на рахунку «Фонд підтримки малого та середнього бізнесу» Мінекономіки, відкритому у Національному банку, на підставі рішень Державного центру зайнятості, включених ним до подання про надання грантів, внесеного до Мінекономіки (далі – подання) відповідно до договору про взаємодію між Мінекономіки, уповноваженим банком та Державним центром зайнятості.

7. Виплата грантів отримувачам за рахунок джерел, передбачених абзацом четвертим пункту 1 цього Порядку, за рішеннями про надан-

ня грантів, прийнятими Державним центром зайнятості, здійснюється з окремого рахунка 3554 «Рахунки державних цільових фондів», відкритого в Казначействі для обслуговування коштів Фонду (далі – рахунок Фонду), в межах обсягу коштів, передбачених у бюджеті Фонду на поточний бюджетний період за відповідним напрямом, через уповноважений банк відповідно до договору про взаємодію між уповноваженим банком та Державним центром зайнятості.

Для надання грантів отримувачам за рахунок джерел, передбачених абзацом п'ятим пункту 1 цього Порядку, Мінекономіки відкриває в Казначействі спеціальний реєстраційний рахунок (далі – рахунок Мінекономіки).

8. Заяву подає один з отримувачів, визначених у пункті 3 цього Порядку, з числа осіб:

- < громадян України;
- < фізичних осіб – підприємців – громадян України;
- < які станом на дату подання заяви фактично не перебувають та не провадять господарську діяльність на територіях активних бойових дій та тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації;
- < які не провадять господарську діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь;
- < які не віднесені до юридичних або фізичних осіб, до яких застосовуються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) згідно з відповідними рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, введеними в дію указами Президента України щодо застосування персональних (спеціальних) економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції»;
- < щодо яких не порушено справи про банкрутство та/або яких не визнано банкрутами, та/або які не перебувають на стадії ліквідації;
- < які не є кредитними або страховими організаціями, інвестиційними або недержавними пенсійними фондами, професійними учасниками ринку цінних паперів, ломбардами;
- < які не здійснюють виробництво та/або реалізацію зброї, алкогольних напоїв (крім виробництва (без додавання спирту) та/або реалізації вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових), тютюнових виробів, обмін валют;

< щодо яких відсутнє рішення суду, яке набрало законної сили, про притягнення до кримінальної відповідальності за корупційне правопорушення.

Заява, що подається членом сім'ї осіб, зазначених в абзаці шостому пункту 3 цього Порядку, повинна бути погоджена з дружиною або чоловіком отримувача.

9. Заява формується отримувачем особисто або у відділенні уповноваженого банку засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал Дія) після проходження ним ідентифікації та автентифікації з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, та/або інших засобів ідентифікації, які дають змогу однозначно встановлювати особу отримувача.

Заява формується засобами Порталу Дія у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту, відповідно до відомостей, визначених пунктом 10 цього Порядку. Формування заяви закінчується накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису. У заяві обов'язково зазначається уповноважений банк на вибір отримувача.

Погодження заяви, що подається членом сім'ї осіб, зазначених в абзаці шостому пункту 3 цього Порядку, здійснюється дружиною або чоловіком отримувача шляхом накладення електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

Невід'ємним додатком до заяви є бізнес-план, форма якого визначається Мінекономіки.

Заяви, подані без бізнес-плану, не розглядаються.

Мінекономіки встановлює кінцеві строки подання заяв у межах календарного року, про що інформує Державний центр зайнятості.

Уповноважений банк формує перелік заяв, а також забезпечує його зберігання в електронній базі даних протягом трьох років з дня завершення прийому заяв.

Грант надається отримувачу один раз.

10. У заяві зазначаються такі відомості про отримувача:

1) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

2) реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному податковому органу та мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта);

3) серія та/або номер паспорта;

4) дата народження;

5) контактні дані (номер телефону, адреса електронної пошти);

6) реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) учасника бойових дій та/або особи з інвалідністю внаслідок війни (у разі, коли отримувачем є член сім'ї осіб, зазначених в абзаці шостому пункту 3 цього Порядку);

6⁻¹) відомості щодо належності до категорії осіб з інвалідністю;

6⁻²) відомості щодо належності до категорії внутрішньо переміщених осіб;

7) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) учасника бойових дій та/або особи з інвалідністю внаслідок війни (у разі, коли отримувачем є член сім'ї осіб, зазначених в абзаці шостому пункту 3 цього Порядку);

8) контактні дані учасника бойових дій та/або особи з інвалідністю внаслідок війни (адреса електронної пошти) (у разі, коли отримувачем є член сім'ї осіб, зазначених в абзаці шостому пункту 3 цього Порядку);

8⁻¹) відомості, що підтверджують відповідний статус у разі, коли отримувачем є член сім'ї осіб, зазначених в абзацах сьомому або восьмому пункту 3 цього Порядку;

9) дата реєстрації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (для фізичної особи – підприємця);

10) адреса місця реєстрації (для фізичної особи – підприємця);

11) основний вид економічної діяльності (для фізичної особи – підприємця);

12) задеклароване (zareestrowane) місце проживання;

13) місцезнаходження юридичної особи (у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками юридичної особи);

14) відомості про освіту;

15) сімейний стан;

15⁻¹) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) дружини або чоловіка отримувача (у разі, коли отримувачем є учасник бойових дій та/або особа з інвалідністю внаслідок війни);

15⁻²) реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через

свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) дружини або чоловіка отримувача (у разі, коли отримувачем є учасник бойових дій та/або особа з інвалідністю внаслідок війни);

16) відомості про дітей;

17) кількість непрацюючих членів сім'ї (середньомісячні витрати);

18) стаж роботи за останнім місцем роботи;

19) відмітка про те, що отримувач не належить до національних публічних діячів;

20) відомості про юридичну особу (у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками юридичної особи):

< найменування юридичної особи;

< ідентифікаційний код юридичної особи згідно з ЄДРПОУ;

21) відомості про корпорацію (у разі, коли отримувач та/або члени його сім'ї є засновниками юридичної особи):

< найменування юридичної особи;

< ідентифікаційний код юридичної особи згідно з ЄДРПОУ;

22) місце провадження діяльності;

23) відомості про фінансові показники:

< розмір загального офіційного доходу (без урахування податку на додану вартість) за річною звітністю (гривень) (за наявності) (для фізичної особи – підприємця);

< вид доходу;

< банківські послуги;

< кредити в банках;

< місячний платіж за всіма поточними кредитами (гривень);

24) відомості про активи у власності;

25) сума запиту (гривень);

26) щомісячна планова виручка;

27) запланована кількість новостворених робочих місць;

28) очікувана рентабельність бізнесу (відсотків);

29) відсоток власних коштів у проекті (гривень);

30) загальна вартість проекту з урахуванням коштів гранту (гривень);

31) період окупності проекту (років);

32) потенційна кількість споживачів;

33) збитки, яких зазнали у зв'язку із веденням бойових дій;

34) цільове призначення;

35) ефект або вплив від отриманої допомоги на господарську діяльність, а також місцеву економіку/громаду в регіоні, в якому проводиться господарська діяльність;

36) запланований основний вид економічної діяльності (для фізичних осіб);

37) відомості щодо раніше отриманої допомоги (за програмами підтримки релокації під час воєнного стану, державних допомог або грантів), зокрема в рамках проектів міжнародної технічної допомоги під час воєнного стану (для фізичних осіб – підприємців).

11. Державний центр зайнятості для надання грантів за рахунок джерел, передбачених абзацом четвертим пункту 1 цього Порядку, подає до Казначейства платіжну інструкцію на перерахування коштів з рахунка Фонду на спеціальний рахунок, відкритий в уповноваженому банку відповідно до договору про взаємодію між уповноваженим банком та Державним центром зайнятості, для подальшого перерахування коштів уповноваженим банком на рахунок отримувача, відкритий в уповноваженому банку для забезпечення супроводження видаткових операцій отримувача (далі – рахунок отримувача).

Мінекономіки для надання грантів за рахунок джерел, передбачених абзацом п'ятим пункту 1 цього Порядку, на підставі подання вносить до Казначейства подання та платіжну інструкцію на перерахування коштів для надання гранту з рахунка Мінекономіки на спеціальний рахунок, відкритий в уповноваженому банку відповідно до договору про взаємодію між Мінекономіки, уповноваженим банком та Державним центром зайнятості, для подальшого перерахування коштів уповноваженим банком на рахунок отримувача.

Уповноважений банк в установлених порядку та строки перераховує кошти на рахунки отримувачів згідно з договорами про взаємодію, зазначеними у пункті 6 цього Порядку.

У разі надання гранту на умовах співфінансування перерахування коштів гранту здійснюється після здійснення отримувачем переказу усієї суми коштів своєї частки співфінансування, визначеної відповідно до абзацу п'ятого пункту 4 цього Порядку, на рахунок отримувача.

Грант надається у безготівковій формі.

12. Відомості, необхідні для формування заяви, можуть бути отримані шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами та публічними електронними реєстрами органів державної влади у встановленому законодавством порядку.

13. Під час формування заяви засобами Порталу Дія відомості отримуються/підтверджуються з Єдиного державного реєстру юридич-

них осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань та Єдиного державного реєстру ветеранів війни (для верифікації інформації про наявність статусу ветерана війни).

14. Відповідальність за недостовірність відомостей, що містяться в заяві, несе отримувач.

15. Після формування заяви засобами Порталу Дія заява блокується для редагування та передається:

уповноваженому банку у формі переліку відомостей відповідно до договору про інформаційну взаємодію між Мінцифри, технічним адміністратором Порталу Дія та уповноваженим банком;

Державному центру зайнятості шляхом надання доступу (підключення робочих місць) співробітників центру зайнятості до Порталу Дія.

Обмін інформацією здійснюється в електронній формі з дотриманням вимог Законів України «Про електронні довірчі послуги», «Про захист персональних даних», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

16. Рішення про надання гранту приймається Державним центром зайнятості протягом 15 робочих днів з дня кінцевого строку подання заяв на основі інформації уповноваженого банку, яка містить результати перевірки ділової репутації та відомостей, зазначених у заяві, а також результатів співбесіди з отримувачем, проведеної регіональним центром зайнятості, та документальне підтвердження отримувачем відсутності даних щодо наявності судових справ, відкритих виконавчих проваджень, арешту/конфіскації майна (активів) у разі отримання таких даних з автоматизованих систем та відсутності податкового боргу. Порядок обміну документами між уповноваженим банком та Державним центром зайнятості визначається договорами про взаємодію, зазначеними у пункті 6 цього Порядку.

Строк прийняття рішень про надання гранту може бути перенесено на наступні періоди, встановлені Мінекономіки відповідно до абзацу шостого пункту 9 цього Порядку, у зв'язку з обставинами, спричиненими збройною агресією Російської Федерації, в тому числі через обмеження та/або припинення постачання електричної енергії.

17. Порядок проведення оцінювання заяв, критерії оцінювання та необхідна кількість балів для прийняття рішень Державним центром зайнятості визначаються Мінекономіки.

Якщо необхідну кількість балів набрали більше заяв, що перевищують затверджений обсяг видатків для грантів на відповідний бюджетний період, передбачених абзацами четвертим і п'ятим пункту 1 цього Порядку, гранти надаються отримувачам з найбільшою кіль-

кістю балів. Решта заявок автоматично розглядається у наступному періоді в межах встановленого кінцевого строку. Повторне оцінювання таких заяв не проводиться, для прийняття рішення про видачу гранту використовуються результати першої оцінки заяви.

18. Відбір заяв проводиться на постійній основі відповідно до переліку заяв, сформованого уповноваженим банком.

Після формування переліку заяв, перевірки ділової репутації та відомостей, зазначених у заяві, уповноважений банк надсилає їх до Державного центру зайнятості в електронній формі для подальшої передачі регіональному центру зайнятості. Регіональний центр зайнятості проводить співбесіду з отримувачем та надсилає її результати до Державного центру зайнятості. Державний центр зайнятості забезпечує прийняття рішень про надання грантів та інформування отримувачів про прийняте рішення відповідно до договорів про взаємодію, зазначених у пункті 6 цього Порядку.

Уповноважений банк засобами програмного забезпечення з використанням інформаційних джерел, що ним використовуються у своїй діяльності, проводить перевірку ділової репутації та відомостей, зазначених у заяві, за критеріями, визначеними Мінекономіки.

Перевірка ділової репутації проводиться за критеріями, визначеними Мінекономіки, зокрема:

- < корупційні дії;
- < наявність судових справ, зокрема кримінальних проваджень, в яких отримувач є обвинуваченим, підозрюваним або засудженим;
- < відкриті виконавчі провадження, в яких отримувач є боржником;
- < наявність справи про банкрутство;
- < наявність податкового боргу;
- < арешт майна;
- < шахрайство;
- < санкційні списки.

Перевірка відомостей, зазначених у заяві, проводиться за критеріями, визначеними Мінекономіки.

Заяви, які за результатами перевірки уповноваженим банком ділової репутації та відомостей, зазначених у заяві, набрали 99 та більше балів за сумою критеріїв, визначених Мінекономіки, підлягають подальшому розгляду Державним центром зайнятості.

Регіональним центром зайнятості під час проведення співбесіди з отримувачем виставляються бали відповідно до критеріїв, визначених Мінекономіки, від 0 до 50.

Бали, виставлені регіональним центром зайнятості, додаються до балів, виставлених уповноваженим банком, для визначення підсумкового балу.

До розгляду Державним центром зайнятості для прийняття рішення про надання гранту допускаються отримувачі, які набрали підсумковий бал не менше 130.

Державний центр зайнятості має право відмовити отримувачу у наданні гранту з таких підстав:

- < невідповідність отримувача вимогам пунктів 3 та/або 8 цього Порядку;
- < набрання за результатами перевірки ділової репутації та відомостей, зазначених у заяві, проведеної уповноваженим банком, 98 та менше балів;
- < набрання підсумкового балу менше 130;
- < непрозорі або сумнівні очікувані результати реалізації бізнес-плану;
- < негативна ділова репутація хоча б за одним із критеріїв перевірки ділової репутації;
- < подання заяви отримувачем, який вже отримав грант відповідно до цього Порядку;
- < отримання з відкритих джерел та реєстрів додаткових фактів/інформації щодо негативної ділової репутації отримувача, зокрема фактів приховування інформації;
- < відмова від співбесіди, зокрема непогодження отримувачем запланованої дати та часу проведення співбесіди протягом двох днів після повідомлення регіональним центром зайнятості про таку дату та час;
- < відсутність та/або невідповідність у бізнес-плані напрямів витрат, передбачених пунктом 5 цього Порядку, видатків на виплату заробітної плати найманим працівникам та сплату податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у сумі отриманого гранту;
- < ненадання доопрацьованого бізнес-плану протягом 15 календарних днів з дня отримання повідомлення регіонального центру зайнятості, надісланого в кабінет отримувача на Порталі Дія;
- < невідповідність поданих документів вимогам законодавства;
- < керівник та/або засновник, та/або кінцевий бенефіціарний власник є особою, яка є керівником та/або засновником, та/або кінцевим бенефіціарним власником більше ніж у п'яти платників податків;

- < неподання доопрацьованого бізнес-плану у визначений цим Порядком строк;
- < отримувач не надав підтвердження відсутності судових справ, відкритих виконавчих проваджень, арешту/конфіскації майна (активів), дані щодо яких отримані з автоматизованих систем інформації, та відсутності податкового боргу;
- < надходження від отримувача заяви про відкликання заяви на отримання гранту до ухвалення Державним центром зайнятості рішення про надання/відмову у наданні гранту;
- < отримувач отримав мікрогрант відповідно до Порядку надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» (Офіційний вісник України, 2022 р., № 54, ст. 3159).

У разі відсутності підстав для відмови у наданні гранту Державний центр зайнятості ухвалює рішення, яке оформляється наказом, про надання грантів отримувачам, які набрали найбільшу сукупну кількість балів, у межах наявної граничної суми грантів, визначеної Мінекономіки.

Про прийняте рішення щодо надання або відмови в наданні гранту отримувачам повідомляють регіональні центри зайнятості шляхом надсилання повідомлення в кабінет отримувача на Порталі Дія.

У разі коли отримувач не є фізичною особою – підприємцем, такий отримувач повинен протягом 20 робочих днів з дня отримання рішення про надання гранту зареєструватися як суб'єкт господарювання, укласти договір про надання гранту (далі – договір гранту) за формою, встановленою Мінекономіки, та подати до уповноваженого банку пакет документів для відкриття рахунка.

У разі коли отримувачем є фізична особа – підприємець, такий отримувач повинен протягом 20 робочих днів з дня отримання рішення про надання гранту укласти договір гранту та подати до уповноваженого банку пакет документів для відкриття рахунка.

Уповноважений банк протягом двох робочих днів повинен відкрити рахунок отримувачу або повідомити отримувачу про відмову в його відкритті.

У разі коли отримувачем не виконані вимоги щодо реєстрації суб'єкта господарювання та/або підписання договору гранту та/або не подано пакет документів для відкриття рахунка в уповноваженому банку у строки, визначені цим пунктом, рішення про надання гранту скасовується Державним центром зайнятості.

Питання щодо скасування рішення про надання гранту може бути переглянуте Державним центром зайнятості за заявою отримувача, поданою у довільній формі, з обґрунтуванням причин недотримання строків, визначених цим пунктом, підтверджених документально, зокрема у разі хвороби, внаслідок дій третіх осіб.

Державний центр зайнятості подає уповноваженому банку інформацію про прийняті рішення.

Інформація щодо отримання гранту отримувачами передається Державним центром зайнятості до Єдиного державного реєстру ветеранів війни. Взаємодія розпорядника та держателя Єдиного державного реєстру ветеранів війни та Державного центру зайнятості здійснюється відповідно до регламенту функціонування Єдиного державного реєстру ветеранів війни, затвердженого Мінветеранів за погодженням з Державним центром зайнятості.

У разі коли за результатом розгляду бізнес-плану є необхідність його доопрацювання отримувачем, регіональний центр зайнятості повертає такий бізнес-план для доопрацювання отримувачу та переносить його розгляд на наступний період у межах встановленого кінцевого строку за результатами доопрацювання. Не є підставою для повернення бізнес-плану наявність орфографічних, синтаксичних, граматичних помилок, що не спотворюють змісту бізнес-плану.

Доопрацьований бізнес-план подається отримувачем протягом 15 календарних днів з дня отримання повідомлення регіонального центру зайнятості, надісланого в кабінет отримувача на Порталі Дія. У разі неподання доопрацьованого бізнес-плану у строки, визначені цим абзацом, Державним центром зайнятості приймається рішення про відмову у наданні гранту.

Доопрацювання бізнес-плану може бути здійснено отримувачем один раз.

19. Для отримання гранту отримувач, який є фізичною особою – підприємцем, укладає з Державним центром зайнятості договір гранту. Договір гранту укладається у відділенні уповноваженого банку у формі заяви про приєднання.

У разі коли отримувач не є фізичною особою – підприємцем, договір гранту з Державним центром зайнятості укладається суб'єктом господарювання, зареєстрованим таким отримувачем.

У разі отримання гранту на умовах співфінансування отримувач самостійно протягом 30 календарних днів після укладення договору гранту здійснює переказ суми коштів своєї частки співфінансування у розмірі, не меншому, ніж визначено абзацом сьомим підпункту 2 пункту 4 цього Порядку, на рахунок отримувача.

У разі наявності суми коштів на рахунку отримувача, визначеної абзацом четвертим цього пункту, уповноважений банк протягом одного робочого дня повідомляє Державному центру зайнятості про необхідність його поповнення коштами гранту відповідно до договорів про взаємодію, зазначених у пункті 6 цього Порядку.

У договорі гранту обов'язково зазначаються цілі використання гранту згідно з пунктом 5 цього Порядку, графік перерахування суми гранту частинами на рахунок отримувача, умови, невиконання або неналежне виконання яких може призвести до повернення отримувачем отриманого гранту.

Обов'язковою умовою договору гранту є створення протягом шести місяців з дня зарахування коштів на рахунок отримувача робочих місць залежно від розміру гранту, визначеного пунктом 4 цього Порядку, та працевлаштування на них осіб на повну тривалість робочого дня із встановленням заробітної плати таким особам у розмірі, не меншому, ніж встановлений законодавством мінімальний розмір заробітної плати, на строк не менш як 72 місяці протягом 84-місячного періоду. У разі призову отримувача на військову службу під час мобілізації або укладення контракту на проходження військової служби, що підтверджується відповідними документами та заявою на ім'я керівника регіонального центру зайнятості, виконання обов'язкової умови договору гранту тимчасово зупиняється та продовжується після демобілізації отримувача. Під виконанням обов'язкової умови щодо створення робочих місць у цьому Порядку слід розуміти створення робочих місць понад штатну чисельність працівників на дату подання заяви на отримання гранту або створення робочих місць у зв'язку з утворенням нового суб'єкта господарювання.

Для виконання обов'язкової умови не може бути працевлаштована особа, яка перебувала у трудових відносинах з отримувачем гранту протягом 180 календарних днів, що передують дню її працевлаштування відповідно до вимог цього Порядку.

Для виконання обов'язкової умови договору щодо працевлаштування міський, районний, міськрайонний центр зайнятості, філія регіонального центру зайнятості за місцем укладення договору гранту інформують отримувача про необхідність укомплектування робочих місць насамперед особами з числа зареєстрованих безробітних.

У разі відсутності у центрі зайнятості зареєстрованих безробітних, які можуть бути працевлаштовані на робочі місця, створені отримувачем, комплектування таких робочих місць здійснюється отримувачем самостійно.

У разі звільнення працівників, працевлаштованих відповідно до абзацу четвертого цього пункту, до закінчення дворічного строку з дня працевлаштування на їх робочі місця працевлаштовуються інші особи.

Отримувач протягом п'яти календарних днів після звільнення працівника, працевлаштованого на умовах цього Порядку, зобов'язаний повідомити відповідному центру зайнятості про комплектування ним робочого місця особами з числа зареєстрованих безробітних.

У разі відсутності у центрі зайнятості зареєстрованих безробітних, які можуть бути працевлаштовані на умовах цього Порядку, протягом п'яти днів з дня отримання повідомлення комплектування таких робочих місць здійснюється отримувачем самостійно протягом двох тижнів.

У разі нездійснення переказу отримувачем своєї частки співфінансування відповідно до абзацу третього цього пункту рішення про надання гранту скасовується.

У разі невиконання обов'язкової умови договору гранту щодо створення отримувачем нових робочих місць протягом шести місяців з дня зарахування коштів на його рахунок та непрацевлаштування на них осіб відповідно до умов цього Порядку сума гранту протягом одного місяця після закінчення такого строку повертається отримувачем у повному обсязі на рахунок, з якого здійснюється перерахування гранту.

У разі невиконання обов'язкової умови договору гранту щодо працевлаштування осіб на створені згідно з умовами цього Порядку та договору гранту робочі місця на строк не менш як 72 місяці протягом 84-місячного періоду отримувач зобов'язаний повернути різницю між сумою отриманого гранту та фактично сплаченими податками і зборами, єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працівників, працевлаштованих на умовах цього Порядку.

У разі розірвання договору гранту до завершення семирічного періоду з дня зарахування коштів на рахунок отримувача такий отримувач зобов'язаний протягом одного місяця з дня подання заяви про розірвання договору гранту повернути різницю між сумою отриманого гранту та фактично сплаченими на дату розірвання договору гранту податками і зборами, єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сплаченим за працевлаштованих згідно з цим Порядком працівників.

Відповідні рішення про повернення гранту приймаються регіональними центрами зайнятості.

У разі документального підтвердження уповноваженими державними органами руйнації, повної втрати майна, придбаного отримувачем за кошти гранту, що унеможливило його подальше використання внаслідок збройної агресії Російської Федерації, сума гранту не підлягає поверненню. У такому разі отримувач може подати заяву на отримання гранту повторно.

Для цілей цього Порядку:

- < до фактично сплачених податків і зборів належать: податок на прибуток підприємств, екологічний податок, рентна плата, єдиний податок, податок на доходи фізичних осіб, сплачений з доходу, отриманого від провадження господарської діяльності такої фізичної особи, та податок на доходи фізичних осіб, сплачений за працевлаштованих згідно з цим Порядком працівників;
- < до фактично сплаченого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування належить єдиний внесок, сплачений за працевлаштованих згідно з цим Порядком працівників.

Отримувач здійснює повернення гранту уповноваженому банку не пізніше останнього робочого дня місяця, що настає за місяцем, в якому виявлено невиконання обов'язкової умови договору гранту, на спеціальний рахунок, відкритий в уповноваженому банку, з якого здійснювалося перерахування гранту.

Уповноважений банк протягом п'яти робочих днів повертає зазначений грант на рахунок:

Фонду – для грантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом четвертим пункту 1 цього Порядку;

Мінекономіки – для грантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом п'ятим пункту 1 цього Порядку.

Неповернутий отримувачем грант стягується з нього відповідно до вимог законодавства.

У разі неможливості повернення коштів гранту в установлені строки отримувач може звернутися до Державного центру зайнятості із заявою щодо розстрочення повернення коштів гранту. У заяві зазначається сума коштів, яку отримувач просить розстрочити, а також обґрунтування причин, що свідчать про неможливість повернення коштів гранту в установлені строки. Державний центр зайнятості має право укласти з отримувачем договір щодо розстрочення повернення коштів гранту строком до 12 календарних місяців з дня укладення відповідного договору. При цьому отримувач до моменту укладення такого договору повинен повернути не менше 20 відсотків суми отриманого гранту одноразово.

Розстрочення повернення коштів гранту надається пропорційно належній до повернення сумі коштів гранту у розмірі:

- < до 25 відсотків суми отриманого гранту – строком до трьох місяців;
- < до 50 відсотків суми отриманого гранту – строком до шести місяців;
- < до 80 відсотків включно від суми отриманого гранту – строком до дев'яти місяців;
- < від 80 до 100 відсотків суми отриманого гранту – строком до 12 місяців.

У разі реорганізації (злиття, приєднання, перетворення) суб'єкта господарювання, утвореного отримувачем, усі права та обов'язки, що виникають згідно з цим Порядком та договором гранту, переходять до його правонаступника.

У разі поділу або ліквідації суб'єкта господарювання, утвореного отримувачем, повернення гранту здійснюється у межах та відповідно до законодавства.

Отримувач зобов'язаний попередити центр зайнятості за місцем укладення договору гранту про намір реорганізації, ліквідації суб'єкта господарювання, утвореного ним.

20. Державний центр зайнятості через регіональні, міські, районні, міськрайонні центри зайнятості, філії регіональних центрів зайнятості (далі – центр зайнятості) здійснює моніторинг та контроль за виконанням умов договору гранту, зокрема шляхом періодичних виїзних оглядів місця провадження господарської діяльності отримувача, не рідше ніж один раз на шість місяців протягом семи років з дня зарахування коштів на рахунок отримувача.

Для здійснення моніторингу та контролю за дотриманням умов договору гранту отримувачем центр зайнятості може залучати відповідні центральні та/або місцеві органи виконавчої влади.

У разі неможливості встановлення факту цільового використання гранту чи його частини або встановлення факту нецільового використання гранту чи його частини під час здійснення центром зайнятості моніторингу та контролю за дотриманням умов договору гранту отримувач зобов'язаний протягом одного місяця повернути грант або його частину в сумі, що дорівнює сумі коштів гранту, використаної не за цільовим призначенням, на спеціальний рахунок, відкритий в уповноваженому банку, з якого здійснювалося перерахування гранту.

У разі встановлення під час моніторингу та контролю за дотриманням умов договору гранту факту відсутності меблів, обладнан-

ня, транспортних засобів, придбаних отримувачем за кошти гранту, які не підлягають відчуженню відповідно до абзацу другого пункту 5 цього Порядку, отримувач повертає вартість таких меблів, обладнання, транспортних засобів тощо.

Рішення про повернення гранту приймаються регіональними центрами зайнятості.

Не вважається нецільовим використанням коштів гранту: зміна моделі, марки, кількості, вартості предметів закупівлі, якщо такі предмети закупівлі за своїм функціональним призначенням є аналогічними зазначеним у бізнес-плані та відповідають напрямам витрат, визначеним пунктом 5 цього Порядку, і якщо зміна здійснена в межах суми наданого гранту.

Уповноважений банк протягом п'яти робочих днів повертає зазначений грант на рахунок:

- < Фонду – для грантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом четвертим пункту 1 цього Порядку;
- < Мінекономіки – для грантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом п'ятим пункту 1 цього Порядку.

Неповернутий отримувачем грант стягується з нього відповідно до вимог законодавства.

У разі несвоєчасного та/або не в повному обсязі виконання пункту 19 цього Порядку і цього пункту сума гранту, який отримувач зобов'язаний повернути за рішенням центру зайнятості, вважається заборгованістю, стягнення якої здійснюється у судовому порядку.

Судові витрати здійснюються за рахунок коштів:

- < Фонду – для грантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом четвертим пункту 1 цього Порядку;
- < Мінекономіки – для грантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом п'ятим пункту 1 цього Порядку.

Державний центр зайнятості подає щокварталу до 20 числа наступного місяця Мінекономіки звіт про виконання отримувачами умов договору гранту, який містить інформацію про кількість отримувачів, суми наданих відповідно до цього Порядку грантів, кількість найманих працівників, а також суми сплачених податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування отримувачами, яким надано гранти.

Для виконання умов цього Порядку інформація подається:

- < про суми сплачених податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування отримувачами – ДПС за запитом Державного центру зайнятості. Форма подання

такої інформації встановлюється Державним центром зайнятості разом з ДПС;

- < про працевлаштування осіб на нові робочі місця, суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сплаченого за працевлаштованих на визначених цим Порядком умовах працівників подається Пенсійним фондом України. Тип та структура електронних даних, що передаються та приймаються, процедури взаємодії між інформаційними системами та зміни до них, форма журналів обліку запитів та відповідей визначаються Державним центром зайнятості та Пенсійним фондом України шляхом прийняття спільних рішень, які оформляються окремими протоколами, підготовленими на підставі цього Порядку;
- < про день зарахування коштів на рахунок отримувача – уповноваженим банком відповідно до договорів про взаємодію, зазначених у пункті 6 цього Порядку.

У разі коли за результатами обміну інформацією між Державною службою зайнятості, Пенсійним фондом України та ДПС відсутня інформація в частині сплати отримувачем податків, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, отримувач подає Державному центру зайнятості витяг з інформаційної системи органів ДПС або документальне підтвердження щодо стану розрахунків з бюджетом та цільовими фондами (зокрема, щодо сплати податку на доходи фізичних осіб та єдиного внеску за працевлаштованих осіб відповідно до умов цього Порядку).

21. Центр зайнятості надає інформаційну підтримку з питань провадження господарської діяльності та здійснює супроводження отримувачів, які отримали грант, шляхом проведення регулярного навчання, організації груп взаємної підтримки для отримувачів тощо. Для організації навчання отримувачів центр зайнятості залучає представників Держмитслужби, ДПС, Держпраці, міжнародні організації тощо для надання відповідних консультацій.

22. Отримувач має право відмовитися від гранту протягом шести місяців з дати зарахування коштів гранту на рахунок отримувача в уповноваженому банку за умови наявності на рахунку отримувача повної суми гранту. Для цього отримувач подає уповноваженому банку письмову заяву.

У разі відмови отримувача від гранту або невикористання отримувачем протягом шести місяців з дня зарахування коштів на рахунок отримувача в уповноваженому банку або використання гранту не в повному обсязі протягом зазначеного періоду невикористані кошти

протягом трьох робочих днів після отримання заяви про відмову від гранту або завершення шестимісячного строку повертаються уповноваженим банком на рахунок:

- < Фонду – для грантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом четвертим пункту 1 цього Порядку;
- < Мінекономіки – для грантів, наданих за рахунок джерел, передбачених абзацом п'ятим пункту 1 цього Порядку.

Уповноважений банк протягом п'яти робочих днів повідомляє Державному центру зайнятості про відмову отримувача від гранту із зазначенням дати відповідної заяви. На підставі отриманої від уповноваженого банку інформації про відмову отримувача від гранту та повернення уповноваженим банком коштів Державний центр зайнятості має право скасувати рішення про надання гранту.

Неповернуті отримувачем кошти стягуються з нього відповідно до вимог законодавства.

Невикористаний залишок коштів на рахунку уповноваженого банку, передбачений для надання грантів, повертається на рахунок Фонду відповідно до абзацу третього цього пункту або на рахунок Мінекономіки відповідно до абзацу четвертого цього пункту.

Залишок коштів на рахунку уповноваженого банку, незарахованих на рахунок отримувача у зв'язку із закриттям рахунка та/або відмовою від гранту, та/або розірванням договору гранту, повертається на рахунок Фонду відповідно до абзацу третього цього пункту або на рахунок Мінекономіки відповідно до абзацу четвертого цього пункту у строки, визначені договорами взаємодії, зазначеними у пункті 6 цього Порядку.

У разі невикористання або використання не в повному обсязі отримувачем гранту у строки, визначені цим пунктом, у зв'язку з його призовом на військову службу під час мобілізації або укладенням контракту на проходження військової служби, що підтверджується відповідними документами та заявою на ім'я керівника регіонального центру зайнятості, такий отримувач може звернутися протягом одного місяця після демобілізації до Державного центру зайнятості для отримання невикористаної суми гранту за умови дії програми.

Залишок коштів на рахунку Мінекономіки на кінець бюджетного періоду зберігається Казначейством на рахунку спеціального фонду державного бюджету для покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді з урахуванням їх цільового призначення.

23. Для оплати витрат на цілі, визначені пунктом 5 цього Порядку та встановлені в договорі гранту, отримувач подає уповноваженому

банку рахунок-фактуру (рахунок, квитанцію, накладну тощо) або договір, укладений між отримувачем і постачальником (лізингодавцем, продавцем) обладнання, сировини та матеріалів тощо.

Оплата витрат здійснюється уповноваженим банком на цілі, визначені пунктом 5 цього Порядку та встановлені в договорі гранту, на підставі документів, зазначених в абзаці першому цього пункту.

У разі надходження до Державного центру зайнятості від уповноваженого банку інформації про подані отримувачем документи на оплату витрат на цілі, які не відповідають пункту 5 цього Порядку та суті бізнесу, Державний центр зайнятості має право скасувати рішення про надання гранту. На підставі рішення Державного центру зайнятості уповноважений банк протягом трьох операційних днів повертає кошти гранту на рахунок, з якого здійснювалося перерахування гранту.

До бізнес-плану, який є невід'ємним додатком до договору гранту, в межах наданої суми гранту отримувачем можуть бути внесені зміни після їх затвердження рішенням Державного центру зайнятості.

У разі збільшення вартості предмета договору з постачальником (продавцем) може бути проведена доплата суми коштів у межах граничного розміру гранту отримувача згідно з рішенням про надання гранту. У такому разі отримувач вносить відповідні зміни до бізнес-плану, надсилає його на погодження уповноваженому банку та відповідному регіональному центру зайнятості.

Для зміни цільового призначення гранту отримувач подає відповідну заяву регіональному центру зайнятості або через кабінет отримувача на Порталі Дія (за наявності технічної можливості) у формі, придатній для сприйняття її змісту, яка повинна містити обґрунтування зміни цільового призначення коштів гранту.

Формування заяви про зміну цільового призначення гранту закінчується накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

Невід'ємним додатком до заяви про зміну цільового призначення гранту є бізнес-план з урахуванням змін цільового призначення, форма якого визначається Мінекономіки.

Заяви про зміну цільового призначення гранту, подані без бізнес-плану, не розглядаються.

Заява про зміну цільового призначення гранту та бізнес-план з урахуванням цієї зміни розглядаються регіональним центром зайнятості та в разі відповідності напрямам витрат, передбаченим пунктом 5 цього Порядку, надсилаються на розгляд Державного центру зайня-

тості. Регіональний центр зайнятості інформує уповноважений банк про передачу заяви отримувача про зміну цільового призначення на розгляд Державного центру зайнятості. Уповноважений банк на підставі інформації регіонального центру зайнятості тимчасово припиняє фінансування за напрямками, які підлягають зміні.

Рішення про зміну або відмову у зміні цільового призначення гранту приймаються Державним центром зайнятості, про що інформується регіональний центр зайнятості та уповноважений банк для відновлення фінансування.

Про відповідні рішення Державного центру зайнятості щодо зміни або відмови у зміні цільового призначення гранту отримувачу повідомляють регіональні центри зайнятості шляхом надсилання повідомлення в кабінет отримувача на Порталі Дія або на адресу електронної пошти.

Державний центр зайнятості повідомляє уповноваженому банку протягом п'яти робочих днів з моменту прийняття позитивного рішення про зміни цільового призначення гранту.

Оплата витрат може бути проведена кільком постачальникам (продавцям) у межах граничного розміру гранту.

24. Надання гранту отримувачу може здійснюватися разом з наданням державної підтримки, передбаченої Порядком надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 «Про надання фінансової державної підтримки» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489; 2021 р., № 11, ст. 468), – із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2023 р. № 229.

25. Відкриття і закриття рахунків, реєстрація і облік бюджетних зобов'язань в органах Казначейства та операції, пов'язані з використанням гранту, здійснюються у порядку, встановленому законодавством.

25-1. Операції з перерахування та використання коштів, що надходять на рахунок Мінекономіки «Фонд підтримки малого та середнього бізнесу», відкритий у Національному банку, відображення таких операцій у бухгалтерському обліку про виконання державного бюджету та складання звітності про надходження і використання коштів здійснюються відповідно до Положення про особливості казначейського обслуговування коштів, отриманих головними розпорядниками коштів державного бюджету на рахунки, відкриті в Національному банку України, затвердженого Мінфіном.

26. Погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства, здійснюється у порядку, встановленому законодавством.

27. Мінекономіки після закінчення бюджетного періоду подає Мінфіну інформацію про стан виконання результативних показників з результатами аналізу, поясненнями, висновками щодо їх виконання у визначені законодавством строки.

28. Складення та подання фінансової і бюджетної звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим та ефективним витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку

ДЛЯ НОТАТОК

[illegible]